

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

ปริญญา

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรง
และพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล

Effects of the Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge
in Integrity and Integrity Characteristics in Mathayomsuksa One Students at La Salle
School

นามผู้วิจัย นางสาวจิตตโสภณ วิปุลากร

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ บุญศิริกุล, Ed.D)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ บุญศิริกุล, Ed.D)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

สืบสิงห์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรง
และพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล

Effects of the Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge
in Integrity and Integrity Characteristics in Mathayomsuksa One Students
at La Salle School

โดย

นางสาวจิตตโสภิน วิปุลากร

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว)

พ.ศ. 2556

จิตตโสภณ วิปุลกร 2556: ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้
เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียน
ลาซาล ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว) สาขาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์จิตตินันท์ บุญสถิตกุล, Ed.D. 153 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการ
เพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อน
และหลังร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการเพิ่มความรู้เรื่องการ
ซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
และนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง
ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน
297 คน ผู้วิจัยให้นักเรียนทุกคนทำแบบวัดความซื้อตรง แล้วคัดเลือกห้องโดยการสุ่มแบบกลุ่มจากห้องที่มี
คะแนนจากแบบวัดความซื้อตรงไม่แตกต่างกันมา 2 ห้องเรียน แล้วสุ่มเข้ากลุ่ม ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง
และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรม 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้
ในการวิจัย คือ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะ
ของความซื้อตรง แบบวัดความซื้อตรง แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับ
พฤติกรรมทางปัญญา เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการทดลองแต่ละครั้ง แบบสอบถามความคิดเห็นของ
นักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาและต่อผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ ค่าเฉลี่ย
ค่ามัธยฐาน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าสถิติ Paired – Sample t – test และ Independent – Sample t – test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง สูงกว่า
ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ภายหลัง
การทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับ
พฤติกรรมทางปัญญา ช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในด้านการมีความซื่อสัตย์สุจริตและพัฒนาความมี
ระเบียบวินัยต่อตนเอง จะเป็นการพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติให้เป็นบุคลากรที่มีความซื่อตรง
และมีลักษณะของความซื่อสัตย์เพื่อเป็นทรัพยากรและกำลังที่สำคัญของชาติ ทำให้สังคมเกิดความ
ยุติธรรมเที่ยงตรงต่อประเทศชาติสืบไป

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Jitsopin Wipulakorn 2013: Effects of the Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge in Integrity and Integrity Characteristics in Mathayomsuksa One Students at La Salle School. Master of Arts (Educational Psychology and Guidance), Major Field: Educational Psychology and Guidance, Department of Educational Psychology and Guidance. Thesis Advisor: Associate Professor Jittinun Boonsathirakul, Ed.D. 153 pages.

The purposes of this research were: 1) to study the Effects of the Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge in Integrity and Integrity Characteristics in Mathayomsuksa One Students; 2) to compare score results of increasing knowledge in integrity and integrity characteristics in students who participated in the Effects of Cognitive Behavior Modification Program with control group students. This research was the quasi experimental research. The populations were 297 students of Mathayomsuksa One in the first semester, academic year 2012, La Salle School. The researcher asked every student to do the Integrity Test and then selected by cluster sampling from two classes that scores were not different. Then random assignment was used; one was an experimental group and the other was control group. The experimental group participated in Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge in Integrity and Integrity Characteristics for 14 sessions, 50 minutes per each session. The instruments used in this research were: the Cognitive Behavior Modification Program on Increasing Knowledge in Integrity and Integrity Characteristics, Integrity Test, the Student's Self-Report towards the Cognitive Behavior Modification Program in each session, the Student's Opinion Questionnaire towards the Cognitive Behavior Modification Program and the researcher. Mean, standard deviation, content analysis, Paired – Sample t – test and Independent – Sample t – test were utilized for analyzing data.

The research results indicated that: 1) the posttest scores from the Integrity Test of the experimental group were higher than their pretest scores at .05 level of significance. 2) the posttest scores from the Integrity Test of the experimental group were higher than posttest scores of the control group at .05 level of significance. 3) the experimental group reported that participating in the Cognitive Behavior Modification Program helped them to improve their honest and discipline for themselves. As a result, the students who are the nation next generation to grow to be people who have integrity and honest characteristics for being national importance power to support social justice fairness to the nation.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จิตตินันท์ บุญสถิตกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ ประธานการสอบ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้ให้คำแนะนำเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล กุลโกวิท, อาจารย์อิชยา นาคนาวา และอาจารย์เพ็ญศิริ บุญเขตต์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนลาซาล ที่อนุญาตและอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ในการทดลอง ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านยิ่งและขอขอบคุณอาจารย์จิรภา จิตตริสาร และคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ที่สำคัญผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำความรู้มาใช้ในการวิจัยได้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณกำลังใจและความช่วยเหลือจาก พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ นิสิตปริญญาโทและเจ้าหน้าที่สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนวทุกท่าน

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อศิริวัฒน์ คุณแม่อารยา วิบุลากร ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการศึกษาอย่างเต็มกำลัง และคอยอยู่เคียงข้างเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

จิตตโสภณ วิบุลากร

มีนาคม 2556

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	8
แนวคิดที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญา	8
แนวคิดที่เกี่ยวกับความซื่อตรง	26
พัฒนาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
สมมติฐานการวิจัย	38
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การดำเนินการทดลอง	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	55
ผลการวิจัย	55
ข้อวิจารณ์	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	80
ข้อเสนอแนะ	87
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	88
ภาคผนวก	93
ภาคผนวก ก ตัวอย่างหนังสือที่ใช้ในการวิจัย	94
ภาคผนวก ข ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย	100
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	103
ภาคผนวก ง ข้อมูลทางสถิติ	148
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	153

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงสร้างของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการชั่งตวงและพัฒนาลักษณะของความชั่งตวงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1	41
2	แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความชั่งตวงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง	56
3	แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความชั่งตวงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม	56
4	แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความชั่งตวงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง	57
5	แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความชั่งตวงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม	58
6	การเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความชั่งตวงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent – Sample t – test)	59
7	การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความชั่งตวง ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ ด้วยสถิติทดสอบที (Paired – Sample t – test)	59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
8	การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบแบบจับคู่ ด้วยสถิติทดสอบที (Paired – Sample t – test)	60
9	การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent – Sample t – test)	60
10	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียน กลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่ม ความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อผู้วิจัย	70
11	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดและความรู้สึกจากการเข้าร่วม โปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการ ซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง	72
12	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ ประสพการณ์ จากการเข้าร่วม โปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่ม ความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง	73
13	ความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับ เปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื่อตรง	73
14	ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนต่อผู้วิจัย	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางผนวกที่		หน้า
1	แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัด ความซื่อตรงก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทาง ปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง	149
2	แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัด ความซื่อตรงก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทาง ปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม	151

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กระบวนการเสนอต้นแบบ	12
2	กระบวนการฝึกให้บุคคลสอนตนเอง	19
3	แสดงการปฏิสัมพันธ์ทางพฤติกรรม (B) บุคคล (P) และสิ่งแวดล้อม (E)	23

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมายตามกระแสของโลกาภิวัตน์ทำให้เกิดความก้าวหน้าและความสะดวกสบายด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและระบบสารสนเทศต่างๆ ขณะที่ความเจริญทางด้านวัตถุมีมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็มีข่าวของการตกต่ำทางด้านความซื่อตรงและศีลธรรม เช่น การทุจริตในการสอบ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน การทำแท้ง การติดยาเสพติด และการยกพวกตีกัน เป็นต้น จากงานวิจัยของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าปัญหาของความซื่อตรงมีความหมายครอบคลุมถึง การขาดความซื่อสัตย์และความไม่มีระเบียบวินัย การขาดความซื่อตรง หมายถึง ความประพฤติที่เอนเอียง การคดโกง การกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา การไม่ยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม เช่น ปัญหาด้านความซื่อสัตย์ เป็นต้น (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554) จากผลการสำรวจเอแบคโพล (2553) ได้ศึกษาปัญหาความซื่อสัตย์โดยการทำวิจัยเรื่องทัศนคติและพฤติกรรมอันตราของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาว่าด้วยการทุจริตพบว่านักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 89.1 เคยมีประสบการณ์ในการลอกการบ้านเพื่อน ในขณะที่ ร้อยละ 10.9 ไม่เคย และเมื่อถามถึงพฤติกรรมการแอบนำเอกสารคำตอบหรือมีคนอื่นคอยช่วยในเวลาสอบ พบว่า ร้อยละ 62.1 เคยแอบนำเอกสารคำตอบเข้าห้องสอบหรือมีคนอื่นคอยช่วยในเวลาสอบ ในขณะที่ ร้อยละ 37.9 ไม่เคยเลย นอกจากนี้ ร้อยละ 63.4 เคยถามคำตอบของข้อสอบจากเพื่อนในเวลาสอบ ในขณะที่ ร้อยละ 36.6 ไม่เคย จากผลการสำรวจดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงปัญหาด้านความซื่อสัตย์ของนักเรียนในสังคมปัจจุบัน ในส่วนของปัญหาด้านความมีระเบียบวินัยนั้นก็ยังมิให้เห็นเช่นกัน ดังผลสถิติจากตำรวจนครบาล (2555) เผยถึงสถิตินักเรียนก่อเหตุทะเลาะวิวาท ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนพฤษภาคม 2555 มีการรับแจ้งเหตุนักเรียนตีกันจำนวน 385 ครั้ง ซึ่งปัญหาในด้านต่าง ๆ เหล่านี้เกิดการขาดความซื่อสัตย์ และการขาดความมีระเบียบวินัย ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่และส่งผลกระทบต่อแก่นักเรียนจำนวนมาก

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ปัญหาเรื่องการขาดความซื่อสัตย์ และการขาดความมีระเบียบวินัย จึงเป็นปัญหาสำคัญและเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข ดังปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 ที่กำหนดแผนและนโยบายในการจัดการศึกษาดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2554)

...ส่งเสริมแนวคิดเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านการศึกษาทั้งในและนอกระบบโรงเรียน มีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ จัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ พร้อม ๆ ไปด้วยกับการสร้างคุณธรรม ความรู้รักสามัคคีในชุมชน โดยเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมระบบคุณธรรม ความซื่อสัตย์ อดทน แบ่งปัน สร้างผู้นำชุมชน / ผู้นำความคิดที่เป็นแบบอย่างบุคคลแห่งคุณธรรมที่ชัดเจน...

...มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น และการปลูกฝังจิตใจที่มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย...

ความซื่อตรงเป็นลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ปลูกฝังในเยาวชนของชาติให้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการเป็นคนที่มีความซื่อตรงมาเป็นเวลานานแล้ว ดังจะเห็นได้จากงานพระราชนิพนธ์หนังสือเรื่อง “หลักราชการ” ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระองค์ทรงกำหนดคุณลักษณะที่ข้าราชการพึงมี ซึ่งถือเป็นหลักคุณธรรมและจริยธรรมในวิชาชีพข้าราชการ 10 ประการ (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554 อ้างถึง สำนักงาน ก.พ., 2551) โดยจำแนกเป็นคุณธรรมหลัก 3 ประการ คือ คุณธรรมต่อตนเอง คุณธรรมต่อหน้าที่ และคุณธรรมต่อพระมหากษัตริย์ เช่น 1) ความสามารถ 2) ความเพียร 3) ความมีไหวพริบ 4) ความรู้เท่าถึงการณ 5) ความซื่อตรงต่อหน้าที่ 6) ความซื่อตรงต่อคนทั่วไป 7) ความรู้จักนินยคน 8) ความรู้จักผ่อนผัน 9) ความมีหลักฐาน และ 10) ความจงรักภักดี นอกจากนี้ยังพบในพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระบรมราโชวาทเกี่ยวกับเรื่อง ความซื่อตรง ดังนี้

...คุณสมบัติพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับทุกคนนั้นที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้จักผิดชอบชั่วดี ความละเอียดรอบคอบ ความซื่อสัตย์สุจริตทั้งในความคิด และการกระทำ ความไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ความไม่มั่งงายหยาบคาย กับอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญเป็นพิเศษ คือความซื่อสัตย์แน่วแน่ ด้านความซื่อสัตย์... (กรณีเนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ณ สวนอัมพร วันที่ 22 มิถุนายน 2522)

(ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554 อ้างถึง สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552)

...วินัยนั้นเมื่อนามาฝึกหัดปฏิบัติจะเป็นดังข้อบังคับที่ควบคุมบุคคลให้ประพฤติปฏิบัติเป็น
ระเบียบ จึงอาจทำให้เกิดความอึดอัด ลำบากใจ เพราะต้องฝืนกระทำ แต่เมื่อปฏิบัติไปให้
ชินจนรู้สึกว่าเป็นไปโดยอัตโนมัติแล้วก็จะสำเร็จผล ทำให้เป็นคนมีระเบียบ และเป็นระเบียบ
คือคิดก็ เป็นระเบียบ ทำก็เป็นระเบียบ ตามลำดับขั้นตอนตามกาลเทศะ ตามความพอเหมาะ
พอควร หายสับสน หายลังเล และหายขัดแย้ง ทั้งในความคิด ทั้งในการทำงาน สามารถนำ
วิชาความรู้และความชำนาญทุก ๆ ประการ ไปใช้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว สำเร็จผลเต็ม
เม็ดเต็มหน่วย ช่วยให้เกิดผลสมบูรณ์ตามจุดหมาย ทั้งจะเกื้อกูล รักษาผู้มีวินัยให้เจริญ
สวัสดิทุกเมื่อ... (กรณีเนื่องในพิธี พระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา จาก
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2527)
(สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2554)

ความสำคัญของพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ 9 มีความสำคัญต่อการน้อมนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน สะท้อนให้เห็นถึง
ความสำคัญของความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย เนื่องจากการจะปฏิบัติภารกิจใด ๆ ให้สำเร็จ
ลุ่งไปได้ด้วยดีนั้น ต้องอาศัยคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบ
วินัยและความรับผิดชอบ หากทุกคนในสังคมเป็นผู้มีคุณธรรม และจริยธรรม ย่อมจะส่งผลดีต่อ
ส่วนรวมในระยะยาว

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) จึงมุ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม
ของนักเรียน โดยได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานไว้
ประกอบด้วย 1) มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่าง
พอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ ความซื่อตรง ซื่อสัตย์
และความมีระเบียบวินัยจึงเป็นลักษณะนิสัยที่ควรได้รับการปลูกฝัง นักเรียนควรได้รับการสอนและ
อบรมจากพ่อแม่และครูให้เป็นนักเรียนที่เห็นคุณค่าและมีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบ
วินัย

โรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยงานที่รองรับนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการในการหล่อหลอม
นักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งทำหน้าที่ในการช่วยพัฒนาคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับ

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วงอายุ 12-13 ปี อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้นมีพัฒนาการทางสติปัญญาและรู้จักหาเหตุผลเชิงศีลธรรมจรรยาทำให้นักเรียนคิดนึกถึงสิ่งที่เป็นอุดมคติ หากนักเรียนได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในแง่มุมต่าง ๆ เช่น การเห็นต้นแบบและการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น ซึ่งวิธีการเสนอตัวแบบเป็นวิธีหนึ่งที่ช่วยให้นักเรียนเกิดกระบวนการปรับพฤติกรรมปัญญาได้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) กระบวนการปรับพฤติกรรมมีอยู่ 3 ด้าน คือ 1) การเสนอตัวแบบ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลอื่นโดยที่บุคคลไม่จำเป็นต้องที่จะต้องแสดงออกหรือได้รับผลโดยตรงจากการแสดงพฤติกรรมนั้น 2) การฝึกการสอนตนเอง เป็นการให้นักเรียนได้รู้จักควบคุมตนเองโดยการพูดกับตนเองในใจ ซึ่งสามารถชี้แนะให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการได้ และ 3) เทคนิคการแก้ปัญหาก็คือการบูรณาการ เป็นเทคนิคให้นักเรียนได้รู้จักการคิดหาความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัยนั้นเป็นอย่างไร มีผลดีอย่างไร การมีความซื่อสัตย์ ระเบียบวินัย การมีชีวิตอุดมคติ สังคมที่เป็นอุดมคติ หลักวิชาในแต่ละสาขาที่เป็นอุดมคติ ก็จะทำให้เรามีอุดมคติในทิศทางที่ตน สังคม และหลักวิชานั้น ๆ ที่พึงประสงค์ ดังนั้นนักเรียนวัยนี้จึงเป็นช่วงที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนมองเห็นคุณค่า ปลุกฝังให้นักเรียนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัยอย่างจริงจังและสม่ำเสมอจนเกิดความเคยชิน เพื่อเป็นอุปนิสัยที่ดีให้เป็นผู้ที่มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัย (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553)

จากการสัมภาษณ์อาจารย์แนะแนวระดับมัธยมศึกษาตอนต้นท่านหนึ่งของโรงเรียน ให้ข้อมูลว่าโรงเรียนลาซาล มีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่จำนวน 297 คน ซึ่งแต่ละห้องมีจำนวนนักเรียนประมาณ 50 คน จำนวน 6 ห้องเรียน ส่วนมากเป็นนักเรียนที่มีอายุ 12-13 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงเข้าสู่วัยรุ่นระยะแรกเกิดการเปลี่ยนแปลงจากการพึ่งพาอาศัยพ่อแม่และก้าวไปสู่การรับผิดชอบตนเอง กำลังเป็นช่วงแห่งการค้นหาอัตลักษณ์ของตนเอง เกิดการสร้างทัศนคติและค่านิยมแห่งชีวิต ซึ่งยังมีนักเรียนบางส่วนยังขาดความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัย ทางโรงเรียนได้ให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัย ให้กับนักเรียนเหล่านี้เพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาอัตลักษณ์ของตนเองอย่างเหมาะสม ให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และความมีระเบียบวินัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงปัญหาดังกล่าวจึงจัดโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ให้กับทางโรงเรียน ผู้วิจัยนำแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Modification) มาใช้เพื่อพัฒนาโปรแกรมในการพัฒนาความซื่อตรงให้กับนักเรียน โดยเน้นให้นักเรียนผู้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ได้เรียนรู้พฤติกรรมความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัยจากต้นแบบ มีการเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรม การรู้จักควบคุมตนเองโดยการพูดและรู้จักคิดวิเคราะห์ ส่งผล

ให้นักเรียนรู้จักคิด คิดเป็น รู้จักเห็นคุณค่าของการซื่อตรงและการมีลักษณะของความซื่อตรง เป็นการเปลี่ยนตัวแปรทางปัญญาเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปจากเดิม และเติบโตเป็นบุคคลของชาติที่มีความซื่อตรงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา และนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางให้อาจารย์ อาจารย์แนะแนวและนักจิตวิทยา ได้นำไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับพฤติกรรมทางปัญญาในด้านความซื่อตรงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมุ่งให้นักเรียนรู้จักคิด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
2. เพื่อเป็นแนวทางให้แก่ผู้สนใจสามารถนำเอาโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญานี้ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมด้านความซื่อตรงสำหรับนักเรียนในกลุ่มหรือระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล กรุงเทพมหานคร ภาคต้น ปีการศึกษา 2555 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น คือ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรง และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

ตัวแปรตาม คือ

1. คะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบคือ 1) ความซื่อสัตย์
2) ความมีระเบียบวินัย

2. คะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
ต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรง
และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

1. ความซื่อสัตย์

หมายถึง มีความซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมา
ทั้งต่อหน้าและลับหลัง รักษาคำพูด ไม่โกหก

2. ความมีระเบียบวินัย

หมายถึง มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่
ของตนเอง มีความวิริยะอุตสาหะ รู้จักอดทน อดกลั้น
โดยใช้แนวคิดพัฒนาทางปัญญามีองค์ประกอบดังนี้

1. การเสนอตัวแบบ

2. การฝึกการสอนตนเอง

3. เทคนิคการแก้ปัญหา

คะแนนจากแบบวัด
ความซื้อตรง

นิยามศัพท์

โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนา
ลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียน หมายถึง โปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้เรื่อง
 การซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยปรับ
 แนวคิดและหลักการปรับพฤติกรรมทางปัญญา และรูปแบบกิจกรรมเพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้
 และลักษณะของความซื่อตรงเพิ่มมากขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
 คือ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนว
 ในระดับมัธยมศึกษา เป็นผู้ตรวจความตรงของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ โดยมีการ
 ดำเนินกิจกรรม 14 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

ความซื่อตรง (Integrity) หมายถึง การประพฤติที่ไม่เอนเอียง เช่น ซื่อตรงต่อหน้าที่
 มี 2 องค์ประกอบ คือ

1. ความซื่อสัตย์ หมายถึง มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง รักษา
 คำพูดและไม่โกหก
2. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของ
 ตนเองมีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทนอดกลั้น

ความคิดเห็นต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และต่อผู้วิจัย
 หมายถึง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้สึกรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ที่
 นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และต่อผู้วิจัย หลังจาก
 เข้าร่วมโปรแกรมทั้ง 14 ครั้ง

นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล
 ภาควิทยาที่ 1 ปีการศึกษา 2555

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ โดย
จำแนกประเด็นการศึกษาดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
2. แนวคิดที่เกี่ยวกับความเชื่อตรง
3. พัฒนาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดที่เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

การปรับพฤติกรรมที่พัฒนาจากพื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ นั้น แม้จะได้รับการพิสูจน์แล้วว่า
เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก ในการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล แต่เป็นวิธีการ
ที่ค่อนข้างเฉพาะเจาะจงและไม่ยืดหยุ่น เนื่องจากเป็นวิธีการที่เน้นพฤติกรรมที่แสดงออกที่สามารถ
สังเกตเห็นได้และวัดได้เท่านั้น จึงทำให้ไม่สนใจต่อตัวแปรภายใน ซึ่งมีอิทธิพลอย่างมากต่อการ
แสดงออกของบุคคล ดังที่ Mahoney (Mahoney, 1974 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ได้
กล่าวว่า

...การสนองตอบของบุคคลนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริง แต่ทว่าขึ้นอยู่กับ
สภาพแวดล้อมที่รับรู้ เช่น การที่คนเรากลัวการขึ้นเครื่องบินนั้น การสนองตอบมิได้เกิดขึ้น
จากสภาพสิ่งเร้าภายนอกแต่เพียงอย่างเดียว (เสียงดังที่เกิดขึ้นหลังจากเครื่องบินขึ้นไปแล้ว)
แต่ทว่าขึ้นอยู่กับความรู้หรือการคิดของเราต่อสิ่งเร้านั้นด้วย (โอยตายแล้วเครื่องบินจะ
ดับแล้ว) หรือพฤติกรรมการล้างมือบ่อย ๆ นั้นไม่ได้เป็นพฤติกรรมที่สนองตอบต่อสภาพ
แวดล้อมที่แท้จริง แต่ทว่าเป็นการสนองตอบต่อการรับรู้หรือการคิดของเขา (เช่น ถ้าฉัน
ไม่ล้างมือ ฉันคงจะถูกลงโทษ หรือถ้าฉันไม่ล้างมือ ฉันจะติดเชื้อโรค เป็นต้น) ตัวแปรทาง
ปัญญาหรืออาจจะเรียกได้ว่าเป็นตัวแปรที่อยู่ตรงกลางระหว่างสิ่งเร้าและการสนองตอบนั้น
มีผลต่อการสนองตอบของคนเรา เป็นอย่างมาก นั่นคือ สิ่งเร้าเดียวกันอาจจะทำให้เกิดการ
สนองตอบที่ต่างกัน ในขณะที่เดียวกันสิ่งเร้า ที่ต่างกันอาจทำให้เกิดการสนองตอบที่เหมือน ๆ

กันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้หรือการคิดของบุคคลต่อสิ่งเร้า (ตัวแปรทางปัญญา) ในสภาพแวดล้อมนั้น นอกจากนี้ยังมีพฤติกรรมจำนวนมากที่บุคคลแสดงออกที่เราไม่สามารถสังเกตเห็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงออกได้ เนื่องจากสิ่งเร้านั้นเป็นปัจจัยภายในหรือปัจจัยทางปัญญานั้นเอง”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่านอกเหนือจากการปรับพฤติกรรมที่จะเน้นการวางเงื่อนไขต่าง ๆ ทั่วไปแล้ว การเน้นตัวแปรภายในบุคคลหรือตัวแปรทางปัญญาจะมีผลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่แสดงออกมาจากภายใน ซึ่งตัวแปรดังกล่าวนี้มีผลต่อการแสดงออกอย่างมาก การปรับพฤติกรรมโดยอาศัยแนวคิดดังกล่าวจึงเรียกว่า การปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Modification หรือ CBM) หรือการบำบัดพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Therapy หรือ CBT) (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553)

ความหมายของการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

Kazdin (2001) กล่าวว่า เป็นกระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอกโดยการเปลี่ยนความคิด ความเชื่อ การตีความ การตั้งข้อสันนิษฐาน กลวิธีในการสนองตอบ หรือเป็นการเปลี่ยนตัวแปรภายใน (ตัวแปรทางปัญญา) เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอก

มีนักปรับพฤติกรรมทางปัญญามีความเชื่อเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญาดังต่อไปนี้

1. การทำงานของกระบวนการทางปัญญามีผลต่อพฤติกรรม เป็นการย้ำความคิดของรูปแบบการใช้สื่อกลางเป็นประโยชน์ในการบำบัด หรือ อธิบายพฤติกรรม ถึงแม้ว่านักทฤษฎีพฤติกรรมปัญญานิยมรุ่นแรก ๆ จะมีปัญหาเรื่องการแสดงให้เห็นถึงข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะพิสูจน์ความเชื่อนี้ แต่ปัจจุบันมีความพยายามที่จะดำเนินการพิสูจน์และสนับสนุนแนวคิดนี้ เช่น งานในคลินิกก็นิยมใช้แนวคิดนี้ในการบำบัดมากขึ้นและโดยส่วนใหญ่ได้รับผลดี ซึ่งแสดงถึงผลของกระบวนการทางปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมได้มากขึ้นเรื่อย ๆ
2. การทำงานของกระบวนการทางปัญญาสามารถปรับเปลี่ยนได้นั้นคือ เราสามารถประเมินกระบวนการทางปัญญาได้ แม้ว่าจะต้องศึกษาวิธีที่จะให้มีความเที่ยงและความตรงมากขึ้นเรื่อย ๆ ต่อไปก็ตาม การประเมินกระบวนการทางปัญญาก็เพื่อเลือกบางส่วนที่เหมาะสมและเข้าไปจัด

กระทำเพื่อประโยชน์ในการเปลี่ยนพฤติกรรม โดยกระบวนการหนึ่ง ๆ ในกระบวนการทางปัญญานั้นเป็นอิสระโดยตัวเองไม่จำเป็นต้องติดตามมาจากกระบวนการอื่น ๆ

3. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสามารถกระทำได้ โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการทางปัญญา โดยพยายามจัดการกับกระบวนการทางปัญญา เพื่อช่วยในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและประเมินการเปลี่ยนพฤติกรรมควบคู่ไปด้วย

จากความหมายของการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ สามารถสรุปได้ว่าการปรับพฤติกรรมทางปัญญา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนพฤติกรรมภายนอกอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน (ตัวแปรภายใน) ก่อให้เกิดกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงทางปัญญาซึ่งประกอบด้วย ความคิด ความเชื่อ การตีความ การรับรู้ และกลวิธีในการสนองตอบ โดยส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมสู่การปรับพฤติกรรมขึ้นมาใหม่ ดังนั้น กระบวนการทางปัญญาก็เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างมีระบบ เพราะเป็นตัวรับสิ่งเร้าต่าง ๆ และผ่านกระบวนการทางปัญญาส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกมา ดังนั้นสามารถสร้างกระบวนการนี้เพื่อที่จะสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

ความหมายของกระบวนการทางปัญญา (Cognitive Process)

Meichenbaum (1977) กล่าวว่า กระบวนการทางปัญญา แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กระบวนการทางปัญญา ในความหมายของ “สิ่งที่เกิดขึ้นในการรู้คิด” (Cognitive Events) ซึ่งมีลักษณะเป็นการคิดและมีภาพในใจโดยรู้สึกตัวของบุคคลและสามารถดึงออกมาใช้เมื่อต้องการ
2. กระบวนการทางปัญญาในลักษณะกระบวนการของการรู้คิด (Cognitive Process) เป็นกระบวนการที่เราจัดการกับข้อมูลจำนวนมากที่เข้ามาสู่บุคคลจึงเกิดการเลือกจะทำให้ความสนใจในเรื่องใดบ้าง ในเวลาใด และเลือกวิธีการประเมินข้อมูล ทำความเข้าใจในข้อมูลที่น่าสนใจและอื่น ๆ โดยกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นอย่างเป็นอัตโนมัติ
3. กระบวนการทางปัญญาในลักษณะโครงสร้าง (Cognitive Structures) ซึ่งโครงสร้างของการคิดประกอบด้วย บุคลิกลักษณะนิสัยส่วนตัวของแต่ละบุคคล การตระหนักในสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ความต้องการที่ซ่อนแฝงอยู่ ความเชื่อ การให้ความหมายต่อสิ่งต่าง ๆ คำสัญญา และ

เป้าหมายส่วนบุคคล ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการประมวลผลข้อมูล (Information Processing) และการจัดการกับพฤติกรรมของตนเอง และมีอิทธิพลต่อกระบวนการประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ อีกด้วย โดยจะเน้นตัวกรอง และเลือกข้อมูลต่าง ๆ ที่จะเข้าไปในกระบวนการจัดการกระทำกับข้อมูล

วิธีการบำบัดทางปัญญานั้นจะประยุกต์ใช้กระบวนการเชิงประจักษ์ กระบวนการทางปัญญาพฤติกรรมและความรู้สึกของผู้เรียนเข้าด้วยกัน เป้าหมายของการบำบัดคือการทดแทนการประเมินเหตุการณ์ในชีวิตที่บิดเบือน ไปสู่การประเมินเหตุการณ์ในชีวิตที่ตรงกับความเป็นจริง วิธีการบำบัดสอนให้ผู้เรียนดำเนินการดังต่อไปนี้

1. บันทึกความคิดที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ
2. สอนให้รู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม
3. ทดสอบความตรงของความคิดที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ
4. ใช้ความคิดที่ตรงกับความเป็นจริง ทดแทนความคิดที่บิดเบือน
5. เรียนรู้ที่จะแยกแยะ และเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนที่ทำให้เกิดความคิดที่บิดเบือน

แนวคิดด้านการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

การปรับพฤติกรรมทางปัญญาจะจัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในหรือปัญญา เพื่อที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอก ในขณะที่การปรับพฤติกรรมนั้นจะเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายนอกโดยตรง โดยงานทางด้านจิตวิทยาทางปัญญาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการปรับพฤติกรรมมีอยู่ด้วยกัน 3 ด้าน คือ

การเสนอตัวแบบ (Modeling)

การเสนอตัวแบบนั้น เป็นเทคนิคที่พัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura ที่มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของคนเรานั้น ไม่ได้เป็นผลมาจากการ

ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เขาอยู่เท่านั้น หากแต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลที่ประกอบด้วยความคิดและความรู้สึกอีกด้วย ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 นี้ ได้แก่ พฤติกรรม สภาพแวดล้อม และส่วนบุคคล จะมีลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกันอยู่ ถ้าปัจจัยใดเปลี่ยนแปลงไป อีกสองปัจจัยที่เหลือก็จะเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งแนวทางในการเสนอตัวแบบนี้จะพิจารณาในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้บุคคลเกิดความคาดหวังถึงผลที่จะเกิดขึ้นบางอย่าง ดังนั้นความคาดหวังถึงผลที่เกิดขึ้นจะส่งผลทำให้บุคคลตัดสินใจที่จะแสดงพฤติกรรมหรือไม่แสดงพฤติกรรม ลักษณะของกระบวนการเสนอตัวแบบอาจจะดูได้จากภาพที่ 1

A = การเสนอตัวแบบ

B₁ = ความคิดหรือความรู้สึกของผู้สังเกตตัวแบบ

B = พฤติกรรมที่แสดงออก

C = ผลกรรม

ภาพที่ 1 กระบวนการเสนอตัวแบบ
ที่มา: สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553)

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าในกระบวนการเสนอตัวแบบนี้จะต้องมีการเสนอตัวแบบ (A) ที่ทำให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจ และคิดอยากที่จะทำตาม (B₁) เมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรม (B) ตามตัวแบบแล้วสิ่งที่ตามมาคือผลกรรม (C) ที่เกิดขึ้นต่อพฤติกรรมนั้น ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบได้รับการเสริมแรงทางบวก พฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นบ่อยครั้งขึ้น แต่ถ้าพฤติกรรมที่ทำตามตัวแบบแล้วได้รับการลงโทษพฤติกรรมนั้นก็จะไม่เกิดขึ้นอีก

Bandura (1969 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ได้จำแนกการเสนอตัวแบบออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การเสนอตัวแบบทางพฤติกรรม (Behavior Modeling) หมายถึง การกระทำให้ผู้สังเกตเห็น เช่น การที่มารดาอนตรงเวลาให้บุตรเห็น ครูข้ามถนนตรงทางม้าลายให้นักเรียนเห็น ดังนั้น ทั้งมารดา และครูเป็นการเสนอตัวแบบทางพฤติกรรม

2. การเสนอตัวแบบทางวาจา (Verbal Modeling) หมายถึง การใช้ภาษาโดยการพูดให้ผู้สังเกตได้ยิน เช่น ครูเปล่งเสียงการอ่านออกเสียงต่าง ๆ ให้นักเรียนได้ยิน เป็นต้น

3. การเสนอตัวแบบทางสัญลักษณ์ (Symbolic Modeling) หมายถึง การใช้ตัวแบบภาพผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิทยู โทรทัศน์ หรือสื่อประเภทต่าง ๆ หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

4. การเสนอตัวแบบสัมผัส (Kinesthetic Modeling) หมายถึง การเสนอตัวแบบที่สัมผัสได้ เช่น อักษรเบลที่ใช้ให้กับคนตาบอด เป็นต้น

อิทธิพลของตัวแบบ

Bandura (1966 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ได้กล่าวไว้ว่าตัวแบบนั้นมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล 3 ด้านด้วยกันคือ

1. ช่วยให้นักเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ หรือทักษะใหม่ ๆ ซึ่งจากผลตัวแบบในลักษณะเช่นนี้เองทำให้เราสามารถนำเอาวิธีการเสนอตัวแบบไปสร้างพฤติกรรมใหม่ ๆ ให้กับบุคคลที่ยังไม่เคยกระทำพฤติกรรมดังกล่าวนั้น เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อเขาทั้งในสภาพปัจจุบัน และอนาคต เช่น เสริมสร้างทักษะทางสังคมให้กับเด็กที่แยกตัว เสริมสร้างทักษะการพูดให้กับเด็กปัญญาอ่อน หรือเสริมสร้างทักษะบางอย่างให้กับคนไข้โรคจิตในโรงพยาบาล เพื่อที่เขาจะสามารถอยู่ในชุมชนของเขาได้อย่างมีความสุข

2. มีผลทำให้เกิดการระงับ (Inhibition) หรือการยุติการระงับ (Disinhibition) การแสดงพฤติกรรมของผู้ที่สังเกตตัวแบบได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเมื่อตัวแบบแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกระทบเช่นใด ถ้าตัวแบบแสดงพฤติกรรมแล้วได้รับผลกระทบที่เป็นสิ่งที่ไม่พึงพอใจ แนวโน้มที่ผู้สังเกตตัวแบบจะไม่แสดงพฤติกรรมตามตัวแบบนั้นจะมีสูงมาก ก็เท่ากับว่าตัวแบบทำหน้าที่ระงับการเกิดพฤติกรรมดังกล่าว แต่ถ้าพฤติกรรมใดที่ผู้สังเกตตัวแบบเคยถูกระงับมาก่อน แล้วมาเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมดังกล่าว แล้วไม่ได้รับผลกระทบอย่างที่ผู้สังเกตคาดว่าจะได้รับ (ผลกระทบที่เป็นสิ่งที่ไม่พึงพอใจ) หรือแสดงแล้วได้รับผลกระทบทางบวก แนวโน้มที่ผู้สังเกตจะกระทำตามตัวแบบก็มีมากขึ้น ก็เท่ากับว่าพฤติกรรมที่เคยถูกระงับนั้นได้ถูกการยุติการระงับแล้ว เช่น การที่เด็กเห็นเพื่อนเล่นกับสุนัขแล้วถูกสุนัขกัด (ตัวแบบได้รับผลกระทบที่เป็นสิ่งที่ไม่พึงพอใจ) เด็กคนนั้นก็อาจจะเกิดความกลัวสุนัข และไม่เข้าไปเล่นกับสุนัขเลย (พฤติกรรมการเล่นหรือจับตัวสุนัขนั้นถูกระงับไป) ต่อมา

เด็กคนนี้ก็เห็นเพื่อน ๆ เล่นกับสุนัขอย่างสนุกสนาน (ไม่ถูกกัด แล้วยังได้รับผลกระทบทางบวกด้วย) ทำให้เด็กกล้าเข้าไปเล่นกับสุนัข หลังจากที่ไมกล้าเล่นกับสุนัขมาก่อน (เป็นการยุติการระงับพฤติกรรมไมกล้าเล่นกับสุนัข) ซึ่งจากผลของตัวแบบในลักษณะดังกล่าว จึงมีประโยชน์อย่างมาก ต่อนักพฤติกรรมบำบัดที่จะนำเอาการเสนอตัวแบบไปใช้ในการบำบัดความกลัว หรือความวิตกกังวลของบุคคล อีกทั้งยังอาจจะนำไปใช้ในการป้องกันไม่ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทาง หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร เป็นต้น

3. ช่วยให้พฤติกรรมที่เคยได้รับการเรียนรู้มาแล้วได้มีโอกาสแสดงออก หรือถ้าเคยแสดงออกแล้วแต่ทว่าไม่ค่อยได้แสดงออกให้แสดงออกเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผลของตัวแบบในลักษณะเช่นนี้จะทำหน้าที่เป็นสัญญาณกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา เช่น การที่คน ๆ หนึ่งเข้าไปร่วมงานปาร์ตี้แล้วขอตัวกลับก่อนก็เป็นสัญญาณให้บุคคลอื่น ๆ ทำตาม (คาดว่าบุคคลเหล่านั้นมีทักษะทางสังคมที่เหมาะสมอยู่แล้ว) เท่ากับว่าคน ๆ นั้นเป็นตัวแบบที่ช่วยให้บุคคลอื่นที่สังเกตได้แสดงพฤติกรรมที่เคยได้รับการเรียนรู้มาแล้วนั่นเอง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเสนอตัวแบบ

เมื่อครูมีตัวแบบ และเสนอตัวแบบแล้วนักเรียนบางคนอาจจะเลียนแบบ แต่บางคนอาจจะไม่เลียนแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้ (นภาพร ปริษามารถ, 2545)

1. ลักษณะตัวแบบ หากผู้สังเกตใส่ใจต่อพฤติกรรมของตัวแบบ ก็สามารถจำแนกพฤติกรรมที่เขาสนใจจากตัวแบบได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้สังเกตไม่ใส่ใจ ขาดการรับรู้ และเข้าใจพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมา ก็ไม่สามารถจะเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบนั้นได้ ดังนั้นลักษณะของตัวแบบที่ดึงดูดใจจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ลักษณะของตัวแบบที่ดึงดูดความสนใจของผู้สังเกต มีดังนี้

1.1 ความเด่นชัดของตัวแบบ ตัวแบบใดที่ลักษณะแปลก เด่น ชัดเจน จะดึงดูดความสนใจได้มากกว่าตัวแบบที่มีลักษณะพื้น ๆ ธรรมดา ๆ

1.2 ความรู้สึกชอบของผู้สังเกต ที่มีต่อตัวแบบ ผู้สังเกตที่รู้สึกชอบตัวแบบจะใส่ใจต่อตัวแบบมากกว่าตัวแบบที่ผู้สังเกตไม่ชอบ ดังนั้น บิดา มารดา ครู เพื่อนสนิท ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ ผู้ที่มีชื่อเสียง ดารา ผู้ที่มีอำนาจ หรือผู้ที่เป็นที่นิยมในสังคม จะดึงดูดความใส่ใจได้มาก

1.3 ความซับซ้อนของพฤติกรรม ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่ซับซ้อนมาก จะทำให้ผู้สังเกตใส่ใจน้อยกว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่ซับซ้อนน้อยกว่า ดังนั้น การเสนอตัวแบบจึงต้องไม่ให้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่ซับซ้อนจนเกินไป และแสดงพฤติกรรมอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับจึงจะดึงดูดความใส่ใจได้สูง

1.4 จำนวนตัวแบบ จำนวนตัวแบบหลายคนแสดงพฤติกรรมที่หลากหลาย จะเรียกความใส่ใจได้สูง

1.5 ประโยชน์ต่อผู้สังเกต ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ หรือมีคุณค่าต่อผู้สังเกต จะเรียกความสนใจได้สูง เช่น ตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมแล้วเกิดผลทางบวกตามธรรมชาติของผู้สังเกต ผู้สังเกตจะเลียนแบบพฤติกรรมนั้น และจะหลีกเลี่ยงไม่เลียนแบบเมื่อเห็นว่าเกิดผลทางลบกับตน

2. ลักษณะของผู้สังเกต Bandura กล่าวว่า ลักษณะของผู้สังเกตเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลียนแบบ ดังนี้

2.1 ความสามารถในการรับรู้ และสติปัญญาของผู้สังเกต ผู้สังเกตที่มีความสามารถในการเห็น การได้ยิน การรู้รส การรู้กลิ่น และการสัมผัส จะเรียนรู้จากการสังเกตได้ดีกว่าผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ

2.2 มีเจตคติหรือประสบการณ์พื้นฐานใกล้เคียงกับตัวแบบ

2.3 มีความนิยมตัวแบบ หรือพอใจพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดง

2.4 ได้รับการแนะนำ หรือมีความคาดหวังเกี่ยวกับตัวแบบ หรือพฤติกรรมของตัวแบบ

2.5 มีความต้องการเลียนแบบ

3. ผลกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวแบบ ผลกรรมที่เกิดขึ้นกับตัวแบบจะทำหน้าที่จูงใจให้สังเกต กระทำ หรือละเว้นที่กระทำ หากตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ หรือสามารถหลีกเลี่ยงผลกรรมที่ไม่พึงพอใจ จะมีแนวโน้มในการเลียนแบบสูง เพราะบุคคลเกิดความ คาดหวังว่าจะได้รับผลกรรมเช่นเดียวกับตัวแบบ

ดังนั้น การเสนอตัวแบบจึงต้องแสดงผลกรรมที่เด่นชัด ลักษณะของผลกรรมที่ผู้อำนวย ต่อการเลียนแบบ มีดังนี้ (Bandura, 1977 อ้างใน นภาพร ปรีชามารณ, 2545)

3.1 การใช้ผลกรรมที่น่าพึงพอใจแก่พฤติกรรมของตัวแบบที่เราต้องการให้ผู้สังเกต เลียนแบบทันทีที่ตัวแบบแสดงพฤติกรรมนั้น

3.2 การให้ข้อมูลป้อนกลับ และการเสริมแรงแก่ผู้สังเกตทันทีที่กระทำพฤติกรรมตาม ตัวแบบที่ต้องการ

ขั้นตอนในการนำเทคนิคการเสนอตัวแบบไปใช้

การนำเทคนิคการเสนอตัวแบบไปใช้เพื่อสร้างพฤติกรรมใหม่ ควรดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ให้ชัดเจน
2. เลือกตัวแบบที่จะแสดงพฤติกรรมเป้าหมายที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ที่เหมาะสม
3. ฝึกหัดตัวแบบให้มีความชำนาญในการแสดงพฤติกรรมอย่างเป็นขั้นตอน
4. ให้ตัวแบบแสดงพฤติกรรมเป้าหมายแก่ผู้สังเกต
5. ให้การเสริมแรงทันทีกับตัวแบบ เมื่อตัวแบบแสดงพฤติกรรมเป้าหมาย
6. ให้การเสริมแรงแก่ผู้สังเกตทันทีที่แสดงพฤติกรรมตามอย่างตัวแบบ

7. ให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือให้การชี้แนะข้อมูลบางอย่างแก่ผู้สังเกต ในกรณีที่ยังไม่สามารถเลียนแบบพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม

ข้อดีและข้อจำกัดของการใช้การเสนอตัวแบบ

- ข้อดี

1. เป็นวิธีการที่มีลักษณะคล้ายคลึง และสอดคล้องกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นจริง และสามารถเข้าใจได้ง่าย
2. เป็นวิธีที่สะดวก เพราะสามารถเลือกตัวแบบลักษณะต่าง ๆ ตามความมุ่งหมาย และยังสามารถควบคุม หรือจัดรูปแบบวิธีการสอนตัวแบบให้เหมาะสมตามความต้องการได้
3. ลดระยะเวลาในการเรียนรู้ของบุคคล เพราะทำให้บุคคลไม่ต้องเรียนรู้ทุกอย่างโดยประสบการณ์ตรง และยังให้ความปลอดภัยแก่บุคคล เพราะพฤติกรรมบางอย่างไม่เหมาะสมที่จะเรียนรู้โดยประสบการณ์ตรง เช่น การเรียนรู้ผลของการถูกไฟคลอก ผลของการถูกไฟฟ้าช็อต เป็นต้น
4. เป็นวิธีการที่สามารถสร้าง เพิ่ม หรือลดพฤติกรรมทั้งในระยะสั้นและพฤติกรรมที่ต้องการให้คงทนอยู่นาน

- ข้อจำกัด

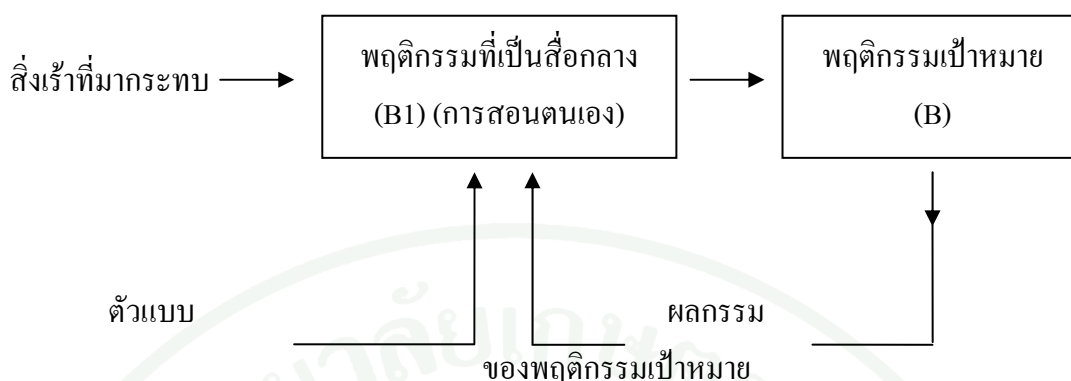
1. การใช้การเสนอตัวแบบอย่างเดียวในการสร้างพฤติกรรมใหม่ พฤติกรรมใหม่อาจเกิดขึ้นได้ช้า จึงควรใช้การเสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก และสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างเพื่อให้พฤติกรรมที่ต้องการสร้างเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว
2. การคัดเลือกตัวแบบ และกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบเป็นเรื่องสำคัญ นักปรับพฤติกรรมต้องตระหนักในเรื่องนี้ เพราะหากกระทำไม่รอบคอบ อาจทำให้การใช้การเสนอตัวแบบไม่ได้ผลทำให้เสียเวลาในการปรับพฤติกรรม

การฝึกการสอนตนเอง (Self – Instruction Training)

การฝึกการสอนตนเองเป็นเทคนิคที่พัฒนาขึ้นในช่วงต้นของทศวรรษที่ 1970 จากงานวิจัยเรื่อง “การพูดเพื่อสุขภาพ” (Healthy Talk) ของ Meichenbaum (Meichenbaum, 1977 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) เป็นงานวิจัยที่อาศัยทฤษฎีการเรียนรู้แบบการกระทำเป็นทฤษฎีพื้นฐาน โดยที่งานของเขานั้นทำกับคนไข้ที่เป็นจิตเภท (Schizophrenia) เขาฝึกให้คนไข้จิตเภทเหล่านั้นพูดตามที่เขาให้พูด แล้วพบว่าพฤติกรรมของคนไข้จิตเภทเหล่านั้นดีขึ้น ทำให้เกิดความคิดขึ้นมากกว่าถ้าคนทั่วไปพูดภายในใจของตนเอง เหมือนกับที่เขาชี้แนะให้คนไข้จิตเภทพูดแล้วก็น่าจะได้ผลเช่นกัน ดังนั้นเขาจึงได้พัฒนาเทคนิคใหม่ของเขาขึ้นมา เรียกว่า การสอนตนเอง (Self - Instruction)

ด้วยความคิดดังกล่าวทำให้ Meichenbaum หันมาสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาทางภาษาซึ่งเป็นสาขาหนึ่งของจิตวิทยาพัฒนาการทางปัญญา นักจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางภาษาที่ Meichenbaum ให้ความสนใจและนำมาใช้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเทคนิคการฝึกการสอนตนเองของเขาคืองานของนักจิตวิทยาชาวรัสเซีย 2 คน ซึ่งได้แก่ Luria และ Vygotsky ที่ได้เสนอแนะว่าพฤติกรรมต่อต้านของเด็กนั้นจะอยู่ภายใต้ของการควบคุมพฤติกรรมของเขาได้เองโดยครั้งแรกจะเริ่มจากการใช้คำพูดจากภายนอกและต่อมาใช้คำพูดจากภายในใจของเขาเอง ซึ่งแนวคิดดังกล่าว Meichenbaum & Goodman (1971, อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ได้พัฒนาโปรแกรมการสอนตนเองขึ้นมาสอนเด็กที่มีลักษณะหุนหันพลันแล่น (Impulsive) โดยเริ่มจากการให้เด็กดูตัวแบบพูดว่าเขาจะทำอะไร แล้วให้เด็กทำตามครั้งแรกก็ให้พูดด้วยเสียงอังกัง จากนั้นก็ค่อย ๆ พูด ให้เบา ลง จนในที่สุดให้พูดกับตัวเองภายในใจ ซึ่งพบว่าได้ผลดี จากนั้นจึงได้มีการนำเอาเทคนิคการฝึกการสอนตนเองไปใช้ในการลดพฤติกรรมก้าวร้าว ลดพฤติกรรมการอยู่ไม่สุข ลดความกลัว เพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนและฝึกความสามารถในการเข้าสังคมให้กับเด็ก (Craighead et al, 1978; Kendall & William, 1981 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) นอกจากนี้ยังได้มีการนำเอาไปใช้กับผู้ใหญ่ที่มีความวิตกกังวลสูง ก้าวร้าว ขาดทักษะทางสังคม และเป็นจิตเภท ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย (Meichenbaum, 1977 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553)

เทคนิคการฝึกการสอนตนเองเป็นเทคนิคการควบคุมพฤติกรรมตนเองด้วยการพูดกับตนเองภายในใจ ซึ่งการพูดกับตนเองภายในใจนี้จะเป็นตัวชี้แนะหรือนำทางให้มีพฤติกรรมเป้าหมายเกิดขึ้น ในกระบวนการพูดกับตนเองภายในใจ ทำได้โดยวิธีการเสนอตัวแบบ (Modeling) การฝึกซ้อม (Rehearsal) การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการวางเงื่อนไขผลกรรม (Meichenbaum, 1977 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ซึ่งสามารถแสดงได้ด้วยแผนภาพ ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการฝึกให้บุคคลสอนตนเอง

ที่มา: Meichenbaum (1977)

จากภาพที่ 2 กระบวนการฝึกให้บุคคลสอนตนเอง เริ่มจากการสร้างพฤติกรรมการสอนตนเอง (B1) โดยการใช้เทคนิคการเสนอตัวแบบแสดงการสอนตนเอง แล้วให้บุคคลนั้นฝึกซ้อมการสอนตนเอง ในขั้นต่อมา การสอนตนเอง (B1) ของบุคคลจะเป็นตัวชี้แนะหรือนำทางให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมายขึ้น (B) เมื่อเกิดพฤติกรรมเป้าหมายแล้ว บุคคลควรให้การเสริมแรงตนเองต่อพฤติกรรมเป้าหมาย (B) ที่เกิดขึ้น เพราะจะมีผลทำให้เกิดความเชื่อมโยงกันระหว่างการสอนตนเองกับพฤติกรรมเป้าหมายและการเสริมแรง ในสภาพการณ์นี้การสอนตนเองจะมีสภาพเป็นสิ่งที่นำไปสู่การเสริมแรงซึ่งบุคคลจะเลือกใช้เพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมเป้าหมายที่นำไปสู่การได้รับการเสริมแรงอันส่งผลให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้น

ขั้นตอนการฝึกการสอนตนเอง

สมพร สุทัศนีย์ (2547) ได้กล่าวว่า ในการฝึกการสอนตนเองนั้นใช้ร่วมกับเทคนิคใช้ตัวแบบและการให้แรงเสริม โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตัวแบบเสนอพฤติกรรมที่ต้องการฝึก พร้อมทั้งพูดถึงขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมนั้นด้วยการใช้เสียงดัง ในขณะที่ผู้รับการฝึกสังเกตอยู่โดยอาจจะใช้คำถามนำก่อนแล้วจึงตอบคำถาม
2. ให้ผู้รับการฝึกสอนตนเองแสดงพฤติกรรมเช่นเดียวกับที่ตัวแบบ และทำไปตามขั้นตอนที่บอก

3. ให้ผู้รับการฝึกสอนตนเองแสดงพฤติกรรมเช่นเดียวกับที่ตัวแบบบอก และพูดขั้นตอนในการแสดงพฤติกรรมเช่นเดียวกับที่ตัวแบบพูดด้วยเสียงดัง
4. ให้ผู้รับการฝึกการสอนตนเองแสดงพฤติกรรม เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ 3 แต่พูดด้วยเสียงที่เบาลงกว่าเดิม
5. ให้ผู้รับการฝึกสอนตนเองแสดงพฤติกรรมเช่นเดียวกับขั้นที่ 4 แต่พูดขั้นตอนต่าง ๆ ในใจ
6. เมื่อผู้รับการฝึกสอนตนเองแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบ และพูดในใจได้ก็ให้รางวัลแก่ตนเอง

จากขั้นตอนการฝึกการสอนตนเองดังกล่าว จะเห็นได้ว่าในระยะแรกจะอาศัยคำพูดของตัวแบบเป็นตัวควบคุมและชี้นำพฤติกรรม ต่อมาคำพูดด้วยเสียงที่ค่อนข้างดังของผู้ได้รับการฝึกการสอนตนเอง จะเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมตนเอง และสุดท้ายคำพูดในใจของผู้รับการฝึกการสอนตนเองจะเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของตนเอง การสอนตนเองโดยใช้แบบแสดงการสอนตนเองและให้บุคคลที่เข้าร่วมการฝึกสอนตนเองตามที่สังเกตจากตัวแบบนั้น จะต้องทำซ้ำ ๆ จนกระทั่งผู้รับการฝึกการสอนตนเองสามารถใช้เทคนิคชี้แนะความคิด และพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายของตนเองได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

การใช้กระบวนการคิดต่าง ๆ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553) ได้กล่าวว่า กระบวนการคิดต่าง ๆ เป็นวิธีการที่ให้ผู้เรียนพูดสิ่งที่คิดออกมาดัง ๆ วิธีการดำเนินการนั้นจะทำได้โดยให้ผู้เรียนอยู่ในห้อง พร้อมกันนั้นครูก็จะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิด จากนั้นก็ให้พูดสิ่งที่คิดออกมาพร้อมกับบันทึกสิ่งที่พูดไว้ ครูก็จะนำความคิดของผู้เรียนที่บันทึกไว้มาวิเคราะห์กระบวนการ และเนื้อหาของการคิด ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการนำมาใช้วางแผนในการดำเนินการต่อไป การสร้างสถานการณ์จำลองนั้นทำได้โดยบอกให้ผู้เรียนคิดถึงสถานการณ์ที่คุ้นเคย เช่น การเห็นเงินจำนวนหนึ่งตกอยู่บนพื้นโดยไม่มีเจ้าของ หรือเพื่อน ๆ ของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีนิสัยที่แย่ เป็นต้น

รูปแบบของคำพูดที่พูดกับตนเองในการฝึกการสอนตนเองนั้น ควรจะจัดรูปแบบของการพูดในลักษณะดังต่อไปนี้ (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553)

1. ถามคำถามที่ตรงกับงานที่จะต้องทำ
2. ตอบคำถามเหล่านั้น ในรูปแบบของการทบทวนความจำในความคิด
3. ใช้การสอนตนเองในรูปแบบของการชี้แนะตนเองขณะทำงาน
4. พุดชมเชยตนเอง หรือเสริมแรงตนเอง

ข้อควรคำนึงในการใช้เทคนิคการสอนตนเอง

การสอนให้บุคคลใช้เทคนิคการสอนตนเอง ครูผู้ฝึกควรให้บุคคลใช้ภาษาของตนเองเพราะจากการศึกษาของ Bender (1976 อ้างใน นภาพร ปรีชามารถ, 2545) พบว่า การฝึกการสอนตนเอง ภาษาที่บุคคลใช้พูดกับตนเองหากใช้ภาษาของตนจะมีประสิทธิภาพมากกว่าใช้ภาษาของครูผู้ฝึก ก่อนที่ครูผู้ฝึกจะสอนให้บุคคลเรียนรู้เทคนิคการฝึกการสอนตนเองนั้น จะต้องมั่นใจว่าบุคคลเข้าใจ ความหมายของคำพูดนั้นอย่างถูกต้องทุกคำ การใช้เทคนิคการฝึกการสอนตนเองจึงจะมี ประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลได้

จะเห็นได้ว่า การฝึกการสอนตนเองนั้น เป็นเทคนิคที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมของบุคคล ให้มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้การปรับพฤติกรรมได้ผลมากกว่าการ ปรับพฤติกรรมที่ได้รับจากบุคคลอื่น

เทคนิคการแก้ปัญหา (Problem - Solving)

เป็นเทคนิคที่สอนให้ผู้เข้ารับการบำบัดนั้นมีทักษะในการแก้ปัญหาซึ่งได้พัฒนาโดย D'Zurilla & Goldfried (1984 อ้างใน นภาพร ปรีชามารถ, 2545) ในช่วงแรกของการพัฒนาเทคนิค การแก้ปัญหานี้ ก็ยังติดอยู่กับทฤษฎีการเรียนรู้เช่นเดียวกับการเสนอตัวแบบ และต่อมาได้มีการ นำเอารูปแบบของกระบวนการสารสนเทศเข้ามาใช้ในการอธิบายกระบวนการของเทคนิคการ แก้ปัญหา โดยไปมุ่งเน้นที่กระบวนการคิดภายในให้เป็นกลไกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงทำ ให้เทคนิคการแก้ปัญหานี้ถูกจัดอยู่ในกลุ่มของการปรับพฤติกรรมทางปัญญา (Cognitive Behavior Modification)

กระบวนการแก้ปัญหา

D’Zurilla and Goldfried (1984 อ้างใน นภาพร ปรีชามารุต, 2545) ได้แบ่งกระบวนการในการแก้ปัญหาออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

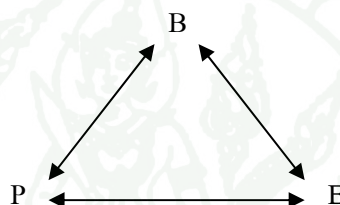
1. ขั้นตระหนักถึงปัญหา ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับการฝึกให้รู้จักตระหนักถึงปัญหา รับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้น และได้รับการฝึกให้รู้จักเผชิญหน้ากับปัญหา ซึ่งอาจทำได้โดยการเสนอตัวอย่างปัญหา หรือให้บุคคลที่เข้ารับการฝึกทักษะการแก้ปัญหาอธิบายสภาพการณ์ของปัญหาที่ตนกำลังเผชิญอยู่
2. ขั้นกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับการฝึกให้รู้จักกำหนดว่าปัญหาคืออะไร และมีขอบเขตแค่ไหน โดยจะต้องสามารถระบุปัญหา และขอบเขตของปัญหาให้เฉพาะเจาะจง
3. ขั้นเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับการฝึกให้รู้จักคิดหาทางออกหลาย ๆ ทางในการแก้ปัญหาให้มากที่สุดเท่าที่จะคิดได้
4. ขั้นตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับการฝึกให้รู้จักประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาย่างรอบคอบโดยพิจารณาข้อดีและข้อเสียของทางเลือกแต่ละวิธี และเลือกวิธีที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด จะต้องรู้จักเปรียบเทียบว่าวิธีใดจะได้ผลมากน้อยเพียงใด และจะแก้ปัญหาในระยะสั้น และระยะยาว
5. ขั้นตรวจสอบความถูกต้องในการเลือก ในขั้นนี้บุคคลจะได้รับการฝึกให้รู้จักการตรวจสอบทางเลือกที่ตัดสินใจนั้นว่าถูกต้องหรือไม่ เป็นทางเลือกที่จะแก้ปัญหาได้หรือไม่ หากตรวจสอบแล้วพบว่า ทางเลือกที่ตัดสินใจเลือกนั้นไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง ก็ต้องพิจารณาทางเลือกอื่นที่เหมาะสมต่อไป จากนั้นจึงลงมือแก้ปัญหาดตามวิธีที่ได้เลือกแล้ว และตรวจสอบว่าใช้ได้ผลหรือไม่ ถ้าพบว่าใช้ไม่ได้ผล ก็ต้องตรวจสอบขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการแก้ปัญหาใหม่ต่อไป

จะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการแก้ปัญหาดตามขั้นตอนดังกล่าว เป็นการแก้ปัญหาย่างเป็นระบบ โดยใช้กระบวนการคิด เริ่มจากการฝึกให้บุคคลรับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้นในขณะนั้นและคิดที่จะหาทางแก้ปัญหามากหลาย ๆ ทาง จากนั้นจึงตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหานั้น หากได้ผลกระบวนการแก้ปัญหานั้นจะสิ้นสุดลง แต่หากไม่ได้ผล ก็ต้องหาทางแก้ปัญหาค่อยต่อไป

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา

Bandura (1966 อ้างใน สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) ได้อธิบายแนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมพุทธิปัญญา ออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. Bandura ได้ให้ความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ของอินทรีย์และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการเรียนรู้ก็เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม โดยผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่เป็นสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมและได้อธิบายการปฏิสัมพันธ์ดังนี้

B = พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล

P = บุคคล (ตัวแปรที่เกิดจากผู้เรียน เช่น ความคาดหวังของผู้เรียน ฯลฯ)

E = สิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 3 แสดงการปฏิสัมพันธ์ทางพฤติกรรม (B) บุคคล (P) และสิ่งแวดล้อม (E)

ที่มา: สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2553)

2. Bandura อธิบายความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้และการกระทำ ว่าผู้เรียนอาจจะเรียนรู้อะไรหลายอย่างแต่ไม่กระทำ เป็นต้นว่านิสิต และนักศึกษาทุกคนคงจะทราบว่า การโกงในการสอบนั้นมีพฤติกรรมอย่างไร แต่นิสิตนักศึกษาเพียงน้อยคนที่ทำการโกงจริง ๆ Bandura ได้สรุปว่าพฤติกรรมของมนุษย์อาจจะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 พฤติกรรมสนองตอบที่เกิดจากการเรียนรู้ ผู้ซึ่งแสดงออกหรือกระทำสม่ำเสมอ

2.2 พฤติกรรมที่เรียนรู้แต่ไม่เคยแสดงออกหรือกระทำ

2.3 พฤติกรรมที่ไม่เคยแสดงออกทางการกระทำเพราะไม่เคยเรียนรู้จริง ๆ

3. Bandura ไม่เชื่อว่าพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะคงตัวอยู่เสมอ ทั้งนี้เป็นเพราะสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ และทั้งสิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมมีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ตัวอย่างเช่น เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวก็คาดหวังว่าผู้อื่นจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อตนด้วย ความคาดหวังนี้ก็ส่งเสริมให้เด็กแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว และผลพวงก็คือว่า เด็กคนอื่น (แม้ว่าจะไม่ก้าวร้าว) ก็จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองแบบก้าวร้าวด้วย และเป็นเหตุให้เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวยิ่งแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการย้ำความคาดหวังของตน Bandura สรุปว่า “เด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวจะสร้างบรรยากาศก้าวร้าวรอบ ๆ ตัว จึงทำให้เด็กคนอื่นที่มีพฤติกรรมอ่อนโยนไม่ก้าวร้าวแสดงพฤติกรรมตอบสนองก้าวร้าว เพราะเป็นการแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งแวดล้อมที่ก้าวร้าว”

หลักการของการปรับพฤติกรรม

นภาพร ปรีชามารถ (2545) ได้กล่าวถึงหลักการของการปรับพฤติกรรม โดยมีหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

1. การปรับพฤติกรรมให้ความสำคัญที่พฤติกรรมของบุคคล (Primacy of behavior) โดยเน้นเฉพาะพฤติกรรมภายนอก (Overt behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตเห็นได้ วัดได้ตรงกัน แต่ไม่เน้นที่ความรู้สึกหรือเจตคติ เนื่องจากมีความเชื่อว่าเมื่อพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงเจตคติก็เปลี่ยนด้วย
2. การปรับพฤติกรรมเน้นความสำคัญของการเรียนรู้ (Importance of learning) เนื่องจากพฤติกรรม ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมปกติ หรือพฤติกรรมที่ไม่ปกติ ล้วนเกิดจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่ให้เหมาะสมได้
3. เทคนิคที่ใช้ในการปรับพฤติกรรมเป็นแบบนำทาง และนักเรียนต้องเป็นผู้ปฏิบัติ (Directive and active treatment) การปรับพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนจะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการปรับพฤติกรรมร่วมกับครู ตั้งแต่การกำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย และการกำหนดเงื่อนไขการเสริมแรงและการลงโทษ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้ทราบทิศทางของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองอย่างชัดเจน ตลอดจนสิ่งที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติ รวมทั้งผลกรรมที่นักเรียนจะได้รับหลังจากที่แสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว การดำเนินการของครูในลักษณะนี้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ที่จะพัฒนาพฤติกรรมใหม่

4. การปรับพฤติกรรมจะเน้นที่สภาพและเวลาในปัจจุบัน (Emphasis on intervention is on the here and now) ในการปรับพฤติกรรมของนักเรียน ครูจะไม่สนใจเหตุการณ์ในอดีตของนักเรียน แต่จะสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในปัจจุบันของนักเรียน หากครูสามารถวิเคราะห์ได้ว่า สิ่งเร้า หรือเงื่อนไข และผลกระทบใดที่ทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเพิ่มขึ้น หรือลดลงในสภาพปัจจุบัน ครูสามารถวางแผนปรับพฤติกรรมของนักเรียนให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการได้

5. โปรแกรมการปรับพฤติกรรมต้องมีลักษณะเฉพาะบุคคล (Behavior change program must be individualized) นักปรับพฤติกรรมเชื่อว่า บุคคลแต่ละคนจะแสดงออกแตกต่างกันเมื่ออยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีเงื่อนไขและผลกระทบที่ต่างกัน บุคคลเรียนรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับเงื่อนไข และผลกระทบที่แตกต่างกัน ดังนั้น โปรแกรมการปรับพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคน จะต้องมียุทธศาสตร์เฉพาะบุคคลตามสภาพแวดล้อมของแต่ละคน

6. เป้าหมายของการปรับพฤติกรรมต้องกำหนดให้เฉพาะเจาะจง และชัดเจน (Behavior change goals are specific and clearly defined) การปรับพฤติกรรมต้องมีการวางแผนการดำเนินการปรับพฤติกรรมอย่างเป็นระบบ และเป้าหมายของการปรับพฤติกรรมต้องกำหนดเฉพาะเจาะจง เพื่อที่จะได้สามารถสังเกตและวัดได้ชัดเจน เช่น ต้องการให้นักเรียนเพิ่มพฤติกรรมตั้งใจเรียน ซึ่งได้แก่ นักเรียนตั้งใจฟังครูขณะครูสอน นักเรียนตามงานตามที่ครูมอบหมาย นักเรียนทำตามสิ่งที่ครูมอบหมาย ฯลฯ

7. การปรับพฤติกรรมเน้นความสำคัญของการประเมินพฤติกรรม และวิธีการปรับพฤติกรรม (Important of assessment and evaluation) ลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการปรับพฤติกรรม คือจะต้องมีการประเมินพฤติกรรม และวิธีการปรับพฤติกรรมในเชิงประจักษ์ โดยการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งก่อนและหลังจากการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรม ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมดังกล่าว จะทำให้ครูสามารถประเมินผลได้ว่าวิธีการปรับพฤติกรรมนั้นใช้ได้ผลจริงหรือไม่

8. การปรับพฤติกรรมจะเน้นการใช้วิธีการเสริมแรงบวก (Emphasis on positive reinforcement) การเสริมแรงทางบวกเป็นวิธีการที่ใช้ได้ผลดีที่สุดในการเสริมแรง และการปรับพฤติกรรมของบุคคล อีกทั้งเป็นการที่ใช้ได้ง่าย และไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ ดังนั้น ครูจึงใช้การเสริมแรงทางบวกในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน มากกว่าที่จะใช้วิธีการลงโทษ

เพราะการลงโทษไม่ได้ทำให้พฤติกรรมที่เป็นปัญหาหมดไป หากแต่ยุติลงชั่วขณะเท่านั้น นอกจากนั้นการลงโทษยังก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ ทำให้นักเรียนที่ถูกลงโทษมีความก้าวร้าว และต้องการหนีจากสภาพที่ถูกลงโทษ

แนวคิดเกี่ยวกับด้านความซื่อตรง

ความหมายของความซื่อตรง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของความซื่อตรง หมายถึง ประพฤติตรงไม่เอนเอียง เช่น ซื่อตรงต่อหน้าที่ ไม่คดโกง เช่น เขาเป็นคนซื่อตรง

พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2545) ได้กล่าวถึงความซื่อตรงว่า เป็นธรรมข้อหนึ่งของราชธรรม 10 หรือ ทศพิธราชธรรมที่พระเจ้าแผ่นดินควรประพฤติ ตรงกับคำบาลีว่าอาชวะ (Ajjava) คือความซื่อตรง หมายถึง ซื่อตรงทรงสัตย์ไรรมารยา ปฏิบัติภารกิจโดยสุจริต มีความจริงใจไม่หลอกลวงประชาชน และอวิโรธนะ (Avirodhana) คือความไม่คลาดธรรม หมายถึง วางองค์เป็นหลักหนักแน่นในธรรม คงที่ ไม่มีความเอนเอียง หวั่นไหว เพราะถ้อยคำที่ร้าย ลากสัการะ หรืออิฏฐารมณ์ อนิฏฐารมณ์ใด ๆ สติมั่นในธรรม ทั้งส่วนยุติธรรม คือ ความเที่ยงธรรม ก็ดี นิติธรรม คือ ระเบียบแบบแผนหลักการปกครอง ตลอดจน ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามก็ดี ไม่ประพฤติให้เลื่อนคลาดวิบัติไป

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2554) ได้ให้ความหมายของความซื่อตรง หมายถึง ความถูกต้อง ความมีศีลธรรม คุณธรรมความดี การกระทำที่ซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมา ประพฤติปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความจริงใจ ไม่หลอกลวง การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ความยุติธรรมเที่ยงธรรม ปฏิบัติตนตาม ระเบียบแบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม

จากความหมายของความซื่อตรงข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความซื่อตรง หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ความประพฤติตนที่ไม่เอนเอียง มีความถูกต้องเที่ยงธรรม ไม่คดโกง โดยปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความจริงใจ ไม่หลอกลวง เป็นบุคคลที่มีระเบียบแบบแผนในตนเอง และรู้จักการปฏิบัติตนตามระเบียบ

ลักษณะหรือประเภทของความซื่อตรง

คุณลักษณะของความซื่อตรง เป็นคุณภาพเชิงประจักษ์ของความดีแบบองค์รวม และพฤติกรรมที่มีความสำคัญของบุคคล ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความดีงาม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของวิถีชีวิตประจำวัน

ความซื่อตรงต่อตนเอง

พระภิกษุวิสุทฐิคุณ (2547 อ้างใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554) กล่าวถึงลักษณะของความซื่อตรงต่อตนเอง หมายถึง การมีความจริงใจต่อตนเอง ไม่หลอกตนเอง ได้แก่เวลาที่ตนเองกระทำความดีหรือกรรมชั่ว ถูกหรือผิด ก็รู้ดีรู้ชั่ว รู้ผิดรู้ถูก ตามที่เป็นจริงเอง ไม่หลอกตนเอง เป็นคุณธรรมของผู้มีศีล มีธรรม เป็นผู้มีปกติ กล่าววาทะชอบ กระทำกิจการงานโดยชอบ และประกอบอาชีพชอบ เป็นสัมมาทิฐิ ตรงกันข้ามกับคนพาลปัญญาโง่เขลา ที่ไม่มีสติปัญญารู้บาป - บุญ คุณ - โทษ ตามที่เป็นจริง จึงมักยกเว้นให้กับความชั่ว และมักแก้ตัวให้กับกิเลสของตนเองอยู่เสมอ เป็นคนไม่ซื่อสัตย์ต่อตนเอง จึงประสบกับความทุกข์เดือดร้อนเพราะกรรมชั่วของตนเองอยู่เรื่อยไป นอกจากนี้บุคคลผู้ไม่ซื่อตรงต่อตนเองนั้น ก็มักไม่ซื่อตรงต่อคนอื่นด้วย

กรมวิชาการ (2543 อ้างใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554) กล่าวว่า ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง คือ การมีความรู้สึกรับผิดชอบชั่วดี มีความละเอียดเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด การไม่พูดหลอกลวง การไม่คิดโลภในของผู้อื่น ไม่คล้อยตามพวกที่ลากหรือชักจูงไปในทางที่เสื่อมเสีย มั่นคงต่อการทำความดีของตน ไม่คดโกง มีความตั้งใจทำจริง ประพฤติตนตรงตามที่ถูกและคิด

ความซื่อตรงต่อบุคคลอื่น ต่อสังคม และประเทศชาติ

พระภิกษุวิสุทฐิคุณ (2547 อ้างใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2554) ได้อธิบายว่า ถ้าประชาชนในประเทศไม่ซื่อตรง ไม่จริงใจต่อกัน มีการคดโกง หลอกลวงกัน สังคมประเทศชาติก็จะมีแต่ความเสื่อมเสีย เดือดร้อนวุ่นวาย หากความเจริญและสันติสุขไม่ได้ เพราะฉะนั้นประชาชนทุกระดับ ทุกฐานะ ทุกเพศ ทุกวัย ในสังคม จึงพึงมีความซื่อตรง มีความจริงใจต่อกัน ไม่หลอกลวงคดโกงกัน

ความเชื่อตรงต่อกิจการงานอาชีพ หรือหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ

ชัตติยา กรรณสูตและคณะ (2547) อธิบายถึงความเชื่อตรงต่อกิจการงานอาชีพ หรือหน้าที่การงานที่รับผิดชอบ หมายถึง ตั้งใจกระทำการ ซึ่งได้รับมอบให้เป็นหน้าที่ของตนนั้น โดยซื่อสัตย์สุจริต ใช้ความอุตสาหวิริยภาพเต็มสติกำลังของตน ด้วยความมุ่งหมายให้กิจการนั้น ๆ บรรลุซึ่งความสำเร็จโดยอาการอันงดงามที่สุดที่พึงมีหนทางจัดไปได้ โดยคนทั่วไปทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ ทุกชนชั้นควรมีความเชื่อตรงต่อหน้าที่

พัฒนาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2553) กล่าวว่า ช่วงความเป็นวัยรุ่น (Adolescent) คืออายุประมาณ 12-25 ปี อาจแบ่งช่วงวัยรุ่นเป็น 3 ระยะ โดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็ก - ผู้ใหญ่ตัดสิน คือ ช่วงอายุประมาณ 12-15 ปี เป็นช่วงวัยแรกเริ่ม ยังมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเป็นเด็กอยู่มาก ช่วงอายุ 16-17 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างความเป็นเด็ก-ผู้ใหญ่ ช่วงอายุประมาณ 18-25 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนปลาย กระบวนพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเป็นผู้ใหญ่ พัฒนาการวัยรุ่นมีลักษณะเด่นในด้านต่างๆ ทุกด้าน เช่น ทางกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คำว่า “เด่น” ในที่นี้มีความหมายว่า มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก และเห็นได้ชัดเจน

ความหมายของพัฒนาการ

พาสนา จุลรัตน์ (2548) ได้ให้ความหมายไว้ว่า พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพในด้านต่าง ๆ ของบุคคล เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นต้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้จะเกิดขึ้นอย่างมีขั้นตอน แบบแผน และเกิดขึ้นต่อเนื่องตลอดชีวิต เพื่อให้บุคคลสามารถกระทำการกิจกรรมต่าง ๆ ได้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามวัยที่เปลี่ยนไป

เดิมศักดิ์ คทวนิช (2555) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการหมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม และอารมณ์ ของบุคคลอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และเป็นระเบียบ นับตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิจนสิ้นชีวิต โดยมากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงคุณภาพ เพื่อให้บุคคลนั้นพร้อมจะแสดงความสามารถในการทำกิจกรรมใหม่ ๆ ที่เหมาะสมกับวัย

นุชลี อุปลัย (2551) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการ เป็นการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลที่ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เกิดจนตาย โดยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะดำเนินไปอย่างมีลำดับขั้นที่แน่นอนและดำรงอยู่เป็นระยะเวลาที่ยาวนาน ก่อนที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในขั้นต่อไป

จากความหมายของพัฒนาการที่ได้กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า พัฒนาการหมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ของบุคคลในเชิงคุณภาพ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอนต่อเนื่องตลอดชีวิต เช่น ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

พัฒนาการทางด้านร่างกาย

พัฒนาการทางด้านร่างกายของวัยรุ่นตอนต้น มีความเจริญเติบโตอย่างมาก ซึ่งมีการเจริญเติบโตที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง รูปร่าง สัดส่วนของร่างกาย เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการเจริญส่วนภายในร่างกาย เช่น การทำงานของต่อมบางชนิด โครงสร้างกระดูก การผลิตเซลล์สืบพันธุ์ในเด็กชาย การมีประจำเดือนของเด็กหญิง เป็นต้น จิตตินันท์ บุญสถิรกุล (2550) ได้กล่าวว่าวัยรุ่นนั้นจะต้องผ่านวัยแตกเนื้อหนุ่มสาวก่อน วัยแตกเนื้อหนุ่มสาว หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Puberty นี้ มาจากคำว่าภาษาละตินว่า Pubertas แปลว่า Age of Manhood ซึ่งหมายถึง ช่วงเวลาที่อวัยวะสืบพันธุ์มีวุฒิภาวะพร้อมที่จะทำงานได้เต็มที่ โดยเพศหญิงจะเริ่มต้นเมื่ออายุประมาณ 10-12 ปี ส่วนเพศชายนั้นจะเริ่มต้นเมื่ออายุ 12-16 ปี จุดเริ่มของวัยนี้เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายจากวัยเด็ก เด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ และจบลงที่เมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นเสร็จสิ้น โดยพิจารณาจากการมีวุฒิภาวะทางเพศเป็นสำคัญแม้ว่าวัยนี้จะเป็นวัยที่มีช่วงสั้น แต่นักจิตวิทยา ก็สามารถแบ่งวัยนี้ออกเป็น 3 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้นแรก ขั้นก่อนแตกเนื้อสาว เมื่อร่างกายเริ่มต้นเปลี่ยนแปลง ลักษณะทิวติภูมิทางเพศเริ่มจะปรากฏให้เห็นแต่ระบบสืบพันธุ์ยังไม่สามารถทำหน้าที่ได้สมบูรณ์

ขั้นที่สอง ขั้นแตกเนื้อหนุ่มสาว มีการผลิตฮอร์โมนเพศ และมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว

ขั้นที่สาม ขั้นหลังแตกเนื้อหนุ่มสาว อวัยวะเพศสามารถทำหน้าที่ได้โดยสมบูรณ์ ร่างกายพัฒนาไปถึงขีดสูงสุดทั้งด้านความสูง และสัดส่วน ลักษณะทิวติภูมิทางเพศพัฒนาจนถึงขั้นปรากฏให้เห็นชัดเจน ร่างกายของเด็กจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทั้ง 2 เพศ เป็นช่วงที่เรียกกันว่า

โตวันโตคืนภายใน 2-3 ปี เด็กมักจะโตขึ้นจนผู้ใหญ่แทบจำไม่ได้ ร่างกายของเด็กจะเปลี่ยนแปลงไป ทั้งด้านขนาด ความสูง น้ำหนัก สัดส่วน และการเกิดลักษณะพฤติกรรมทางเพศ ตามธรรมชาติจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายอย่างเห็นได้ชัด ในร่างกายช่วงวัยรุ่นหรือ 12-13 ปีขึ้นไป ซึ่งเด็กผู้หญิงจะโตเร็วกว่าเด็กผู้ชายเล็กน้อย ช่วงนี้เด็กผู้หญิงจึงชอบส่องกระจกดูรูปร่างหน้าตาของตัวเองมากกว่าปกติ เด็กผู้หญิงจะรักสวยรักงามมากขึ้น ในวัยนี้เด็กผู้หญิงจะเริ่มมีไขมัน และกล้ามเนื้อตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมากขึ้น ออกใหญ่ขึ้น สะโพกผายใหญ่ขึ้น ต้นขา และก้นมีเนื้อมากขึ้นจนขึ้นอวัยวะเพศ และรักแร้ ทั้งหมดนี้เป็นผลจากฮอร์โมนเพศ

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

ลักษณะอารมณ์

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมากมาย จึงทำให้วัยรุ่นนั้นมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย สับสน อ่อนไหว มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์ ซึ่งส่งผลทำให้วัยรุ่นนั้นรู้สึกไม่สบายใจ วิตกกังวล อารมณ์ร้อน เข้าอารมณ์ ขี้ใจง่าย เป็นต้น ปัญหาทางอารมณ์ของวัยรุ่นนั้น บุคคลที่มีความต่างของวัยจึงทำให้เข้าหากันได้ยาก บุคคลต่างวัยจึงต้องอาศัยความอดทน ความเข้าใจ และสร้างสัมพันธ์กับพวกเขา

พาสนา จุลรัตน์ (2548) กล่าวว่าเนื่องจากวัยรุ่นกำลังจะเจริญเติบโตเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งต้องการความเป็นอิสระ และเรียนรู้การพึ่งตนเอง การบังคับ และเข้มงวดจากผู้ปกครองในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคบเพื่อน การแต่งกาย และการเรียน อาจทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกไม่พอใจ หงุดหงิด หรือเกรียติได้ เพราะลักษณะอารมณ์ของเด็กวัยรุ่นเป็นเช่นนี้ ดังนั้นบุคคลต่างวัยรอบข้างจึงต้องใช้ความอดทนเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะเข้าใจ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กเหล่านี้ อย่างไรก็ตาม เด็กวัยรุ่นที่มีพัฒนาการในวัยที่ผ่านมาด้วยดี ก็จะสามารถปรับตัวได้ดี และไม่จำเป็นต้องมีสภาพอารมณ์ที่สับสน หรือถ้ามีก็เป็นแค่ช่วงเวลาสั้น ๆ และไม่รุนแรง

สาเหตุของความสับสนทางอารมณ์

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2553) ได้กล่าวถึงสาเหตุเกี่ยวกับความรู้สึกสับสนทางอารมณ์ของวัยรุ่นว่า มีสาเหตุเกี่ยวพันซับซ้อนหลายประการด้วยกัน เช่น

1. เป็นช่วงเปลี่ยนวัย เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นระยะที่เด็กเรียนทำบทบาทอย่างผู้ใหญ่ ในด้านความประพฤติ ความปรารถนาในชีวิต ความรับผิดชอบ นิสัยใจคอ แต่เนื่องจากเป็นระยะแรกเริ่มเด็กจึงมีความสับสนลังเลใจ ไม่แน่ใจ ไม่ทราบว่าที่ถูกที่ควรจะเป็นเช่นไร

2. ร่างกายเติบโตเป็นชายหนุ่มหญิงสาวเต็มที่ ต้องวางตัวในสังคมเป็นเพื่อนร่วมวัย เพื่อนต่างเพศ และเพื่อนต่างวัยในแนวใหม่ การวางตัวอย่างถูกต้องนั้นกระทำไม่ได้ง่าย ๆ ต้องอาศัยเวลาบ้าง ในระยะที่ปรับตัวไม่ได้เด็กจึงมีความรู้สึกสับสนในใจเมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น

3. เด็กจะต้องเลือกอาชีพเพื่อเตรียมตัวสำหรับประกอบอาชีพต่อไปในระยะวัยผู้ใหญ่ การเลือกอาชีพเป็นเรื่องที่สำคัญต่อชีวิตจิตใจ อารมณ์ ความต้องการของเด็ก และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่บ้าน โรงเรียน และกลุ่มเพื่อน ความสับสนใจเกิดง่ายเพราะเด็กอยู่ภายใต้ความบีบบังคับ ข้อจำกัดของระบบการศึกษา สติปัญญา ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว ความนิยมของท้องถิ่น โรงเรียน และสังคมส่วนรวม และยังไม่ทราบแน่ในความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และบุคลิกภาพของตัวเอง

4. สภาพปัจจุบันของสังคมเป็นสาเหตุใหญ่ซึ่งพอแยกย่อยได้ว่า

4.1 สังคมเปลี่ยนแปลงง่าย และรวดเร็ว เด็กปรับตัวตามไม่ทันเพราะยังมีความชัดเจนในโลก และชีวิตไม่เพียงพอ

4.2 สภาพเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบันทำให้เด็กต้องใช้เวลาฝึกฝนอาชีพนานขึ้น ไม่มีโอกาสเป็นผู้ใหญ่ และประกอบกิจกรรมของชีวิตอย่างผู้ใหญ่สนใจปรารถนา ต้องเก็บกอดความรู้สึกเช่นนี้ไว้ การเก็บกอดหนักหน่วงขึ้นเมื่อผู้สูงวัยกว่าเหมาเอาว่าหนุ่มสาววัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ไม่ว่าระดับใดก็ตามยังอยู่ในฐานะเหมือนเด็ก

4.3 วัยรุ่นสมัยปัจจุบันจำนวนไม่น้อยต้องออกจากความคุ้มครองของพ่อแม่ ต้องช่วยตัวเองเร็วขึ้น บางคนอาจยังไม่พร้อมสำหรับการออกจากความคุ้มครองของพ่อแม่ จึงตกไปเป็นเหยื่อของผู้หวังเอาประโยชน์จากเด็กโดยปราศจากความหวังดี

4.4 ครอบครัวมีขนาดเล็กลง ความอบอุ่นใจมีน้อยกว่าครอบครัวใหญ่

สาเหตุของความสับสนทางอารมณ์ของวัยรุ่นในปัจจุบันนี้มีอีกมาก ซึ่งไม่ได้กล่าวไว้ในที่นี้ จากการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นในปัจจุบัน ปัญหาต่าง ๆ ที่วัยรุ่นได้เผชิญ วัยรุ่นบางกลุ่มอาจไม่สามารถที่จะผ่านวิกฤติทางอารมณ์ของตนเองได้ ดังนั้นผู้ปกครองในฐานะผู้ดูแลจึงควรให้กำลังใจและเอาใจใส่ เพื่อให้วัยรุ่นนั้นสามารถเรียนรู้ถึงพัฒนาการของตนเองได้ตามวัย

พัฒนาการทางด้านสติปัญญาของวัยรุ่น

เมื่อย่างเข้าสู่วัยรุ่น วัยรุ่นจะมีการพัฒนาการทางด้านสติปัญญามากยิ่งขึ้น เริ่มรู้จักการใช้ความคิด พิจารณาถึงสาเหตุ ความมีเหตุมีผล การนำความคิดเห็นต่างมาวิเคราะห์ และนำเสนอ

จิตตินันท์ บุญสถิตกุล (2550) ได้กล่าวว่าเพียเจต์ได้แบ่งขั้นตอนพัฒนาการทางสติปัญญาของบุคคลออกเป็น 4 ขั้น ซึ่งการอธิบายความคิดรวบยอดในแต่ละขั้นทำให้เกิดความเข้าใจความแตกต่างระหว่างความคิดของเด็ก และความคิดของวัยรุ่น และผู้ใหญ่ โดยเพียเจต์อธิบายการพัฒนาการทางสติปัญญาดังนี้

1. ขั้นประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหว (Sensorimotor Stage)
2. ขั้นก่อนปฏิบัติการ (Peroperational Stage)
3. ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยรูปธรรม (Concrete Operation Stage)
4. ขั้นปฏิบัติการคิดด้วยนามธรรม (Formal Operation Stage)

เพียเจต์ได้ทำการทดลองมากมายเกี่ยวกับการพัฒนาทางด้านสติปัญญาของวัยรุ่น เพียเจต์กล่าวว่าในช่วงวัยรุ่นนั้นพัฒนาการความรู้ความเข้าใจของเด็กจะก้าวจากขั้นปฏิบัติการคิดด้วยรูปธรรมมาสู่นามธรรม วัยรุ่นจะคิดได้ยืดหยุ่น และคิดได้หลายทิศทาง คิดตั้งสมมุติฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน ยิ่งไปกว่านั้นยังสามารถปรับวิธีการตีความต่าง ๆ โดยไม่ยึดติดกับความคิดรวบยอดที่มีอยู่ก่อนเกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ สามารถคิดถึงสิ่งที่ป็นนามธรรมซึ่งไม่ได้ปรากฏอยู่ได้มีจินตนาการถึงอนาคตโดยการวางแผน และการสำรวจความเป็นไปได้

พัฒนาการทางบุคลิกภาพและสังคม

ในขณะที่วัยรุ่นมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย และจิตใจอย่างรวดเร็ว ดังนั้นวัยรุ่นจึงมีการพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ และสังคมเกิดขึ้นอย่างมากมาย เช่น วัยรุ่นบางคนต้องการการยอมรับ

จากเพื่อน จึงพยายามหาจุดเด่น และสิ่งที่คล้ายคลึงกันภายในกลุ่ม เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับในตนเอง หรือวัยรุ่นบางคนเริ่มมีความสนใจที่จะมีเพื่อนต่างเพศแต่อารมณ์รักมักเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ชอบการเปรียบเทียบตนเองกับเพื่อนฝูง รู้สึกมีปมด้อย และพยายามหาปมเด่นของตนเอง เพื่อให้ตนเองได้รับความสำคัญจากกลุ่มเพื่อน การที่วัยรุ่นได้ทำกิจกรรมร่วมกันนั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ทางสังคมในอนาคต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

งานวิจัยในประเทศ

นุสสรี คันธิก (2553) ได้ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะ มีประชากรคือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 849 คน โดยให้นักเรียนทุกคนทำแบบวัดจิตสาธารณะ แล้วคัดเลือกห้องที่มีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะที่ไม่แตกต่างกัน แล้วสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ให้ห้องหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และอีกห้องหนึ่งเป็นกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมกิจกรรม 17 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้คือ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะ แบบวัดจิตสาธารณะ แบบบันทึกการเรียนรู้ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะและต่อผู้วิจัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ภายหลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเห็นว่าการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

ที่มีต่อการพัฒนาจิตสาธารณะช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในด้านการไม่ทำให้สมบัติของส่วนรวมในโรงเรียนชำรุดเสียหาย การมีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่นและถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสมบัติของส่วนรวม การเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนที่ใช้ประโยชน์ร่วมกัน และไม่ยึดครองของส่วนรมนั้นมาเป็นของตน และจะเป็นการพัฒนาให้นักเรียนซึ่งเป็นเยาวชนของชาติให้เป็นบุคลากรที่มีจิตสาธารณะ และทำประโยชน์เพื่อสังคมส่วนรวมต่อไป

สุวณัญ สุวรรณสิงค์ (2552) ได้ศึกษาเรื่องผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดยายร่ม กรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนวัดยายร่ม กรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ จำนวน 24 คน แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 55 นาที เครื่องมือที่ใช้คือ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา แบบสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ แบบวัดการคิดตัดสินใจและการแก้ปัญหา แบบบันทึกประสบการณ์ที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Pairs Signed – Rank Test และ The Mann – Whitney U Test ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ก่อนและหลังทดลอง นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเกมคอมพิวเตอร์ออนไลน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความพึงพอใจในโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

มะลิวัลย์ ปัทมะ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาเทคนิคแม่แบบผสมผสานที่ใช้ในการพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทย 2) เปรียบเทียบเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสานและการใช้เทคนิคปกติ 3) เพื่อเปรียบเทียบเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบศึกษาสองกลุ่ม

วัดหลายครั้งแบบอนุกรมเวลา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 82 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอน โดยใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสาน แบบวัดเจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ไทย แบบประเมินความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยแบบสังเกตพฤติกรรม และแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำและทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1) เทคนิคแม่แบบผสมผสานที่ใช้ในการพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทย เป็นเทคนิคการสอนนาฏศิลป์ที่มีการนำเสนอแม่แบบเพื่อใช้สอนนาฏศิลป์ทั้งแม่แบบที่มีชีวิต และแม่แบบสัญลักษณ์ผสมผสานกับซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นสร้างความสนใจ ขั้นการเสนอแม่แบบ ขั้นปฏิบัติตามแบบ ขั้นสรุป และประเมินผล 2) เจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 นักเรียนกลุ่มควบคุมมีเจตคติก่อนและหลังทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยจากการวัด 6 ครั้งของนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) เจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเจตคติต่อการเรียนนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวัดครั้งที่ 5 และครั้งที่ 6

สุคนธรส หุตะวัฒนะ (2550) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจากับการอบรมเลี้ยงดูของนักเรียนที่มีต่อจิตสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนพิชญ์ชนก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยจับฉลากเป็นนักเรียนกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และเป็นนักเรียนกลุ่มควบคุม 1 ห้อง จำนวนห้องละ 36 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจามีจิตสาธารณะสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้รับ โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่าน

ภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจากับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 นั่นคือโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจาสามารถใช้พัฒนานักเรียนได้ทั้ง 2 กลุ่ม คือนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากและน้อย

ประภาวดี สุมามาลย์ (2549) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียนสมาธิสั้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาโดยใช้เทคนิคการตั้งเป้าหมาย การฝึกผ่อนคลายโดยการใช้นิยามจินตนาการ การให้ข้อมูลป้อนกลับทางชีวภาพ และการพูดกับตนเองเชิงบวก เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมของนักเรียนสมาธิสั้นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนสมาธิสั้นที่ได้รับการรักษาด้วยยา จำนวน 10 คน กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2547 รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ที่มีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว เก็บคะแนนก่อนและหลังการทดลอง (One – Group – Pre test – Post test Design) กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการฝึกตามโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาจำนวน 16 ครั้ง ครั้งละประมาณ 30 นาที 4 วันต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ติดต่อกัน ผลการวิจัยพบว่าหลังการทดลองนักเรียนมีสมาธิในการฟังมีพฤติกรรมตอบคำถาม การส่งงาน และการทำงานกลุ่ม สูงกว่าก่อนหลังการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทิมา สวรรค์ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตใจชื่น อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตใจชื่น อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนน้อย จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาการเรียนมากขึ้น หลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

และนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนมากขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Mousoulides, Constantions and Bharath (2008) ได้ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถทำงานที่มีผลต่อการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้มากกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม และยังพบปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีก เช่น เกรดเฉลี่ยของนักเรียน เป็นต้น

Caroline *et al.* (2004) ได้ศึกษาเรื่องผลของการใช้การฝึกการสอนตนเองในการแก้ปัญหาในพีชคณิตสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาผลของการฝึกการสอนตนเองในการแก้ปัญหาพีชคณิตของนักเรียนพิการ นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และนักเรียนที่มีความเสี่ยงในการไม่เข้าใจในเรื่องพีชคณิต โดยมีนักเรียนทั้งหมด 74 คน แบ่งเป็นนักเรียนพิการ 17 คน นักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง 37 คน และนักเรียนที่มีความเสี่ยงในการไม่เข้าใจในเรื่องพีชคณิต 20 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งได้เข้าร่วมการฝึกการสอนตนเอง และอีกกลุ่มหนึ่งได้มีการเรียนการสอนแบบปกติ นักเรียนทุกคนได้ทำแบบสอบถามเกี่ยวกับพีชคณิตทั้งก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการฝึกการสอนตนเองมีคะแนนสูงกว่านักเรียนที่มีการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ

Larson (1992) ได้ทำการทดลองเพื่อตรวจสอบหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อสอนนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางที่มีภาวะเสี่ยง ซึ่งใช้การจัดการกับความโกรธและความก้าวร้าว ด้วยกระบวนการในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในห้องเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง จำนวน 221 คน อายุเฉลี่ย 13.9 ปี มีหลักสูตรในการอบรมทั้งหมด 10 ครั้ง ใช้เวลา 5 สัปดาห์ โดยมีเงื่อนไขในการทดลองครั้งนี้คือ ให้กลุ่มทดลองดูตัวแบบจากวิดีโอ แล้วบูรณาการเข้ากับเทคนิคการสอนตนเอง การกำกับตนเอง การแก้ปัญหา โดยมีเป้าหมายในการลดตัวแปรตาม นั่นคือพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมก่อความวุ่นวายในโรงเรียน การควบคุมอารมณ์โกรธ และทำรายงาน แนวโน้มการแสดงพฤติกรรมต่อต้านสังคม ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม (ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง 15 คน) มีผลแตกต่างกันในระยะติดตามผล

Slaby and Guerra (1988) ได้ทำการวิจัยโดยใช้กรอบแนวคิดของพัฒนาการทางปัญญา สังคมโดยมีกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศหญิง และเพศชาย จำนวน 120 คน ที่มีคดีเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าว แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม และกลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 และ 2 โดยใช้โปรแกรมฝึกพัฒนาการทางปัญญาสังคม จำนวน 12 ครั้งในกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมให้ทำกิจกรรมปกติ ในโปรแกรมการทดลองนั้นจะเน้นที่การจัดการกระทำกับกระบวนการคิด ความเชื่อ และมีการฝึกพฤติกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาทางสังคม ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มทดลองมีการเพิ่มทักษะในการแก้ปัญหาทางสังคม ลดความเชื่อที่ยอมรับพฤติกรรมก้าวร้าว ลดพฤติกรรมก้าวร้าว ลดความหุนหันพลันแล่นและลดพฤติกรรมที่ไม่ยืดหยุ่นอื่น ๆ ลงได้ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ผู้ควบคุมเป็นผู้ประเมิน

สมมติฐานการวิจัย

1. ภายหลังที่นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง นักเรียนจะพัฒนาความเชื่อตรงเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนจากแบบวัดความเชื่อตรงภายหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ
2. ภายหลังที่นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง นักเรียนจะพัฒนาความเชื่อตรงเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนจากแบบวัดความเชื่อตรง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลัง (Pretest – Posttest Control Group Design) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 6 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 297 คน แต่ละห้องมีนักเรียนประมาณ 50 คนโดยจัดห้องเรียนแบบคละระดับความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 ห้อง โดยให้นักเรียนที่ทำแบบวัดความซื้อตรงทั้งหมด

2. สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากห้องเรียน 2 ห้อง ที่ไม่มีความแตกต่างกันของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง จากนั้นใช้การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญา อาทิ หนังสือทฤษฎีและเทคนิค การปรับพฤติกรรม ของสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2553) หนังสือจิตวิทยาการศึกษา ของสุรางค์ ใคว์ตระกูล (2553) และศึกษาจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการซื้อตรง อาทิ เอกสารรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การศึกษา เพื่อเสริมสร้างความซื้อตรงในสังคมไทย ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2554) เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) และจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัย

3. นำความรู้จากของ ข้อ 1 และข้อ 2 มาบูรณาการร่วมกันแล้วจัดทำโปรแกรมการปรับ พฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื้อตรงใน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 14 ครั้ง โดยโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ แต่ละครั้งประกอบด้วย 1) ชื่อกิจกรรม 2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ 3) กระบวนการ และวิธีการดำเนินจัดกิจกรรม รวมทั้งกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละครั้ง และ 4) วิธีการ ประเมินผล

4. นำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและ พัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของโปรแกรม การปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ในรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม

การปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ กระบวนการ และวิธีการดำเนินการ รวมทั้งกิจกรรมแต่ละครั้ง และวิธีการประเมินผล

5. นำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 มาปรับ และแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน (ภาคผนวก ข) เพื่อทำการตรวจสอบด้านความสอดคล้อง ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ การดำเนินกิจกรรม การประเมินผล สื่อและอุปกรณ์ แล้วจึงรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมาแก้ไข

6. นำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 โครงสร้างของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1

องค์ประกอบ	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ลักษณะของกิจกรรม
	1	มาทดสอบกันก่อนเรียน (Pre – Test)	1. เพื่อวัดระดับการมีความซื้อตรงของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ 2. เพื่อให้ นักเรียนทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ในการทำแบบวัดความซื้อตรง	- ผู้วิจัยบรรยายวัตถุประสงค์ของกิจกรรม - การทำแบบวัดความซื้อตรง
	2	บิงโกเพื่อนรัก	1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเริ่มต้นทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับ	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ลักษณะของกิจกรรม
1. ความซื่อสัตย์	3	เด็กดีต้องมี ความซื่อสัตย์	นักเรียน 2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม 3. เพื่อให้ นักเรียนทราบและ เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของ การเข้าร่วมโปรแกรม การปรับพฤติกรรมทาง ปัญญาฯ วิธีการดำเนินการ ในแต่ละกิจกรรม การแสดงผลงานหน้าชั้นของ นักเรียน ตลอดระยะเวลา จำนวนครั้ง และสถานที่ เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละ ครั้ง	- การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
			1. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกความหมายของ ความซื่อสัตย์สุจริต 2. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกพฤติกรรมของผู้ที่มี ความซื่อสัตย์สุจริต 3. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกถึงผลดีของการมี ความซื่อสัตย์สุจริต และ ผลเสียของการไม่มี ความซื่อสัตย์สุจริต 4. เพื่อให้ นักเรียนสามารถ บอกความสำคัญของการมี ความซื่อสัตย์สุจริต	- การชี้แจง - การใช้ตัวแบบ - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ลักษณะของกิจกรรม
2. ความมี ระเบียบ วินัย	4	บทบาทสมมติอย่าง ตรงไปตรงมา	1. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึง ลักษณะของผู้ที่มี ความตรงไปตรงมาทั้งต่อ หน้าและลับหลัง 2. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึง ผลดีของการเป็นผู้ที่มี ความตรงไปตรงมาทั้งต่อ หน้าและลับหลัง	- การชี้แจง - การฝึกการสอน ตนเอง - การแสดง สถานการณ์จำลอง - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
	5	คำถามสัญญา	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกลักษณะของผู้ที่ รักษาคำพูด 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกผลเสียของการเป็นผู้ที่ ไม่รักษาคำพูด	- การชี้แจง - การฝึกการสอน ตนเอง - การแสดง บทบาทสมมติ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
	6	การไม่โกหก	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกความหมายของ การไม่โกหก 2. เพื่อให้นักเรียนเห็นถึง ความสำคัญของ การไม่โกหก	- การชี้แจง - การฝึกการสอน ตนเอง - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
2. ความมี ระเบียบ วินัย	7	ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของกัน	1. เพื่อเห็นตัวอย่างของบุคคล ที่มีวินัย 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอก ลักษณะของผู้ที่มีวินัยได้	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - การใช้ตัวแบบ - การทำงานกลุ่ม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ลักษณะของกิจกรรม
	8	ความรับผิดชอบ เราจะมีได้	1. เพื่อให้นักเรียนบอกผลดี ของการเป็นผู้ที่มี ความรับผิดชอบ 2. เพื่อให้นักเรียนบอกผลเสีย ของการเป็นผู้ที่ไม่มี ความรับผิดชอบ 3. เพื่อให้นักเรียนหาแนวทาง ในการพัฒนาตนเองเพื่อให้ เป็นบุคคลที่มี ความรับผิดชอบ 4. เพื่อให้นักเรียนบอก ความสำคัญของการมี ความรับผิดชอบ	- การอภิปราย - ทำแบบบันทึก การเรียนรู้ - การชี้แจง - การฝึกเทคนิค การแก้ปัญหา - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
	9	ดู کتابหน้าที	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกความหมายของ บทบาทและหน้าที่ได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกบทบาทและหน้าที่ของ ตนเองในด้านต่าง ๆ ได้	- การชี้แจง - การใช้ตัวแบบ - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - ทำแบบบันทึก - การเรียนรู้
	10	สื่อความสำเร็จ จาก ความเพียร	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกความหมายของ ความวิริยะอุตสาหะได้ 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกพฤติกรรมของผู้ที่มี ความวิริยะอุตสาหะได้ 3. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกความสำคัญของการมี ความวิริยะอุตสาหะได้	- การชี้แจง - การให้ความรู้ - การใช้ตัวแบบ - การทำงานเดี่ยว - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ครั้งที่	ชื่อกิจกรรม	วัตถุประสงค์	ลักษณะของกิจกรรม
	11	มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้น กันเถอะ	1. เพื่อให้นักเรียนสามารถ บอกผลเสียของการไม่มี ความอดทนอดกลั้นต่อ ตนเองและผู้อื่น 2. เพื่อให้นักเรียนสามารถ แก้ปัญหาโดยหาแนวทาง ในการฝึกตนเองให้เป็น บุคคลที่มีความอดทน อดกลั้น	- การชี้แจง - การฝึกเทคนิค การแก้ปัญหา - การให้ความรู้ - การทำงานกลุ่ม - การอภิปราย - การทำแบบบันทึก การเรียนรู้
	12-13	ข้อดีข้อเสีย ข้อตรง กันก็ เป็นได้	เพื่อให้นักเรียนบอกได้ว่า ลักษณะของความข้อตรง ประกอบด้วยลักษณะของ ความข้อดีข้อเสีย การตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้า และลับหลัง การรักษาคำพูด การไม่โกหก ความมีวินัย ความ รับผิดชอบ รู้จักบทบาทและ หน้าที่ของตนเอง ความวิริยะ อุตสาหะ และรู้จักอดทนอด กลั้น	- การชี้แจง - การทำงานกลุ่ม - การฝึกเทคนิค - การแก้ปัญหาโดย - การบูรณาการ - การอภิปราย - ทำแบบบันทึก - การเรียนรู้
	14	ทดสอบหลังเรียนกัน หน่อย (Post – Test)	เพื่อวัดระดับการมี ความข้อตรงของนักเรียนหลัง เข้าร่วมโปรแกรมฯ	- ผู้วิจัยบรรยาย วัตถุประสงค์ของ กิจกรรม - การทำแบบวัด ความข้อตรง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

1. แบบวัดความเชื่อตรง
2. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการทดลองแต่ละครั้ง
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทั้ง 14 ครั้ง

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบวัดความเชื่อตรง

แบบวัดความเชื่อตรง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากตัวชี้วัดความเชื่อตรงบนพื้นฐานลักษณะของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2554) โดยผู้วิจัยพัฒนาแบ่งเป็น 2 องค์ประกอบหลักดังนี้ 1) ความซื่อสัตย์ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังรักษาคำพูด และไม่โกหก 2) ความมีระเบียบวินัย คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเองมีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทนอดกลั้น โดยมีขั้นตอนในการพัฒนา ดังนี้

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการเชื่อตรง อาทิ เอกสารรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ การศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเชื่อตรงในสังคมไทย ของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2554) เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) และจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัย

1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัย อาทิ งานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรีบุญยานนท์

จังหวัดนนทบุรี ของอโนมา ชันพันธ์ (2548) การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ของภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ (2551) การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุริรัมย์ เขต 1 ของเจนจิรา ชิดชอบ (2548) และการสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาจริยศึกษา เรื่อง “ความซื่อสัตย์สุจริต” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของจารุณี ยอดกันหา (2540)

1.3 จากการศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัย ผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามที่มีเนื้อหา และภาษา สอดคล้องกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของความซื่อตรง ให้เหมาะสมกับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้ เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.4 นำแบบวัดความซื่อตรง ที่พัฒนาขึ้น 80 ข้อ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมทั้งเนื้อหาข้อคำถาม และภาษาของแบบวัด เพื่อรับฟังคำวิจารณ์ และข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแบบวัดความซื่อตรง ที่ปรับปรุงแก้ไข ไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล กุลโกวิท จากศูนย์บริการจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2) อาจารย์ยิษยา นาคนาวา จากศูนย์บริการจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 3) อาจารย์เพ็ญศิริ บุญเขต จากโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง ในการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ ได้พิจารณาถึงข้อคำถามว่ามีความเหมาะสม ไม่เหมาะสมหรือควรปรับปรุง พร้อมข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน นำมาแก้ไขแบบวัดความซื่อตรง

1.6 ภายหลังการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำแบบวัดความซื่อตรงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาหลักเพื่อพิจารณาแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

1.7 นำแบบวัดความซื่อตรง ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วมาหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item – total Correlation) และหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach' Alpha Reliability Coefficients) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง จำนวน 41 คน (1 ห้องเรียน) โดย

นักเรียนกลุ่มดังกล่าวไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.900 และหาความเที่ยงของตอนที่ 1 และ 2 ดังนี้

1.7.1 ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง = 0.804

1.7.2 ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง = 0.899

ลักษณะของแบบวัดความซื่อตรง

แบบวัดความซื่อตรงประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง

ลักษณะของแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง เป็นแบบวัดที่มีลักษณะข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ มีคำตอบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 ตัวเลือก และกำหนดให้แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามที่วัดองค์ประกอบของความซื่อตรง 2 องค์ประกอบหลักดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง รักษาคำพูด และไม่โกหก ประกอบด้วยข้อคำถาม 16 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 16
2. ความมีระเบียบวินัย คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทนอดกลั้น ประกอบด้วยข้อคำถาม 19 ข้อ ได้แก่ ข้อที่ 17 ถึงข้อที่ 35

ลักษณะของแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 45 ข้อ จากข้อคำถามเป็นข้อคำถามเชิงบวกและเชิงลบ โดยแบ่งช่วงคะแนน 0 – 4 ตามความมากน้อยของระดับการปฏิบัติของผู้ตอบในแต่ละข้อความนั้น ๆ คือ ทำเป็นประจำ 4 3 2 1 0 ไม่เคยทำเลย ในข้อคำถามเชิงบวก ทำเป็นประจำ 0 1 2 3 4 ไม่เคยทำเลย ในข้อคำถามเชิงลบ ซึ่งประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลักดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ คือ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง รักษา คำพูด และไม่โกหก ประกอบด้วยข้อคำถาม 20 ข้อคำถาม ข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 18 และ 20 และข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ข้อที่ 5, 10, 14, 15, 17 และ 19

2. ความมีระเบียบวินัย คือ มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทนอดกลั้น ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อคำถาม ข้อคำถามเชิง บวก ได้แก่ข้อที่ 21, 22, 23, 26, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 41, 43 และ 44 และข้อคำถาม เชิงลบ ได้แก่ข้อที่ 24, 25, 28, 29, 35, 40, 42 และ 45

เกณฑ์การให้คะแนนและการประเมินผล

แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง มีเกณฑ์การตรวจคะแนนเป็นรายข้อ โดยมีข้อที่ถูกต้อง ที่สุดเพียง 1 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน

แบบวัดลักษณะความซื่อตรง มีเกณฑ์การตรวจคะแนนเป็นรายข้อ โดยมีช่วงคะแนน 0-4 คะแนน ซึ่งให้คะแนนรายข้อตามความมากน้อยของการปฏิบัติของผู้ตอบในแต่ละข้อความนั้น ๆ คะแนนที่ได้รับจากการทดสอบนำมาแปลผล ดังนั้นผู้ที่ให้คะแนนจากแบบวัดมากที่สุด ถือว่า ข้อความนั้นปฏิบัติมากที่สุด และผู้ที่ให้คะแนนจากแบบวัดในระดับน้อยที่สุด ถือว่าข้อความนั้น ปฏิบัติน้อยที่สุด ในข้อความเชิงบวก แต่ถ้าผู้ที่ให้คะแนนจากแบบวัดมากที่สุดถือว่าข้อความนั้น ปฏิบัติน้อยที่สุด และผู้ที่ให้คะแนนจากแบบวัดในระดับน้อยที่สุด ถือว่าข้อความนั้นผู้ตอบปฏิบัติ มากที่สุด ในข้อความเชิงลบ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดลักษณะความซื่อตรง แบ่งเป็น 5 มาตรฐาน ตั้งแต่ทำเป็น ประจำ ทำบ่อย ทำเป็นบางครั้ง นาน ๆ ทำครั้ง ไม่เคยทำเลย โดยที่ข้อคำถามมีทั้งข้อคำถามเชิงบวก และเชิงลบ ซึ่งมีการให้คะแนน ดังนี้

ทำเป็นประจำ 4 3 2 1 0 ไม่เคยทำเลย

ระดับการปฏิบัติ	ข้อความทางบวก (คะแนน)	ข้อความทางลบ (คะแนน)
ทำเป็นประจำ	4	0
ทำบ่อย	3	1
ทำเป็นบางครั้ง	2	2
นาน ๆ ทำครั้ง	1	3
ไม่เคยทำเลย	0	4

2. แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการทดลองแต่ละครั้ง

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการทดลองแต่ละครั้ง ลักษณะของแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนมีลักษณะของคำถามที่เกี่ยวกับกิจกรรมแต่ละครั้ง นักเรียนเขียนคำตอบเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้ สำหรับแบบบันทึกการเรียนรู้ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ที่มีต่อการเพิ่มความรู้อะไรเกี่ยวกับการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ก่อนนำไปใช้ในการทดลอง

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทั้ง 14 ครั้ง

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ที่มีต่อการเพิ่มความรู้อะไรเกี่ยวกับการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ครบทั้ง 14 ครั้ง รวมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินผู้วิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และต่อผู้วิจัย เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ โดยมีลักษณะข้อคำถามประเภทมาตรา

ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 19 ข้อ คำถามวัด 2 องค์ประกอบคือ 1) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ครบทั้ง 14 ครั้ง และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อผู้วิจัย 2) นักเรียนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรมฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

เกณฑ์การตรวจให้คะแนน

มีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องความซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อผู้วิจัย เป็นรายข้อ โดยมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน ซึ่งให้คะแนนรายข้อตามความมากน้อยของระดับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยมีรายละเอียดของระดับคะแนนและความหมายของแต่ละมาตรวัดดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ “มากที่สุด”
4 คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ “มาก”
3 คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ “ปานกลาง”
2 คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ “น้อย”
1 คะแนน	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับ “น้อยที่สุด”

การดำเนินการทดลอง

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องความซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนลาซาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการทดลอง และเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตในการใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความเชื่อตรง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการที่นักเรียนทำแบบวัดความเชื่อตรงทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง โดยดำเนินการกับนักเรียนกลุ่มทดลอง ห้อง ม.1/5 ในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยเริ่มทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2555 รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที โดยมีอาจารย์ประจำวิชากิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นผู้สังเกตการณ์วิจัยทุกครั้ง ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนในคาบวิชากิจกรรมแนะแนวตามปกติ โดยอาจารย์ประจำวิชากิจกรรมแนะแนว

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรงและทำแบบบันทึกการเรียนรู้ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ในแต่ละครั้ง เพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาสรุปเนื้อหา และทราบถึงสิ่งที่นักเรียนได้รู้ในแต่ละครั้ง

5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดความเชื่อตรงซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนการทดลอง มาวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง (Post-test) รวมทั้งให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรงและต่อผู้วิจัย

6. นำคะแนนจากแบบวัดความเชื่อตรงของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมในแต่ละครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาสรุปเนื้อหา

7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง และต่อผู้วิจัยมาสรุปข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ต่อไปนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired – Sample t-test

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired – Sample t-test

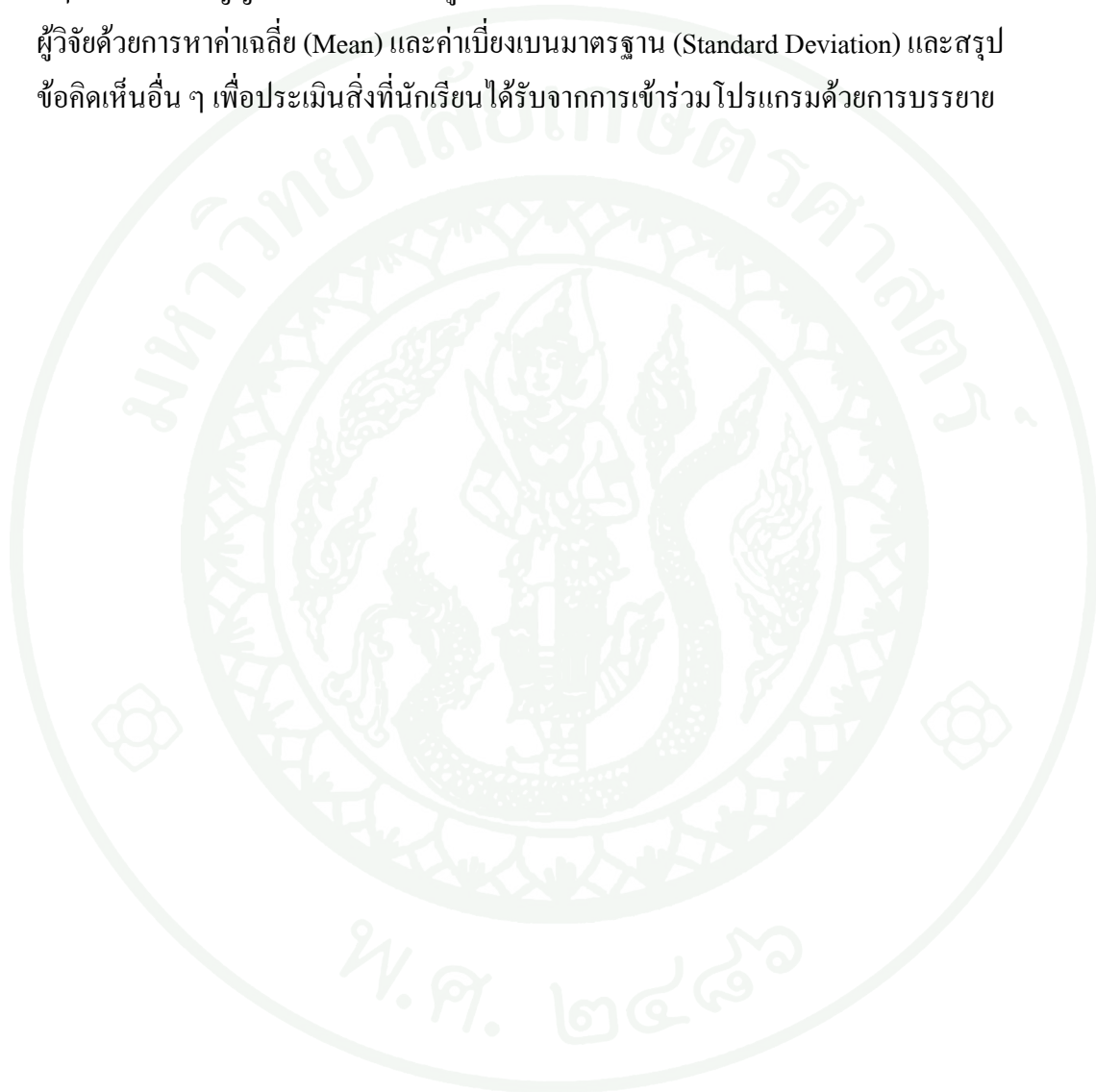
2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Independent – Sample t-test

3. สรุปเนื้อหา (Summary Content) ต่อไปนี้

3.1 สรุปแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในแต่ละครั้ง โดยทำการสรุป และประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับ

พฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงแต่ละครั้งด้วยการบรรยาย

3.2 สรุปแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงและต่อผู้วิจัยด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสรุปข้อคิดเห็นอื่น ๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับการเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบที่มีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีจำนวน 49 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีจำนวน 49 คน วัดตัวแปรตาม คือคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง ระยะเวลาในการทดลองตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 30 สิงหาคม 2555 ผลการวิจัยจะนำเสนอในรูปตารางและวิเคราะห์เนื้อหาโดยนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 3 ผลการสรุปเนื้อหาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมในแต่ละครั้งของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ แต่ละครั้ง

ตอนที่ 4 ผลการสรุปเนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ทั้ง 14 ครั้ง

ตอนที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรงก่อนและหลัง การเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 2 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง (n = 49)	คะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง			
	ด้านความซื่อสัตย์		ด้านความมีระเบียบวินัย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง
ค่าเฉลี่ย	11.59	12.45	13.29	15.78
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.94	2.20	3.98	3.34

จากตารางที่ 2 พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 11.59 และ 1.94, 12.45 และ 2.20 ตามลำดับ และคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 13.29 และ 3.98, 15.78 และ 3.34 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม (n = 49)	คะแนนจากตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง			
	ด้านความซื่อสัตย์		ด้านความมีระเบียบวินัย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง
ค่าเฉลี่ย	11.59	11.10	13.53	14.59
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.98	1.62	3.85	3.26

จากตารางที่ 3 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการเรียนการสอนตามปกติโดยอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 11.59 และ 2.98, 11.10 และ 1.62 ตามลำดับ และคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื่อตรง ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 13.53 และ 3.85, 14.59 และ 3.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง (n = 49)	คะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง			
	ด้านความซื่อสัตย์		ด้านความมีระเบียบวินัย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง
ค่าเฉลี่ย	49.41	54.83	68.61	71.88
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	8.75	7.03	13.68	12.64

จากตารางที่ 4 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 49.41 และ 8.75, 54.83 และ 7.03 ตามลำดับ และคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 68.61 และ 13.68, 71.88 และ 12.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงคะแนนค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรงก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียนกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม (n = 49)	คะแนนจากตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง			
	ด้านความซื่อสัตย์		ด้านความมีระเบียบวินัย	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง	การทดลอง
ค่าเฉลี่ย	49.40	53.51	68.38	64.29
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	8.84	8.32	13.73	14.83

จากตารางที่ 5 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการเรียนการสอนตามปกติโดยอาจารย์แนะแนวของโรงเรียน พบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 49.40 และ 8.84, 53.51 และ 8.32 ตามลำดับ และคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื่อตรง ด้านความมีระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนและหลังการทดลองเท่ากับ 68.38 และ 13.73, 64.29 และ 14.83 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และผลการทดสอบสมมติฐาน

ก่อนการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทดสอบคุณสมบัติและความเท่าเทียมของการจัดกระทำของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรงของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง โดยการทดสอบด้วยสถิติทดสอบที (Independent-Sample- test)

กลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	P
กลุ่มทดลอง	49	141.29	21.05	-4.47	.656
กลุ่มควบคุม	49	143.14	20.10		

จากตารางที่ 6 พบว่า ก่อนการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 แสดงว่าก่อนการทดลอง นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีระดับของการมีความซื่อตรงไม่แตกต่างกัน

ภายหลังการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแบบวัดความซื่อตรงของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อตรวจสอบสมมติฐานของการวิจัย

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองโดยการทดสอบแบบจับคู่ ด้วยสถิติทดสอบที (Paired – Sample t – test)

กลุ่มทดลอง (n = 49)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของ ผลต่างคะแนน	t	P
ก่อนการทดลอง	141.29	21.05	13.79	14.31	-6.75	.000*
หลังการทดลอง	155.08	16.01				

*Sig. < .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบแบบจับคู่ ด้วยสถิติทดสอบที (Paired – Sample t – test)

กลุ่มควบคุม (n = 49)	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ผลต่างของ ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานของ ผลต่างคะแนน	t	P
ก่อนการทดลอง	143.14	20.10	0.35	15.71	-.155	.878
หลังการทดลอง	143.49	21.08				

จากตารางที่ 8 พบว่า ภายหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง นักเรียนกลุ่มควบคุมมีคะแนนแบบวัดความซื่อตรงก่อนและหลังการทดลองไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบคะแนนแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง โดยการทดสอบ ด้วยสถิติทดสอบที (Independent – Sample t – test)

กลุ่ม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	P
กลุ่มทดลอง	49	155.08	16.01	3.07	.003*
กลุ่มควบคุม	49	143.49	21.08		

*Sig. < .05

จากตารางที่ 9 พบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสรุปได้ว่าโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง สามารถพัฒนาความซื่อตรงของนักเรียนกลุ่มทดลองได้

ตอนที่ 3 ผลการสรุปเนื้อหาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมในแต่ละครั้งของ
โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของ
ความซื้อตรง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ แต่ละครั้ง

ผลการสรุปเนื้อหาจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมในแต่ละครั้งของ
โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะ
ของความซื้อตรง ครั้งที่ 1 ถึง ครั้งที่ 14 โดยมีการแบ่งการเรียนรู้ออกเป็น 2 องค์ประกอบหลัก 1)
ความซื่อสัตย์ 2) ความมีระเบียบวินัย

องค์ประกอบที่ 1 ความซื่อสัตย์ ประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อ
หน้าและลับหลัง รักษาคำพูด และไม่โกหก (ครั้งที่ 3-6)

ครั้งที่ 3 เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์

ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการ
ซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง ครั้งที่ 3 จากการสัมภาษณ์และแบบบันทึก
การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สอบถามนักเรียนกลุ่มทดลองจากแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 ถึงความรู้ ความ
เข้าใจ และความสำคัญของความซื่อสัตย์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบความหมายของความ
ซื่อสัตย์ และไม่ทราบถึงความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 3 ทำให้
นักเรียนได้ทราบถึงความหมาย ประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์ ดัง
จะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 3 อาทิ

“...ได้ความรู้เรื่องความซื่อสัตย์ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทำให้สังคมดี
มากขึ้น...”

“...ได้รู้จักการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงผู้อื่น ทำให้เป็นคนน่าเชื่อถือ ไว้วางใจได้ ได้รู้
ว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ดี...”

“...สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การเป็นคนซื่อสัตย์ต้องทำเช่นไร ได้รับรู้ความหมาย
ของการมีความซื่อสัตย์...”

“...ได้เพิ่มความรู้จากคำว่า ซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ทำให้เป็นคนดี มีคนนับถือ มีคนเชื่อใจ มีคนยอมรับ และทำให้ได้รับความรู้ที่เราไม่ค่อยรู้ ก็รู้มากขึ้น...”

ครั้งที่ 4 บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่อง การซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 4 ผู้วิจัยให้นักเรียน ได้เรียนรู้ถึงลักษณะของ ผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้า และลับหลังและผลดีของการเป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อ หน้าและลับหลัง

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 4 ทำให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการเป็นผู้ที่ มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มทดลองครั้งที่ 4 อาทิ

“...ได้เรียนรู้ถึงลักษณะของคนที่มีความตรงไปตรงมากับคนที่ไม่มีความตรงไปตรงมา...”

“...ได้เรียนรู้ว่าเราควรมีความตรงไปตรงมา ไม่โกหก ซื่อสัตย์...”

“...เป็นกิจกรรมที่สามารถสอนให้เราเป็นคนที่มีความตรงไปตรงมา เช่น เราไม่ได้ทำ การบ้าน เราก็ควรบอกคุณครูอย่างละครึ่งเรื่องบทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา...”

“...ได้เรียนรู้ถึงความซื่อสัตย์ และความตรงไปตรงมาที่เล็ก ๆ น้อย ๆ คือ แค่งเงิน 1 บาท ถึงแม้จะเอาไปโดยไม่ได้คืนก็ทำให้เสียเสียความรู้สึกได้...”

ครั้งที่ 5 การรักษาคำพูด

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการ ซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงครั้งที่ 5 ผู้วิจัยให้นักเรียน ได้ตระหนักถึงความสำคัญ ของการรักษาคำพูด เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เราสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังทำให้เป็น ผู้ที่มีความน่าไว้วางใจ ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้ถึงลักษณะการรักษาคำพูดทำให้นักเรียนมีความซื่อตรงเพิ่มขึ้น

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 5 ทำให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการรักษาคำพูด ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 5 อาทิ

“...การรักษาคำพูดทำให้เรามีแต่คนรักใคร่ และมีแต่คนเชื่อใจและไว้วางใจและมีแต่คนชอบ...”

“...ได้รู้ว่าการรักษาคำพูดเป็นอย่างไร เราไม่ควรไม่รักษาคำพูดของเรา ถ้าเราไม่รักษาคำพูดคนอื่นก็จะไม่ค่อยชอบเรา เช่น ไม่ค่อยไปตามเวลาที่นัด เป็นต้น...”

“...รู้สึกดีที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ แล้วได้ประโยชน์จากการรักษาคำพูด เช่น ไม่ผิวนิด เป็นต้น...”

“...สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำมาปรับพฤติกรรมในชีวิตจริงของเราได้ และทำให้เรามีความรู้เรื่องการรักษาคำพูด...”

ครั้งที่ 6 การไม่โกหก

สำหรับการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 6 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงลักษณะของการไม่โกหก ซึ่งเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบย่อยในเรื่องของความซื่อตรง ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงความสำคัญและผลเสียจากการโกหกจะทำให้นักเรียนมีความซื่อตรงเพิ่มขึ้น

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 6 ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และทราบถึงความหมายพร้อมทั้งเห็นความสำคัญของการไม่โกหก ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 6 อาทิ

“...จากกิจกรรมรู้สึกสนุก และไม่อยากโกหกใครอีกแล้ว รู้สึกดีที่ได้คิดเรื่องเกี่ยวกับการไม่โกหก เพราะได้ขบคิดด้วย...”

“...ได้รู้เกี่ยวกับการโกหก ข้อเสียของการโกหก เราไม่ควรโกหกผู้มีพระคุณ หรือไม่ว่าใครก็ตาม...”

“...รู้สึกดีใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมนี้ เพราะได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับข้อเสียของการโกหก...”

“...การโกหกเป็นสิ่งไม่ดี ไม่ควรทำ เพราะถ้าเราโกหกมากและบ่อยมันก็เป็นผลเสียต่อตัวเรา...”

การเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งที่ 3 ถึงครั้งที่ 6 เป็นกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เรื่องความซื่อตรงในด้านความซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นความซื่อตรงองค์ประกอบที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์สุจริต ดังที่ได้เห็นจากแบบบันทึกการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น ในลำดับต่อไปผู้วิจัยให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาองค์ประกอบที่ 2 คือความมีระเบียบวินัย

องค์ประกอบที่ 2 ความมีระเบียบวินัย ประกอบด้วย มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทนอดกลั้น (ครั้งที่ 7- 11)

ครั้งที่ 7 ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉันทัน

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องความซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 7 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมโดยการสังเกตจากบุคคลที่นักเรียนชื่นชอบเพื่อให้นักเรียนได้เห็นตัวแบบที่ดีจากบุคคลต้นแบบที่มีความมีวินัยในตนเอง

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 7 ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง โดยผ่านกระบวนการสังเกตจากบุคคลที่เป็นต้นแบบที่เป็นผู้มีวินัยในตนเอง ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 7 อาทิ

“...ได้รู้ว่าใครมีวินัยที่จะเป็นต้นแบบเราได้ ก่อนที่เค้าจะมาเป็นต้นแบบเราได้ เค้าต้องมีวินัยในตนเองต้องเหนือกว่าจะประสบความสำเร็จในชีวิต เราจึงต้องหาแบบอย่างที่ดีเพื่อเป็นแรงบันดาลใจในชีวิต...”

“...ได้ฝึกฝนความมีวินัยจากบุคคลต้นแบบ ที่เราชื่นชอบให้กับตัวเอง เพื่อจะได้มีชีวิตที่ดี...”

“...รู้สึกสนุก และมีความรู้เพิ่มมากขึ้น ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ นำมาแนะนำให้ผู้อื่นทำตามตัวแบบที่ดีได้โดยบอกให้คนอื่นได้รู้ถึงต้นแบบผู้ที่มีวินัย เราสามารถนำต้นแบบนั้นมาใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ได้รู้ถึงประสบการณ์ของผู้อื่น...”

“...สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ในชีวิตประจำวัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหลาย ๆ ด้านจากเพื่อน ๆ และเอาความคิดเห็นนั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของเราและได้มีวินัยในตนเองอีกด้วย...”

“...นักร้องเกาหลี่ที่มีชื่อเสียง กว่าเขาจะประสบความสำเร็จได้ เขาต้องมีวินัยในตนเองในการทำงาน ถือได้ว่าเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นแรงบันดาลใจในการดำเนินชีวิต...”

ครั้งที่ 8 ความรับผิดชอบเราก็มีได้

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่อง การซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง ครั้งที่ 8 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้ความซื้อตรงในเรื่องความรับผิดชอบเพื่อให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมมากยิ่งขึ้น โดยผ่านการฝึกเทคนิคการแก้ปัญหา

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 8 ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และทราบถึงความสำคัญของการมีความรับผิดชอบซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความซื้อตรง โดยผ่านการฝึกเทคนิคการแก้ปัญหาดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 7 อาทิ

“...ทำให้เรามีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้จักข้อดีของการมีความรับผิดชอบและข้อเสียของการขาดความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนมากขึ้น เรียนรู้ประสบการณ์ในความรับผิดชอบมากขึ้น...”

“...รู้สึกสนุกสนานและได้รับความรู้ความเข้าใจในความรับผิดชอบในหน้าที่ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้...”

“...ได้รู้จักการเป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งต่าง ๆ ที่เราคิดจะมุ่งมั่นทำสิ่งที่เราอยากทำให้สำเร็จ โดยการเป็นคนมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ ไม่หมกมุ่น ส่งครุทันเวลา รับผิดชอบต่อสิ่งที่ทำให้เสร็จ...”

“...ได้รู้ความรับผิดชอบเป็นสิ่งสำคัญมาก คือความรับผิดชอบทำให้เรามีความภูมิใจในตนเอง...”

ครั้งที่ 9 ตักดาบอภินิหาร

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 9 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้ความซื่อตรงในด้านบทบาทและหน้าที่ของตนเองในด้านต่าง ๆ

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 9 ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และทราบถึงความหมายพร้อมทั้งบอกบทบาทและหน้าที่ของตนเองในด้านต่าง ๆ ได้ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 9 อาทิ

“...รู้สึกมีความรู้ในด้านหน้าที่มากขึ้น สนุกสนาน รู้จักการรับผิดชอบต่อหน้าที่มากขึ้น...”

“...ได้เรียนรู้โดยมีตักดาเป็นตัวแทนของตัวเอง และรู้ถึงความรับผิดชอบของตัวเอง...”

“...ได้รู้จักว่าด้านต่าง ๆ เราควรทำอะไรบ้าง เช่น ด้านสังคม ด้านโรงเรียน ด้านตนเอง และด้านครอบครัว ว่าเรามีหน้าที่อะไรในด้านนั้น ๆ...”

“...มีความสุขในการทำงาน และสนุกในการวาดรูป ทำให้รู้ถึงความรับผิดชอบในการใช้ชีวิต และความรับผิดชอบในสถานะต่าง ๆ เช่น ด้านตนเอง ด้านครอบครัว ด้านโรงเรียน เป็นต้น...”

ครั้งที่ 10 ฮีโร่ความสำเร็จ จากความเพียร

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 10 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้การมีความวิริยะอุตสาหะ คือการแสดงออกถึงความเพียร ความบากบั่น ความพยายาม ความขยัน และความอดทน ซึ่งการแสดงออกดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญในด้านความซื่อตรง ดังนั้นนักเรียนจะได้เรียนรู้จากตัวแบบเพื่อจะให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 10 ทำให้นักเรียนได้เห็นตัวแบบที่ดีในเรื่องของการมีความวิริยะอุตสาหะ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 10 อาทิ

“...ได้รู้ว่าบางคนนั้นลำบากกว่าเราแต่เขาก็ประสบความสำเร็จได้...”

“...มีความประทับใจ และรู้สึกมาถึงตัวเราเองว่าควรมีความพยายาม ขอมรับในสิ่งที่ตนเองเป็น ไม่ย่อท้อ มีความมุ่งมั่น...”

“...รู้สึกประทับใจ อยากมีความพยายามแบบเขา อยากมีความอดทน ถึงแม้ร่างกายเขาจะไม่ครบ 32 แต่เขายังมีความพยายามที่จะลุกขึ้นสู้...”

“...รู้สึกว่าคนเราไม่ควรท้อถอย ถ้าท้อถอยหรือหมดหวังจะทำให้ไม่ความเพียรพยายาม และจะทำอะไรไม่ได้ และได้รู้ว่าความเพียรพยายามทำให้ประสบความสำเร็จ...”

“...รู้สึกซาบซึ้ง ถึงแม้เขาจะเป็นเช่นนี้ เขาก็มีความเพียรพยายามมากกว่าคนที่มีความครบ 32 คน บางคนที่ครบทุกส่วนยังคิดสั้นท้อแท้ แต่เขาที่ไม่มีแขนไม่มีขา ยังคงต่อสู้ มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่เขาอยากทำ ซึ่งจะนำไปใช้ในชีวิต ไม่ท้อแท้ในชีวิต จะสู้มากขึ้น...”

ครั้งที่ 11 มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ

สำหรับการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง ครั้งที่ 11 ผู้วิจัยให้ได้เรียนรู้การมีความอดทน อดกลั้น คือการกระทำทุกอย่างด้วยการยอมรับสภาพความยากลำบาก อีกทั้งยังรู้จักระงับอารมณ์ที่จะเกิดผลกระทบ ต่อตนเองและผู้อื่น หากนักเรียนรู้จักอดทน อดกลั้น ย่อมส่งผลดีต่อตนเองต่อหน้าที่ และต่อสังคม

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 11 ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องความอดทน อดกลั้น ในตนเอง โดยผ่านกระบวนการฝึกเทคนิคการแก้ปัญหา ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 11 อาทิ

“...สนุกและได้ข้อคิดว่าคนเราควรมีความอดทน อดกลั้นจะทำให้เราผ่านอุปสรรค...”

“...ทำให้เรามีความอดทน อดกลั้นต่อสถานการณ์อื่น ๆ ถ้าเรามีความอดทน อดกลั้นจะเป็นผลดีต่อเราเองและผู้อื่น ทำให้เป็นที่ไว้วางใจ...”

“...เราควรมีความอดทนกับทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ควรใช้อารมณ์ในการแก้ปัญหา...”

“...รู้สึกดีใจที่ได้ความรู้ ความคิด เป็นการสอนให้มีความอดทน ได้เรียนรู้กับประสบการณ์ ความคิดว่าต้องมีความอดทน อดกลั้น...”

องค์ประกอบที่ 1 ความซื่อสัตย์ และองค์ประกอบที่ 2 ความมีระเบียบวินัย เป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยจัดขึ้นโดยใช้กระบวนการจัดกิจกรรมการบูรณาการองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบเข้าด้วยกัน (ครั้งที่ 12-13)

ครั้งที่ 12-13 ซื่อสัตย์ ซื่อตรง ฉันทกันเป็นได้

สำหรับในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่อง การซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ครั้งที่ 12 – 13 ผู้วิจัยให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่อง ความซื่อตรงในการบูรณาการความคิดโดยใช้กระบวนการการฝึกเทคนิคการแก้ปัญหา

เมื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมครั้งที่ 12 – 13 ทำให้นักเรียนได้ทราบถึงความสำคัญของการเป็นบุคคลที่มีลักษณะของการมีความซื่อตรงและประพฤติตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความซื่อตรง ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองครั้งที่ 12 – 13 อาทิ

“...ได้เรียนรู้ว่า ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง มีผลดีต่อตนเองและผู้อื่น และความที่ไม่ซื่อสัตย์มีผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้ผู้อื่นลำบากอีกด้วย...”

“...ได้รู้จักแนวทางในการแก้ปัญหาสิ่งต่าง ๆ ได้รู้เกี่ยวกับการมีความซื่อสัตย์ การมีวินัย ในตนเอง และนำไปปฏิบัติได้...”

“...ทำให้รู้จักความซื่อสัตย์ เพราะจะนำไปปรับใช้ในชีวิตได้ ทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้น...”

“...รู้สึกสนใจกับกิจกรรมครั้งนี้สอนให้เราเป็นคนซื่อสัตย์ต่อการทำหน้าที่ของตัวเอง และทำให้ผู้อื่นไว้วางใจเรา และเราก็จะเป็นคนซื่อสัตย์ นอกจากนี้ยังสามารถนำมาปรับใช้กับผู้อื่นได้...”

“...ทำให้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้นมีความตรงต่อเวลามากขึ้น มีการคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ มีความรู้ในด้านความซื่อตรงมากขึ้น...”

จากแบบบันทึกการเรียนรู้ในการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้งของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง พบว่านักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจความหมาย ประโยชน์ และตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื่อตรง ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความมีระเบียบวินัย ซึ่งส่งผลให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อบรรลุความสำเร็จในด้านความซื่อตรง มีความคิดที่ไม่เห็นแก่ตัว ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น อีกทั้งยังมีระเบียบวินัยในชีวิตตนเองมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้จากข้อมูลข้างต้นถือว่าสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้เป็นสิ่งที่สนับสนุนให้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันมีการพิจารณาประสิทธิภาพของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ จากคะแนนแบบวัดความซื่อตรงประกอบกันไป

ตอนที่ 4 ผลการสรุปเนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง และต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาฯ ทั้ง 14 ครั้ง

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงและต่อผู้วิจัย

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
1	ฉันเข้าใจวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ และวิธีการดำเนินการเข้าร่วมโปรแกรมฯ	3.90	.743
2	ฉันมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในครั้งนี้	3.53	.739
3	ฉันได้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกละเอียดของฉันต่อเพื่อนนักเรียน	3.33	.689
4	ฉันตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื้อตรง	3.98	.750
5	จากการเข้าร่วมโปรแกรมส่งผลให้ฉันมีความรู้และความเข้าใจเรื่องความซื้อตรง	4.20	.707
6	ฉันได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ช่วยให้ฉันสามารถมีความซื้อตรงมากขึ้น	4.08	.759
7	ฉันคิดว่าการมีความซื้อตรงจะทำให้สังคมน่าอยู่	4.65	.597
8	ฉันอยากให้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	4.35	.855
9	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันสามารถบอกได้ว่าความซื้อตรงคืออะไร	3.06	.659
10	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำให้ฉันสามารถบอกได้ว่าความซื้อตรงคืออะไร	3.96	.735
11	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื้อตรง	3.29	.764

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อที่	ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
12	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำให้ฉันสามารถเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื่อตรง	4.18	.727
13	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันมีความซื่อตรง	3.18	.635
14	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันมีความซื่อตรง	3.98	.692
15	ผู้วิจัยพูดและอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน	4.10	.743
16	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลา	4.12	.726
17	ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อประเด็นต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน	4.39	.731
18	ผู้วิจัยให้การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน	4.31	.769
19	ผู้วิจัยสามารถตั้งประเด็นคำถามที่น่าสนใจ เพื่อจูงใจให้นักเรียนได้แสดงความคิด ความรู้สึก ระหว่างการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แต่ครั้ง	4.43	.645

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อผู้วิจัยเมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ครบทั้ง 14 ครั้ง พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงอยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด (ระหว่าง 3.06 – 4.65) แสดงว่านักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ได้ได้รับความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง คือ ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมายดังจะเห็นได้จากความคิดเห็นข้อ 9 ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง นักเรียนสามารถบอกได้ว่าความซื่อตรงคืออะไร โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.06 และภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนสามารถบอกได้ว่าความซื่อตรงคืออะไร โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.96 อีกทั้งนักเรียนยังตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื่อตรง สามารถบอกประโยชน์ของการมีความ

ซื้อตรง ดังเห็นได้จากความคิดเห็นข้อ 11 ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื้อตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 และภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา นักเรียนเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื้อตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 นอกจากนี้ นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา มีการพัฒนาความซื้อตรงเพิ่มขึ้น เห็นได้จากความคิดเห็นข้อ 13 ก่อน การเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง นักเรียนมีความซื้อตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา นักเรียนมีความซื้อตรงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรง และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงต่อผู้วิจัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความคิดและความรู้สึจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

ข้อที่	ความคิดเห็น	จำนวน นักเรียน (คน)
1	รู้สึกมีความสุข และสนุกสนานที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม	32
2	ทำให้ได้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับความซื้อตรงมากยิ่งขึ้น	21
3	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	13
4	กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง	10
5	ทำให้ได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ	8
6	อยากให้กิจกรรมครั้งนี้และที่ผ่านมามีขึ้นอีกเรื่อย ๆ	6

ตารางที่ 12 ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ ประสพการณ์จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

ข้อที่	ความคิดเห็น	จำนวน นักเรียน (คน)
1	ได้เรียนรู้และเข้าใจถึงลักษณะของความซื้อตรง	40
2	ทำให้สามารถปฏิบัติสิ่งเกี่ยวกับความซื้อตรงมากขึ้น	16
3	สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	9
4	ได้รู้ความหมายของความซื้อตรง	7

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

ข้อที่	ความคิดเห็น	จำนวน นักเรียน (คน)
1	ทำให้ตัวเรามีความซื้อตรงมากขึ้น	31
2	ได้ความรู้เรื่องความซื้อตรงเพิ่มเติม	15
3	ทำให้เป็นคนมีความรับผิดชอบมากขึ้น	13
4	ทำให้เป็นคนมีความซื่อสัตย์มากขึ้น	12
5	รู้จักที่จะช่วยเหลือเพื่อนและผู้อื่น	7
6	ทำให้เราเป็นคนที่มีความอดทนอดกลั้นมากยิ่งขึ้น	7
7	ตระหนักถึงความสำคัญของความซื้อตรงในการใช้ชีวิต	5
8	ทำให้เราเป็นคนที่ไม่โกหก	4
9	ทำให้รู้ถึงผลดีของการมีความซื้อตรงและผลเสียของการไม่มีความซื้อตรงมากขึ้น	3

ตารางที่ 14 ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนต่อผู้วิจัย

ข้อที่	ความคิดเห็น	จำนวน นักเรียน (คน)
1	ผู้วิจัยมีอัธยาศัยดี พุดจาดี ใจดี	27
2	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสม สนุกสนาน	16
3	ผู้วิจัยมีความเป็นผู้นำในการดำเนินกิจกรรม	15
4	ผู้วิจัยสามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	15

ข้อวิจารณ์

การวิจารณ์ครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ 1) ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงและต่อผู้วิจัย

ผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื้อตรง

การเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล พบว่าภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ มีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน จากผลการทดลองดังกล่าวแสดงว่าโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงสามารถพัฒนาให้นักเรียนมีความซื้อตรงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยขออภิปรายดังต่อไปนี้

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงได้จริง ด้วยการฝึกตามกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา

ในการสร้างกิจกรรมของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง ผู้วิจัยใช้แนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญา เป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา จะเน้นการเปลี่ยนแปลงทางปัญญา คือการเปลี่ยนแปลงความคิดเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้ได้โดยผ่านเทคนิค ซึ่งประกอบด้วย การเสนอตัวแบบ (Modeling) ซึ่งอยู่ในกิจกรรมครั้งที่ 3, 7, 9 และ 10 การฝึกการสอนตนเอง (Self – Instruction Training) ซึ่งอยู่ในกิจกรรมครั้งที่ 4, 5 และ 6 และการแก้ปัญหา (Problem – Solving) ซึ่งอยู่ในกิจกรรมครั้งที่ 8, 11, 12 และ 13 มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการมีความซื้อตรง (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2553) โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ช่วยให้นักเรียนได้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ และทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการมีความซื้อตรง และนำไปประยุกต์ใช้ชีวิตประจำวันได้ กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ได้เรียนรู้พฤติกรรมจากตัวแบบ และทำความเข้าใจในการที่จะไม่ประพฤติตนเองให้เป็นบุคคลที่ไม่มีความซื่อสัตย์ และไม่มีระเบียบวินัย โดยนักเรียนได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันสรุปแนวคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ ผ่านกระบวนการให้ความรู้ การฝึกคิด และการสังเกตตัวแบบ ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาการมีความซื้อตรงและมีแนวทางในการปฏิบัติ ให้เหมาะสมกับสภาพตนเอง โดยอภิปรายตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาดังนี้

1. การเสนอตัวแบบ (Modeling) ผู้วิจัยใช้เทคนิคการเสนอตัวแบบเพื่อให้นักเรียนได้เห็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี เพื่อให้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในเรื่องของความซื้อตรงออกมา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนให้ความสนใจ และกระตือรือร้นในการทำไปงาน ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ อาทิ “...สามารถนำมาเป็นแบบอย่างที่ดีได้ในชีวิตประจำวัน ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหลาย ด้านจากเพื่อน ๆ และเอาความคิดเห็นนั้นมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันของเรา และได้มีวินัยในตนเองอีกด้วย...” หรือ “...รู้สึกประทับใจ อยากมีความพยายามแบบเขา...” ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ Wilson and O’Leary (1980 อ้างใน นภาพร ปรีชามารอด, 2545) ที่กล่าวว่า การเสนอตัวแบบเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นจากการที่บุคคลนั้นได้ สังเกต ฟัง รับรู้ เก็บจำ ประสบพบเห็น หรืออ่านเรื่องราวเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลอื่น แล้วมาประมวลเป็นข้อมูลเพื่อเป็นเครื่องชี้นำพฤติกรรมของตนเองต่อไป

2. การฝึกการสอนตนเอง (Self – Instruction Training) ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกสอนตนเอง โดยแบ่งกลุ่มให้นักเรียนและให้นักเรียนได้ดูวีดิทัศน์จากนั้นให้นักเรียนเลือกเพื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงตามที่กำหนดเพื่อออกมาเป็นตัวแทน จากนั้นให้ตัวแทนแสดงพฤติกรรมโดยการพูดสิ่งที่คิดออกมาดัง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ สมพร สุทัศนีย์ (2547) ที่กล่าวว่า การฝึกการสอนตนเองนั้นใช้ร่วมกับเทคนิคการเสนอตัวแบบได้โดยการให้ตัวแทนเสนอพฤติกรรมที่ต้องการฝึก พร้อมทั้งพูดถึงขั้นตอนการแสดงพฤติกรรมนั้นโดยการพูดสอนตนเองออกมาดัง ๆ ในขณะที่ผู้รับการฝึก สังเกตพฤติกรรมของตัวเอง จากนั้นให้ผู้รับการฝึกพูดสอนตนเองพูดออกมาดัง ๆ เพื่อทำตามขั้นตอนที่พูดออกมา ต่อมาให้ผู้รับการฝึกการสอนตนเองพูดสอนตนเองด้วยเสียงที่เบาลง และค่อย ๆ พูดขึ้นตอนต่าง ๆ ในใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการทำใบงาน ทำตามขั้นตอนในการฝึกการสอนตนเอง และตรงตามวัตถุประสงค์ ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ อาทิ “...จากกิจกรรมนี้ได้เรียนรู้วิธีการฝึกการสอนตนเอง...” หรือ “...การฝึกการสอนตนเองสามารถทำให้เราได้คิด พร้อมกับพูดจากการเห็นเพื่อนที่มีลักษณะไม่โกหก ทำให้เราไม่อยากจะโกหกคนอื่น เพราะการโกหกทำให้เราไม่เป็นที่ไว้วางใจจากเพื่อน ๆ...” ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี ค่านกุลประเสริฐ (2544) ที่ศึกษาเรื่องผลของเทคนิคการสอนตนเอง ที่มีต่อการคิดแบบไตร่ตรอง ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการใช้เทคนิคการสอนตนเอง มีพฤติกรรมการคิดไตร่ตรองสูงกว่าก่อนการได้รับการฝึกการใช้เทคนิคการสอนตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เทคนิคการแก้ปัญหา (Problem – Solving) ผู้วิจัยได้ฝึกให้นักเรียนเกิดความเชื่อตรงโดยผ่านเทคนิคการแก้ปัญหา โดยเน้นให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมกระบวนการในการแก้ปัญหาซึ่ง D’Zurilla & Goldfried (1984 อ้างใน นภาพร ปรีชามารเถ, 2545) ได้แบ่งกระบวนการในการแก้ปัญหาเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นตระหนักถึงปัญหา 2) ขั้นกำหนดปัญหาและขอบเขตของปัญหา 3) ขั้นเสนอทางเลือกในการแก้ปัญหา 4) ขั้นตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา และ 5) ขั้นตรวจสอบความถูกต้องในการเลือกวิธีที่จะแก้ปัญหา จะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการแก้ปัญหตามขั้นตอนดังกล่าวเป็นการแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยใช้กระบวนการคิด เริ่มจากการฝึกให้นักเรียนรับรู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้น โดยการสร้างสถานการณ์จำลองปัญหาเรื่องความเชื่อตรง แล้วให้นักเรียนคิดที่จะหาทางแก้ปัญหา จากนั้นจึงเลือกวิธีที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา ซึ่งจากการวิจัยพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการแก้ปัญหา ส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะของการใช้เทคนิคการแก้ปัญหา ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ อาทิ “ได้ฝึกวิธีการแก้ปัญหาจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น...” หรือ “...ได้รู้แนวทางในการแก้ปัญหาลักษณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีความเชื่อตรง...” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทิทา หวังคิด (2547) ได้ศึกษาเรื่องการฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยการนำเสนอสถานการณ์

ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยการนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์มีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ในการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่อง การซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ตระหนักถึง ความสำคัญ และประโยชน์ของความซื่อตรงได้ จะทำให้นักเรียนเป็นคนที่มีความซื่อตรงพื้นฐาน ใน ด้านความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัย ในการดำเนินชีวิตให้เกิดความสงบสุขทั้งต่อตนเองและ ต่อสังคม ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ อาทิ “...ประทับใจกับกิจกรรมนี้เพราะให้ข้อคิดแก่ เราเรื่องความซื่อสัตย์ ซื่อตรง เพื่อให้เราไปปฏิบัติตามในชีวิตของเรา...” หรือ “...ได้ทราบเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง เราก็เป็นได้ และถ้าเราทำตัวดีเราก็จะเป็นคนที่มีแต่คนรัก คนชอบ และพ่อแม่ ภูมิใจต่อสิ่งที่เราทำ...” หรือ “...ได้รู้จักการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ ไม่คดโกงผู้อื่น ทำให้เป็นคน น่าเชื่อถือ ไว้ใจได้ ได้รู้ว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ดี...” หรือ “...ทำให้รู้จักความซื่อสัตย์ เพราะจะนำไปปรับ ใช้ในชีวิตได้ ทำให้มีความภาคภูมิใจในตนเองสูงขึ้น...” หรือ “...สิ่งที่ผมได้เรียนรู้และประสบการณ์จาก การเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ คือ ความซื่อสัตย์ ถ้าเราขาดความซื่อสัตย์ เราก็จะไม่มีเพื่อนยุ่งด้วย...” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2554) กล่าวว่า ความซื่อตรง หมายถึง ความถูกต้อง ความมีศีลธรรม คุณธรรมความดี การกระทำที่ซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมา ประพฤติปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความจริงใจ ไม่ หลอกลวง การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

จากการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการมีความซื่อตรงและพัฒนา ลักษณะความซื่อตรงหลายคน ซึ่งสอดคล้องกับแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม ในแต่ละครั้งกับนักเรียนคนอื่นด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ อาทิ เด็กชายเอ (นาม สมมติ) กล่าวว่า “...ก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมข้าพเจ้าไม่เข้าใจถึงความซื่อตรง และไม่เห็นถึงความสำคัญ ของความซื่อตรงมากนัก...” (ครั้งที่ 2) เมื่อนักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมและได้รับความรู้เกี่ยวกับ ความซื่อตรงเพิ่มขึ้น เด็กชายเอ (นามสมมติ) กล่าวว่า “...ข้าพเจ้าได้เห็นตัวแบบของการมีความ ซื่อสัตย์ ซึ่งเป็นการกระทำที่ดี ที่ทุกคนควรจะมี ข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าจะปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มี ความซื่อตรง เพื่อเป็นคนที่มีแต่คนไว้วางใจ และเชื่อถือ...” (ครั้งที่ 3) ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรม ของเด็กชายเอ (นามสมมติ) กล่าวว่า “...ข้าพเจ้าจะพยายามปฏิบัติตนให้เป็นคนที่มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์ และมีระเบียบวินัยในตนเอง เช่น หากข้าพเจ้ามาโรงเรียนสายข้าพเจ้าจะบอกความจริงกับ ครู ข้าพเจ้าจะส่งการบ้านตรงต่อเวลา...” (ครั้งที่ 12)

จากผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยพบว่า โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง สามารถนำมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความซื้อตรงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเปลี่ยนกระบวนการคิดในเรื่องความซื้อตรงของนักเรียน ให้เกิดกระบวนการคิดที่สมเหตุสมผล ผ่านการกระตุ้นจากเหตุการณ์หรือสถานการณ์จำลอง เพื่อให้เกิดความรู้สึที่ดีต่อกระบวนการคิดที่สมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น จึงเกิดการจุดประกายให้นักเรียนเห็นความสำคัญของความมีความซื้อตรงทั้งในด้านความซื่อสัตย์และความมีระเบียบวินัยต่อตนเองและต่อผู้อื่น และเพื่อสามารถดำเนินชีวิตให้เกิดความสงบสุขทั้งต่อตนเองและสังคม รวมทั้งจากการสัมภาษณ์อาจารย์ประจำวิชาแนะแนว กล่าวว่า “หลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมของนักเรียนกลุ่มทดลองพบว่า ครูผู้สอน และครูประจำชั้นมีความพอใจพฤติกรรมการมีความซื้อตรงและลักษณะความซื้อตรงของนักเรียนที่เปลี่ยนไป”

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรง และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง และต่อผู้วิจัย

จากการสรุปเนื้อหาจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงและต่อผู้วิจัย เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ครบทั้ง 14 ครั้ง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ อยู่ในระดับปานกลางถึงมากที่สุด (ระหว่าง 3.06 – 4.65) แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองคิดว่า การได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง การเข้าร่วมกิจกรรมช่วยให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ความสำคัญของการมีความซื้อตรง สามารถบอกประโยชน์ของการมีความซื้อตรง และมีการพัฒนาความซื้อตรงทั้ง 2 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับแบบบันทึกการเรียนรู้ภายหลังการเข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง นักเรียนรายงานการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้ “...ได้ทราบว่าความซื่อสัตย์เป็นสิ่งที่ดี และควรนำไปใช้ และไปใช้อย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่สังคม...” หรือ “...ได้ความรู้เรื่องคำสัญญาเพิ่มมากขึ้นจากเดิม จากที่ไม่ค่อยรักษาสัญญาพอได้เรียนก็ทำให้รักษาสัญญามากกว่าเดิม...” หรือ “...ได้รู้ถึงความซื่อสัตย์ ไม่คดโกง และอย่าเอาแต่ความอยากส่วนตัว และไม่ควรรอยกได้ในสิ่งที่ไม่ใช่ของเรา...” หรือ “...รู้สึกดีที่มีกิจกรรมนี้เพื่อจะได้ให้ไม่มีการโกหกกัน

หลอกลวง และได้รู้ถึงการโกหกซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ดี...” (แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3-6) นอกจากนี้ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ได้สอนให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา และรู้จักอดทนอดกลั้นมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้ “...เมื่อมีการบ้านข้าพเจ้ารู้จักที่จะส่งงานให้ตรงเวลา และรับผิดชอบงานของตัวเองมากขึ้น...” หรือ “...ได้เรียนรู้การมีวินัย เพื่อฝึกฝนกับตนเองให้มีชีวิตที่ดี นำต้นแบบตัวอย่างขวัญใจของเรามาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต ประสบการณ์ชีวิตของตัวเองให้ชีวิตอนาคตของเรามีการพัฒนาที่ดี...” หรือ “...ทำให้รู้ว่าหากเราทำหน้าที่ของตนเองที่ได้รับนั้นจะทำให้งานราบรื่น...” (แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 7-13)

ส่วนข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนกล่าวว่า “...รู้สึกสนุกสนานที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม และอยากที่จะให้มีการจัดกิจกรรมอย่างนี้อีก...” หรือ “...กิจกรรมนี้ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาตนเอง...” หรือ “...เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้นักเรียนได้เกิดความรู้สึกสามัคคีกันภายในกลุ่ม และได้รู้จักเพื่อน ๆ ที่ไม่สนิทด้วย...” หรือ “...จากกิจกรรมได้ทำให้นักเรียนได้ฝึกการแสดงความคิดเห็นและกล้าแสดงออกมากขึ้น...” เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) โดยใช้รูปแบบการทดลองที่มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งมีการวัดค่าตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา และนักเรียนที่ไม่ได้ร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

สมมติฐานการวิจัย

1. ภายหลังที่นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง นักเรียนจะพัฒนาความซื้อตรงเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรงภายหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา สูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา

2. ภายหลังที่นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง นักเรียนจะพัฒนาความซื้อตรงเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

กลุ่มประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 6 ห้อง มีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 297 คน แต่ละห้องมีนักเรียนประมาณ 50 คน โดยจัดห้องเรียนแบบคละระดับความสามารถ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 2 ห้อง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 1 ห้องเรียน โดยวิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 6 ห้อง โดยให้นักเรียนที่ทำแบบวัดความซื้อตรงทั้งหมด
2. สุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากห้องเรียน 2 ห้อง ที่ไม่มีความแตกต่างกันของคะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง จากนั้นใช้การสุ่มเข้ากลุ่ม (Random Assignment) เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาความซื้อตรง จำแนกได้ 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 เป็นโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คือ อาจารย์ผู้เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนวในระดับมัธยมศึกษา เป็นผู้ตรวจสอบความเหมาะสมของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวแบ่งการดำเนินการ เป็น 14 ครั้ง ครั้งละประมาณ 50 นาที ดำเนินการสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ชุด ดังนี้

2.1 แบบวัดความซื้อตรง ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื้อตรง

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื้อตรง

ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เรื่องความซื้อตรง เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามมี คำตอบให้เลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก โดยตัวเลือกจะมีคำตอบที่ถูกต้องเพียง 1 ตัวเลือก มีข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 35 ข้อ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ความซื้อสัตย์ 2) ความมี ระเบียบวินัย

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะความซื้อตรง เป็นแบบวัดที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมินค่า (Rating Scale) จากข้อคำถามเป็นข้อคำถามเชิงบวกและเชิงลบ โดยแบ่งช่วงคะแนน 0 – 4 ตามความมากน้อยของระดับการปฏิบัติของผู้ตอบในแต่ละข้อความนั้น ๆ คือทำเป็นประจำ 4 3 2 1 0 ไม่เคยทำเลย ในข้อคำถามเชิงบวก ทำเป็นประจำ 0 1 2 3 4 ไม่เคยทำเลย ในข้อคำถามเชิงลบ มีข้อคำถามทั้งสิ้นจำนวน 45 ข้อคำถาม ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1) ความซื้อสัตย์ 2) ความมีระเบียบวินัย

2.2 แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา ต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื้อตรง เมื่อเสร็จสิ้นโปรแกรมการ

ทดลองแต่ละครั้ง ลักษณะแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนมีลักษณะของข้อคำถามที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ในกิจกรรมแต่ละครั้ง โดยให้นักเรียนเขียนตอบเกี่ยวกับประสบการณ์ที่นักเรียนได้เรียนรู้ในการนำไปสู่การพัฒนาการมีความเชื่อตรง

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรงและต่อผู้วิจัย โดยให้นักเรียนประเมินจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทั้ง 14 ครั้ง รวมทั้งให้นักเรียนได้ประเมินผู้วิจัย แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ โดยมีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 19 ข้อ คำถามวัด 2 องค์ประกอบคือ 1) สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก และประสบการณ์การเรียนรู้ที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ครบทั้ง 14 ครั้ง และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อผู้วิจัย 2) นักเรียนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไป

การดำเนินการทดลอง

เพื่อศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากหัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนลาซาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างและขออนุญาตในการใช้สถานที่ในการดำเนินการทดลอง

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมทำแบบวัดความเชื่อตรง ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะ

ของความซื่อตรง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการที่นักเรียนทำแบบวัดความซื่อตรงทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ผู้วิจัยดำเนินการนำโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง โดยดำเนินการกับนักเรียนกลุ่มทดลองห้อง ม. 1/5 ในคาบวิชากิจกรรมแนะแนว และคาบรายวิชาตามที่อาจารย์แนะแนวจัดให้ ส่วนอาจารย์ประจำวิชา กิจกรรมแนะแนวระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 เป็นผู้สังเกตการณ์วิจัยทุกครั้ง ผู้วิจัยเริ่มทดลองโปรแกรมฯ ตั้งแต่วันที่ 13 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 16 สิงหาคม 2555 รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ส่วนนักเรียนกลุ่มควบคุมได้รับการเรียนการสอนในคาบวิชากิจกรรมแนะแนวตามปกติ โดยอาจารย์ประจำวิชากิจกรรมแนะแนว

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ในแต่ละครั้ง เพื่อผู้วิจัยจะได้นำมาสรุปเนื้อหา และทราบถึงสิ่งที่นักเรียน ได้รู้ในแต่ละครั้ง

5. เมื่อผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามที่กำหนดแล้ว ผู้วิจัยนำแบบวัดความซื่อตรงซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดก่อนการทดลอง มาวัดกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง (Post-test) รวมทั้งให้นักเรียนกลุ่มทดลองตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อผู้วิจัย

6. นำคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรงของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม มาวิเคราะห์เปรียบเทียบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง และวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม รวมทั้งนำข้อมูลจากแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมในแต่ละครั้งของนักเรียนกลุ่มทดลองมาสรุปเนื้อหา

7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง และต่อผู้วิจัยมาสรุปข้อเสนอแนะจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล

หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

2. ทดสอบความแตกต่างของคะแนน ต่อไปนี้

2.1 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired – Sample t-test

2.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งไม่เป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Paired – Sample t-test

2.3 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นอิสระต่อกัน โดยใช้สถิติพารามตริก (Parametric Statistics) Independent – Sample t-test

3. สรุปเนื้อหา (Summary Content) ต่อไปนี้

3.1 สรุปแบบบันทึกประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงในแต่ละครั้ง โดยการสรุปและประเมินสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงแต่ละครั้งด้วยการบรรยาย

3.2 สรุปแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรงและต่อ

ผู้วิจัยด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสรุปข้อคิดเห็นอื่นๆ เพื่อประเมินสิ่งที่นักเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ด้วยการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปรากฏผลการวิจัยดังนี้

1. โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื่อตรง ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ สามารถพัฒนาการมีความซื่อตรง โดยนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ มีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื่อตรง ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้เชี่ยวชาญ เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ สามารถพัฒนาการมีความซื่อตรง โดยนักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ มีคะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง ภายหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื่อตรงและพัฒนา ลักษณะของความซื่อตรง มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจความหมาย และตระหนักถึงความสำคัญของการมีความซื่อตรง และช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองในด้านความซื่อสัตย์ และด้านความมีระเบียบวินัย คุณลักษณะทั้ง 2 องค์ประกอบหลักที่จะส่งผลให้นักเรียนมีความซื่อตรงเพิ่มมากขึ้น และดำเนินชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนา
ลักษณะของความซื้อตรง สามารถเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะความซื้อตรงของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้ โดยอาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสมของ
นักเรียน โดยควรคำนึงถึงอายุ ความสนใจของสมาชิกกลุ่ม รวมถึงความถนัด และข้อจำกัดต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลหลังเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของ
นักเรียนที่ผ่านการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ เพื่อพัฒนาความซื้อตรงของคน
ที่มีความซื้อตรงในตนเองเพื่อดูความคงทนและการพัฒนาลักษณะความซื้อตรงในนักเรียน
นอกจากนี้ควรใช้การสังเกตและการสัมภาษณ์ โดยประเมินจากอาจารย์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
เพื่อสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ภายหลังเมื่อ
โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ได้สิ้นสุดลง นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรับ
พฤติกรรมทางปัญญาฯ มีการแสดงออกของลักษณะความซื้อตรงและความคงทนของความซื้อตรง
อย่างไร

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. 2551. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ขัตติยา กรรณสูตและคณะ. 2547. รายงานการวิจัยคุณธรรมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).

จันทิมา สวรรค์. 2547. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิค

แม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจิตใจชื่น อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จารุณี ยอดกัณหา. 2540. การสร้างหนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาจริยศึกษา เรื่อง “ความซื่อสัตย์สุจริต”

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตตินันท์ บุญสุธิกุล. 2550. เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาวัยรุ่นในโรงเรียน.

กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เจนจิรา ชิดชอบ. 2548. การพัฒนาแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผล, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เดมศักดิ์ กทวนิช. 2555. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ตำรวจนครบาล. 2555. “สรุปสถิตินักเรียนตึกกัน ปี 2555” (Online). [http://www.thaipbs.or.th](http://www.thaipbs.or.th/s1000_obj/front_page/page/1037.html?content_id=204225)

/s1000_obj/front_page/page/1037.html?content_id=204225, 15 ธันวาคม 2555.

นภาพร ปรีชาमारณ. 2545. เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาการปรับปรุงพฤติกรรมใน
ชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นุชลี อุปภัย. 2551. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: แม็ทซ์พอยท์.

นุสสรี คันทิก. 2553. ผลของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อการพัฒนาจิต
สาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประภาวดี สุมามาลย์. 2549. ผลของการใช้โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญา เพื่อพัฒนา
พฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสมของนักเรียนสมาธิสั้น ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปราณี ค่านกุลประเสริฐ. 2544. ผลของเทคนิคการสอนตนเอง ที่มีต่อการคิดแบบไตร่ตรองของ
นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านบรือ จังหวัดมหาสารคาม.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). 2545. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พาสนา จุลรัตน์. 2548. เอกสารประกอบการสอน รายวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:
ภาคจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ภาณุภัทร ลิ้มจำรูญ. 2551. การพัฒนาชุดเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและประเมินผล
การศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มะลิวัลย์ ปัทมะ. 2551. การพัฒนาเจตคติและความสามารถทางนาฏศิลป์ไทยของนักเรียน

ประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคแม่แบบผสมผสาน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิจัยการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มุกิตา หวังคิด. 2547. การฝึกทักษะการแก้ปัญหาโดยนำเสนอสถานการณ์ผ่านสื่อคอมพิวเตอร์เพื่อ

พัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร:
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2553. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย วัยรุ่น-วัยสูงอายุ.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม. 2554. รายงานสรุปผลการศึกษา การศึกษาเพื่อ
เสริมสร้างความซื่อตรงในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.

สมพร สุทัศน์ย์. 2547. จิตวิทยาการปกครองชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. 2553. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 7.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุคนธรส หุตะวัฒนะ. 2550. ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคการเสนอ

ตัวแบบผ่านการดูร่วมกับการชี้แนะทางวาจาที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรางค์ ไคว์ตระกูล. 2553. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวณัฐ สุวรรณสิงห์. 2552. ผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาที่มีต่อพฤติกรรม
เสี่ยงต่อ การติดยาเสพติดออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัด
ยายร่ม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา
และการแนะแนว, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2554. ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 (Online). [http://www.nesdb.go.th/](http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395)
Default.aspx?tabid=395, 10 ตุลาคม 2554.

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. 2554. พระบรมราโชวาท (Online). <http://www1.mod.go.th/heritage/king/rama9/rama91.htm>, 10 ตุลาคม 2554.

อโนมา ชันพันธ์. 2548. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความซื่อสัตย์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนศรีบุญยานนท์ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอแบคโพล. 2553. “เอแบคโพลล์: ทักษะและพฤติกรรมอันตรายของเด็กนักเรียนระดับ
มัธยมศึกษาว่าด้วยการทุจริต” (Online). <http://www.ryt9.com/s/abcp/1035544>, 10
ตุลาคม 2554.

Caroline, R. L. *et al.* 2004. **Effect of Self-instruction Strategies on Problem Solving in
Algebra for Students with Special needs** (Online).
[www.emeraldinsight.com/10.1016/S0735-004X\(04\)17002-X](http://www.emeraldinsight.com/10.1016/S0735-004X(04)17002-X), January 10, 2013.

Kazdin, A. E. 2001. **Behavior Modification in Applied Settings**. Belmont: Wadsworth/
Thomson Learning

Larson, L. D. 1992. “Anger and aggression management techniques through the think first
curriculum.” **Journal offender Rehabilitation** (Online). [https://www.ncjrs.gov/App/](https://www.ncjrs.gov/App/Publications/abstract.aspx?ID=139430)
Publications/abstract.aspx?ID=139430, January 10, 2013.

Meichenbaum, D. H. 1977. **Cognitive Behavior Modification**. New York: Plenum press.

Mousoulides, N. G., C. Constantions, and S. Bharath. 2008. "A Modeling Perspective on the Teaching and Learning of Mathematical Problem Solving." **International Research** (Online). <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/10986060802218132>, January 10, 2013.

Slaby, R. G. and N. G. Guerra. 1988. "Cognitive mediators of aggression in adolescent offender: Assesement." **Developmental Psychology** (Online). <http://psycnet.apa.org/index.cfm?fa=buy.optionToBuy&id=1989-01839-001>, January 10, 2013.

ที่ ศธ 0513.109/๒๒

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน เขตจตุจักร กทม 10900

๙ พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนลาซาล

ด้วย นางสาวจิตตโสภณ วิปุลากร นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะทำการศึกษาและเก็บข้อมูลของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาด้านความซื่อตรง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี 1 โรงเรียนลาซาล และขออนุญาตให้นักเรียนของโรงเรียนลาซาล เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย โดยมี รศ.ดร.จิตตินันท์ บุญสถิตกุล เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้ นางสาวจิตตโสภณ วิปุลากร ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ นางสาวจิตตโสภณ วิปุลากร จะเป็นผู้ติดต่อดำเนินการด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พรทิพย์ ไชยโส)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 02 - 5614889, 02 - 9428780

ที่ ศธ 0513.109/๕๖๗

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 งามวงศ์วาน เขตจตุจักร กทม 10900

๕ พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขออนุญาตทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง

ด้วย นางสาวจิตตโสภณ วิปุลกร นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื่อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล”

ในการนี้ นิสิตมีความประสงค์จะดำเนินการทดลองเครื่องมือกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง โดยจะนำผลที่ได้ประกอบการพิจารณาดำเนินการวิจัยต่อไป

ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้ นางสาวจิตตโสภณ วิปุลกร ดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ นางสาวจิตตโสภณ วิปุลกร จะเป็นผู้ติดต่อดำเนินการด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พรทิพย์ ไชยโส)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 02 - 5614889, 02 - 9428780

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/

วันที่

พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล กุลโกวิท

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล” จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดความซื้อตรง จำนวน 1 ชุด
3. โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวจิตติโสภณ วิบุลากร นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำ ข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 1847

ที่ ศธ 0513.10903/108

วันที่

๔

พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์อิชยา นาคนาวา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล” จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดความซื้อตรง จำนวน 1 ชุด
3. โปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวจิตติโสภณ วิบุลากร นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำ ข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

(ผศ.วรพิมพ์ ธีระวัฒน์)

หัวหน้าภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว

ที่ ศธ 0513.109/ ๒๒

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
50 ถนนงามวงศ์วาน เขตจตุจักร กทม 10900

๒ พฤษภาคม 2555

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์เพ็ญศิริ บุญเขต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล” จำนวน 1 ชุด
2. แบบวัดความซื้อตรง จำนวน 1 ชุด
3. โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวจิตตโสภณ วิบุลากร นิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ศึกษาผลของโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรงในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล”

ในการนี้ ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว ใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้ นำ ข้อเสนอแนะของท่านไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นิสิตด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รศ.ดร.พรทิพย์ ไชยโส)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

สำนักงานเลขานุการคณะฯ

โทร./โทรสาร 02 - 5614889, 02 - 9428780

ภาคผนวก ข
ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญตรวจโปรแกรมปรับปรุงพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรง
และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง และแบบวัดความซื้อตรง

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัชวาล กุลโกวิท

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

ประวัติการศึกษา

วุฒิปริญญาตรี - ครุศาสตรบัณฑิต สาขาประถมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วุฒิปริญญาโท - ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. อาจารย์อิชยา นาคนาวา

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

ประวัติการศึกษา

วุฒิปริญญาตรี - ครุศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาและการแนะแนว
สถาบันราชภัฏยะเชิงเทรา

วุฒิปริญญาโท - ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อาจารย์เพ็ญศิริ บุญเขต

สถานที่ทำงาน โรงเรียนมัธยมวัดบึงทองหลาง

ประวัติการศึกษา

วุฒิปริญญาตรี - ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วุฒิปริญญาโท - ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้ เรื่องการซื้อตรง และพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง

กิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 2 เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก”

วิชา กิจกรรมแนะแนว

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

แนวคิด

การสร้างสัมพันธภาพและบรรยากาศที่ดีระหว่างผู้วิจัยและนักเรียนนั้น จะช่วยให้เกิดความเป็นมิตรและทัศนคติที่ดีระหว่างผู้วิจัยและนักเรียน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่สำคัญยิ่งต่อการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในครั้งต่อไป นอกจากนี้การให้คำชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ข้อตกลงเบื้องต้น ตลอดจนระยะเวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ นั้นยังจะช่วยให้นักเรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง และประโยชน์ในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างสัมพันธภาพและสร้างบรรยากาศที่ดีในการเริ่มต้นทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้วิจัยกับนักเรียน
2. เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม
3. เพื่อให้นักเรียนทราบและเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา วิธีการดำเนินการในแต่ละกิจกรรม การแสดงบทบาทหน้าที่ของนักเรียน ตลอดจนระยะเวลาจำนวนครั้ง และสถานที่เข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนพร้อมกับแนะนำตัวเอง เพื่อสร้างสัมพันธภาพกับนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยแจกป้ายชื่อให้นักเรียนเขียนชื่อของตนเอง และคิดไว้ที่เสื้อของนักเรียน (5 นาที)
2. ผู้วิจัยอธิบายถึงสิ่งที่นักเรียนจะได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ “นักเรียนจะได้เรียนรู้และเข้าใจถึงความหมายอีกทั้งทราบคุณลักษณะที่จะเป็นผู้ที่มีความซื้อตรงจากการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อ ๆ ไป” พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ ระยะเวลา สถานที่ และข้อตกลงเบื้องต้น ได้แก่
 - 2.1 เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและตรงต่อเวลา
 - 2.2 ให้ความร่วมมือขณะทำกิจกรรม

- 2.3 เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
- 2.4 ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2.5 ร่วมอภิปรายทุกครั้ง
- 2.6 บันทึกแบบบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้ง (5 นาที)

ขั้นตอน

3. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 6-7 คน ซึ่งผู้วิจัยทำใบฉลากสัญลักษณ์ต่าง ๆ ได้แก่ สี่เหลี่ยม วงกลม สามเหลี่ยม รูปดาว รูปดอกไม้ รูปหัวใจ รูปพระอาทิตย์ และรูปดวงจันทร์ครึ่งเสี้ยว นักเรียนที่จับใบฉลากได้รูปสัญลักษณ์เหมือนกันมารวมกลุ่มเดียวกัน จากนั้นผู้วิจัยแจกใบงานเรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก” ซึ่งเป็นตารางบิงโกที่ได้จัดทำไว้ ให้นักเรียนตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง จากนั้นให้นักเรียนกรอกชื่อตนเอง พร้อมชื่อกลุ่มลงในใบงาน (5 นาที)

4. เมื่อนักเรียนทุกคนเขียนชื่อตนเองพร้อมชื่อกลุ่มเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเล่น คือ เมื่อผู้วิจัยให้สัญญาณเริ่มต้นให้นักเรียนทุกคนตามล่ารายชื่อเพื่อน โดยการสอบถามสัมภาษณ์หาเพื่อนที่มีคุณสมบัติตามตาราง เมื่อไปหาเพื่อนแล้วเห็นว่ามีคุณสมบัติตรงตามที่ระบุ ก็ให้เพื่อนช่วยเขียนชื่อของเพื่อนลงในกระดาษของนักเรียน และถ้าหากนักเรียนมีคุณสมบัติที่เพื่อนต้องการก็ให้เขียนชื่อของนักเรียนลงในกระดาษของเพื่อน โดยห้ามบันทึกชื่อตนเอง และชื่อเพื่อนคนเดียวกันซ้ำ 2 ช่อง (10 นาที)

5. ผู้วิจัยใช้เวลา 5 นาที และให้สัญญาณเมื่อหมดเวลา นักเรียนกลับเข้าไปอยู่ในกลุ่มของตนเอง นับคะแนนใครได้ชื่อเพื่อนครบเป็นแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงได้อย่างละ 1 คะแนน กลุ่มใดสามารถหาชื่อเพื่อนลงตารางบิงโกได้คะแนนมากที่สุดโดยเรียงตามลำดับ 1-3 ออกมากล่าวแนะนำเพื่อนพร้อมให้เพื่อนที่ถูกแนะนำแสดงตัว (10 นาที)

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป จากการเข้าร่วมกิจกรรม “บิงโกเพื่อนรัก” (5 นาที)
7. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2 เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก” ให้นักเรียนทำ พร้อมกล่าวขอบคุณนักเรียนสำหรับการให้ความร่วมมือ และนัดหมายวัน เวลา ในการเข้าโปรแกรมฯ ครั้งต่อไป (10 นาที)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างร่วมกิจกรรม

2. นักเรียนสามารถบอกวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ได้
3. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมครั้งที่ 2 “บิงโกเพื่อนรัก”

สื่อการเรียนรู้

1. บัตรป้ายชื่อ จำนวน 50 บัตร
2. ใบงาน เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก” เท่ากับจำนวนนักเรียน
3. แผ่นป้าย “มารู้จักกันนะ” ชื่อกิจกรรมวางไว้หน้าชั้น
4. แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2 เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก” เท่ากับจำนวนนักเรียน
5. ใบฉลากสัญลักษณ์ต่างๆ ได้แก่ สีเหลี่ยม วงกลม สามเหลี่ยม รูปดาว รูปดอกไม้ รูปหัวใจ รูปพระอาทิตย์ และรูปดวงจันทร์ครึ่งเสี้ยว คละกันอย่างละ 6-7 ใบ

ตัวอย่าง “บัตรป้ายชื่อ”

ชื่อ.....

นามสกุล.....

ชื่อเล่น.....

เลขที่.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก”

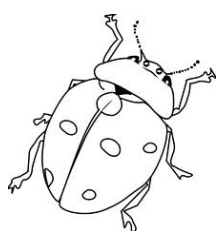

คำชี้แจง : ให้นักเรียนสัมภาษณ์ข้อมูลของเพื่อนแล้วให้เพื่อนที่มีลักษณะตรงตามที่กำหนดเขียนชื่อลงไป ในตารางบิงโก ใครสามารถหาชื่อเพื่อนครบแนวตั้ง แนวนอน หรือแนวทแยงได้ อย่างละ 1 คะแนน

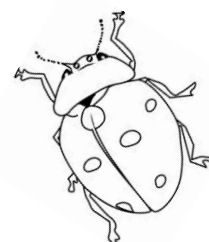
ข้อบังคับ!!! ห้าม เขียนชื่อตัวเอง และชื่อเพื่อนคนเดียวกัน **ซ้ำ 2 ช่อง เด็ดขาด!!**

ชื่อกลุ่ม.....

ชอบช่วยเหลือ (.....)	ใคร ๆ ก็ชอบ มาปรึกษา (.....)	เป็นคนซื่อสัตย์ (.....)	ใครๆก็ชอบเรียกใช้ (งาน) (.....)	ชอบอ่านหนังสือ (.....)
มีความอดทน อดกลั้น (.....)	ชอบเล่นกีฬา (.....)	รักษาคำพูดที่สุด (.....)	มีมารยาทเป็นที่ 1 (.....)	เรียบร้อยสุดๆ (.....)
มีระเบียบวินัย (.....)	ขยันเรียนที่สุด (.....)	บิงโก !!! (ด.ช.อินดี้ รัก เสียงเพลง)	ไม่เคยมา โรงเรียนสาย (.....)	ชอบวาดรูป (.....)
มีน้ำใจ (.....)	มองโลกในแง่ดี (.....)	เป็นคน ตรงไปตรงมา (.....)	รักความยุติธรรม (.....)	ตั้งใจเรียน (.....)
พูดจาไพเราะ (.....)	รักสะอาด (.....)	เป็นคน ตรงต่อเวลา (.....)	พูดเก่ง จนลืมหลับ (.....)	รู้จักใช้เงิน ใช้จ่าย อย่างประหยัด (.....)

รวมคะแนน.....คะแนน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

มารู้จักกันนะ

NAME

วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ

1. นักเรียนจะได้เรียนรู้ถึงคุณลักษณะของความซื่อตรง ประกอบด้วย

1.1 ความซื่อสัตย์

มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง รักษาคำพูด และไม่โกหก

1.2 ความมีระเบียบวินัย

มีองค์ประกอบย่อย ได้แก่ มีวินัย มีความรับผิดชอบ รู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง มีความวิริยะอุตสาหะ และรู้จักอดทน อดกลั้น

2. นักเรียนจะเข้าใจถึงความสำคัญของความซื่อตรง
3. นักเรียนจะมีแนวทางในการพัฒนาความซื่อตรงตามแนวการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
4. นักเรียนจะได้ฝึกการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
5. นักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการคิดวิเคราะห์
6. นักเรียนจะได้ฝึกทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
7. นักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการแก้ปัญหา

อินดี้ที่ใจรู้จักครับ

ข้อตกลงเบื้องต้น

- ☺ เข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งและตรงต่อเวลา
- ☺ ให้ความร่วมมือขณะทำกิจกรรม
- ☺ เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
- ☺ ขอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ☺ ร่วมอภิปรายทุกครั้ง
- ☺ บันทึกแบบบันทึกการเรียนรู้ทุกครั้ง

ระยะเวลาในการเข้าร่วม

- ☺ เข้าร่วมกิจกรรมครั้งละ 1 คาบเรียน รวมทั้งหมด 14 ครั้ง

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 2 เรื่อง “บิงโกเพื่อนรัก”

1. ให้นักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญา
ต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการซื้อตรงและลักษณะของความซื้อตรง

.....

.....

.....

2. ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

3. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

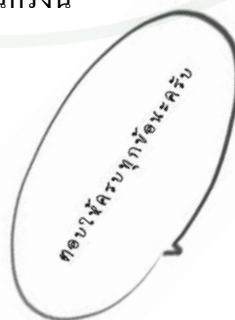
.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 3 เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์”

วิชา กิจกรรมแนะแนว

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

แนวคิด

ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้ส่งเสริมให้นักเรียนนั้นเป็นบุคคลที่ได้รับความไว้วางใจ ได้รับการยกย่อง ได้รับเกียรติเป็นที่ไว้วางใจจากบุคคลอื่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาความซื่อตรง ดังนั้นการที่นักเรียนได้เรียนรู้จากตัวแบบหรือแบบอย่างที่ดี จะทำให้นักเรียนได้เห็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาจากตัวแบบที่ชัดเจน และเมื่อนักเรียนเข้าใจว่าตัวแบบกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วได้รับผลดีอย่างไร ย่อมส่งผลให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจที่อยากกระทำตามตัวแบบ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของความซื่อสัตย์ สุจริต
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต
3. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกถึงผลดีของการมีความซื่อสัตย์สุจริต และผลเสียของการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์สุจริต

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยทักทายนักเรียน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันร้องเพลงโดยใช้แถบเสียง “เพลงความซื่อสัตย์” ซึ่งผู้วิจัยคิดแผ่นป้ายเนื้อเพลงหน้าชั้นเรียน จากนั้นเปิดให้นักเรียนฟังก่อน 1 ครั้ง และร้องพร้อมกันอีก 1 ครั้ง (10 นาที)

เพลงความซื่อสัตย์

คำร้อง/ทำนอง : จีระเดช-กชกา บุญชู

ร้อง : บุญ, อุบล, คาเรน

เอ๊ะ นั่นของ ของใคร	ทำหล่นไว้ตรงนี้
ฉันเห็นเข้าพอดี	ก็อยากรู้ว่าเป็นของใคร
ของไม่ใช่ของเรา	เก็บคืนให้เจ้าของ
ไม่เอามาครอบครอง	เพราะว่ามันไม่ใช่ของเรา
**เราจะเป็นคนดี	เราจะมีความซื่อสัตย์
มีจิตใจสะอาดน่าเชื่อถือ	เราจะเป็นคนดี
ให้พ่อแม่ได้ชื่นใจ	รักษาไว้ซึ่งความซื่อสัตย์
เอ๊ะ นั่นทำอะไร	ลอกข้อสอบไปไหม
น่าละอายแก่ใจ	ทำตัวไม่มีศักดิ์ศรี
ให้พวกเรากลับใจ	เป็นคนใหม่วันนี้
ซื่อสัตย์ไว้แหละดี	อย่างนี้ลืมน่าชื่นชม

(ซ้ำ **)

รักษาไว้ซึ่งความซื่อสัตย์

2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น “จากที่ได้ร้องเพลง นักเรียนคิดว่าเนื้อเพลงนี้ต้องการสื่อถึงอะไร และความหมายของคำว่า “ซื่อสัตย์สุจริต” ตามความเข้าใจของนักเรียน หมายถึงอะไร จากนั้นผู้วิจัยให้ความรู้ในเนื้อหาเรื่องความซื่อสัตย์ (10 นาที)

ขั้นตอน

3. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 6-7 คน โดยผู้วิจัยทำใบฉลากหมายเลข 1-8 นักเรียนที่จับได้ตัวเลขเดียวกันให้มารวมกลุ่มเดียวกัน พร้อมทั้งแจกใบความรู้เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” ให้แต่ละกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันอ่านเรื่อง “เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์” ภายในกลุ่ม (10 นาที)

4. ผู้วิจัยแจกใบงานเรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น จากนั้นให้นักเรียนระดมความคิดเห็นร่วมกันตอบคำถามลงในใบงาน (10 นาที)

5. ผู้วิจัยให้สัญญาณหมดเวลา ให้แต่ละกลุ่มออกส่งตัวแทนมาอภิปรายหน้าชั้นเรียน (5 นาที)

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหา พร้อมทั้งให้นักเรียนเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” พร้อมกล่าวขอบคุณนักเรียนสำหรับการให้ความร่วมมือ และนัดหมายวัน เวลา ในการเข้าโปรแกรมฯ ครั้งต่อไป (5 นาที)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักเรียน ระหว่างร่วมกิจกรรม
2. นักเรียนสามารถบอกความหมาย และพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตได้
3. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการมีความซื่อสัตย์สุจริต และผลเสียของการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตได้
4. นักเรียนสามารถบอกคุณค่าของความสำคัญของการมีความซื่อสัตย์สุจริตได้
5. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์”

สื่อการเรียนรู้

1. แผ่นป้ายเนื้อเพลง “เพลงความซื่อสัตย์” วางไว้หน้าชั้น
2. แถบบันทึกเสียง “เพลงความซื่อสัตย์” ยาว 2 นาที
3. ใบความรู้เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” เท่ากับจำนวนนักเรียน
4. ใบงานเรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” เท่ากับจำนวนนักเรียน
5. แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3 เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์” เท่ากับจำนวนนักเรียน
6. ใบฉลากหมายเลข 1-8 คละกันอย่างละ 6-7 ใบ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบความรู้ เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันอ่านเนื้อเรื่องต่อไปนี้และช่วยกันระดมความคิดเห็นภายในกลุ่มตอบคำถามลงใบงาน

เรื่อง “เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์”

เศรษฐีคนหนึ่ง มีลูกชาย 5 คน เนื่องจากตนเองชราภาพแล้ว จึงคิดจะมอบหมายกิจการต่างๆ ของตนให้ลูกชายดูแล แก่คิดอุปถัมภ์วิธีหนึ่งจึงเรียกลูก ๆ มาพบ แล้วแจกเมล็ดดอกไม้ให้ลูกชาย ทั้ง 5 คนคนละ 1 เมล็ด โดยกำชับว่า ผู้ใดนำเมล็ดนี้ไปปลูกจนออกดอกได้งดงาม แกะยกสมบัติ ทั้งหมดให้

ลูกชายทุกคนต่างนำเมล็ดพันธุ์นี้ ไปเพาะชำในกระถาง รดน้ำดูแลอย่างดี จนเวลาผ่านไปหนึ่งปี ใกล้กำหนดที่ผู้เป็นพ่อจะขอผลงานที่มอบหมายให้ลูก ๆ ทำ ปรากฏว่า เมล็ดดอกไม้ของลูกชายคนเล็ก ที่มีชื่อว่า เสียวเหลียงจือ ยังไม่แตกหน่อเลย

ครั้นถึงกำหนดวันที่นัดหมาย กระถางดอกไม้ของลูก ๆ ทุกคนต่างบานสะพรั่งสวยงาม ยกเว้นของลูกชายคนเล็ก เศรษฐีเดินดูดอกไม้ของลูก ๆ ด้วยแวตาไร้ความยินดี จนมาถึงลูกชายคนสุดท้ายซึ่งยื่นถือกระถางเปล่าที่ไม่มีดอกไม้ จึงถามลูกชายว่า

“เป็นเพราะเจ้าไม่เอาใจใส่หรืออย่างไร ดอกไม้จึงไม่งอกงาม” ลูกชายคนเล็กตอบว่า “ลูกเสียใจที่ทำให้ท่านพ่อผิดหวัง ลูกไม่มีดอกไม้ที่ท่านพ่อต้องการ”

ปรากฏว่า เศรษฐีกลับยิ้มด้วยความยินดี และพูดกับลูกชายคนเล็กว่า

“เสี้ยวเหลียงจื่อ สิ่งที่เจ้ามอบให้พ่อนั้น มีค่ามากมายยิ่งนัก เพราะมัน คือ เมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์” แล้วเศรษฐีก็เปิดเผยความจริงให้ลูกทุกคนฟังว่า

“แท้จริงแล้ว เมล็ดพืชที่แจกไปนั้น ได้ถูกนำไปถั่วสุกแล้ว ไม่ว่าเจ้าจะรดน้ำอย่างไร มันก็ไม่งอก ดอกไม้ในกระถางที่พวกเจ้าถืออยู่ในมือ ล้วนเป็นเมล็ดพันธุ์จากที่อื่น ไม่ใช่เมล็ดพันธุ์ที่พ่อแจกให้ ดอกไม้พวกนั้น จึงเป็นสักขีพยานยืนยันถึงความไม่ซื่อตรงของพวกเจ้า”

สุดท้าย เศรษฐีจึงอบรมลูก ๆ ว่า “ขอให้ลูก ๆ ทุกคนจงเป็นคนซื่อสัตย์ เพราะความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติอันล้ำค่าของคนเรา ขอให้พวกเจ้าเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความซื่อสัตย์ให้งอกงามในตัว ของพวกเจ้าเถิด” แล้วเศรษฐีก็แต่งตั้งให้เสี้ยวเหลียงจื่อ เป็นผู้ดูแลกิจการต่าง ๆ ทั้งปวงแทนตนสืบไป

ที่มา : หนังสือเรื่อง มังกรสอนลูก (2531: 112)

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงาน
เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันระดมความคิดเห็นภายในกลุ่มของตนเอง และตอบคำถามต่อไปนี้

1. “ความซื่อสัตย์สุจริต” หมายถึง

.....

.....

2. ให้นักเรียนบอกผลดีของการมีความซื่อสัตย์สุจริต
และผลเสียของการไม่มีความซื่อสัตย์สุจริต

ผลดี.....	ผลเสีย.....
.....	
.....	
.....	
.....	

3. ให้นักเรียนยกตัวอย่างพฤติกรรมของผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริตตามความเข้าใจของนักเรียน

.....

.....

.....

4. ให้นักเรียนบอกความสำคัญของการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต

.....

.....

.....

5. ให้นักเรียนสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านเรื่องนี้

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 3
เรื่อง “เด็กดีต้องมีความซื่อสัตย์”

แสดงความคิดเห็นนะคะ

1. ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 4 “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา”

วิชา กิจกรรมแนะแนว

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

แนวคิด

การตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งต่อการพัฒนาให้บุคคลมีความเชื่อตรงหากบุคคลได้ตระหนักถึงความสำคัญ โดยพิจารณาจากความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกถึงพฤติกรรมดังกล่าว ส่งผลให้นักเรียนนั้นอยู่ที่ใดก็ย่อมมีคนต้อนรับและนำไปวางใจจากเพื่อน ๆ อีกทั้งยังไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน เพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมขึ้นมา ดังนั้นในการฝึกการสอนตนเอง โดยใช้การแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ก็เป็นวิธีหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการสร้างพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงลักษณะของผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง
2. เพื่อให้นักเรียนได้เห็นถึงผลดีของการเป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและ

ลับหลัง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนอย่างเป็นกันเอง และทบทวนสาระการเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งที่ 3 (2 นาที)

ขั้นสอน

2. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นทั้งหมด 6 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 8-9 คน โดยผู้วิจัยทำใบฉลากตามแต่ละจังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ชลบุรี ราชบุรี และกรุงเทพฯ นักเรียนคนใดจับฉลากจังหวัดชื่อเหมือนกันก็มารวมกลุ่มเดียวกัน (3 นาที)
3. ผู้วิจัยแจกใบงานที่ 1 เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา” ซึ่งมีสถานการณ์ตัวอย่าง 2 สถานการณ์ โดยแจกให้ 3 กลุ่มแรกรับสถานการณ์ที่ 1 และ 3 กลุ่มหลังรับสถานการณ์ที่ 2 ให้นักเรียนอ่านพร้อมเลือกตัวแทนกลุ่มของตนเองออกมาแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์ที่ได้กำหนดไว้ โดยให้เวลาในการซ้อมการแสดงกันภายในกลุ่ม” (10 นาที)

4. ผู้วิจัยจับฉลากกลุ่มที่ได้ออกมาแสดงบทบาทสมมติจำนวน 3 กลุ่ม และให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ (20 นาที)

ขั้นสรุป

5. ผู้วิจัยสรุปและให้ข้อคิดแก่นักเรียนว่า “หากนักเรียนได้ฝึกแสดงพฤติกรรมในการเป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังอย่างเป็นประจำแล้วนั้น นักเรียนจะเป็นผู้ที่ได้รับความน่าเชื่อถือ จากเพื่อน ๆ และคนรอบตัว” (5 นาที)

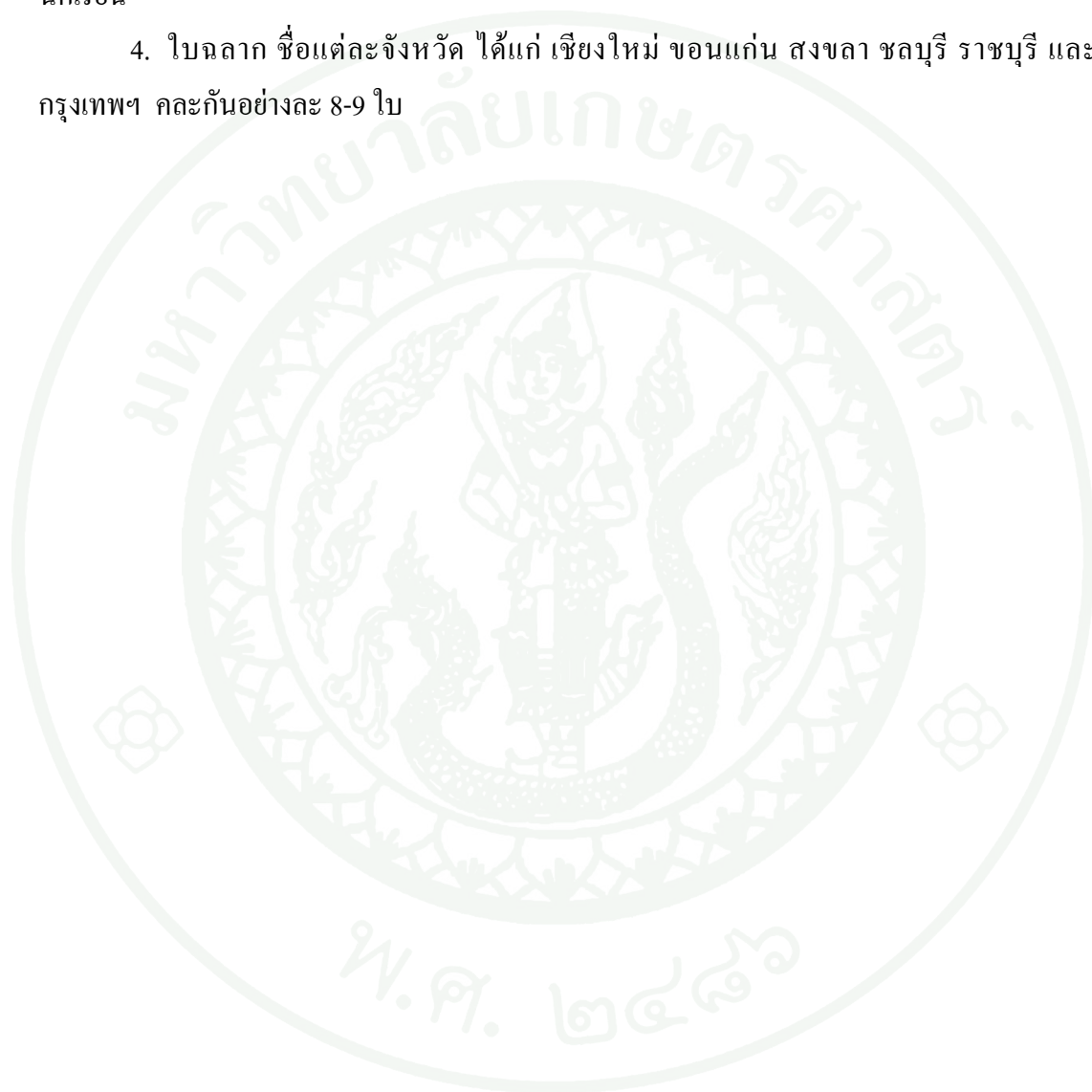
6. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำใบงานที่ 2 เรื่อง “ตรงไปตรงมานั้นเป็นอย่างไรกันนะ” ให้นักเรียนคนละ 1 แผ่น จากนั้นให้นักเรียนระดมความคิดเห็นร่วมกันตอบคำถามลงในใบงานพร้อมทั้งให้ทำแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4 เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา” และกล่าวขอบคุณนักเรียนสำหรับการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และนัดหมายวัน เวลาในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ครั้งต่อไป (5 นาที)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างร่วมกิจกรรม
2. นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมให้เป็นบุคคลที่มีความตรงไปตรงมามากยิ่งขึ้น
3. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังได้
4. นักเรียนสามารถบอกผลดีของการเป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังได้อย่างน้อย 5 ข้อ
5. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4 เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา”

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา” เท่ากับจำนวนกลุ่มนักเรียน
2. ใบงานที่ 2 เรื่อง “ตรงไปตรงมานั้นเป็นอย่างไรกันนะ” เท่ากับจำนวนนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4 เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา” เท่ากับจำนวนนักเรียน
4. ใบฉลาก ชื่อแต่ละจังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลา ชลบุรี ราชบุรี และ กรุงเทพฯฯ กละกันอย่างละ 8-9 ใบ

ใบงานที่ 1

เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์ตัวอย่างต่อไปนี้ แล้วร่วมระดมความคิดเห็นภายในกลุ่ม จากนั้นเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่มที่.....รายชื่อสมาชิกกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก 1.....รับบทเป็น.....
 2.....รับบทเป็น.....
 3.....รับบทเป็น.....
 4.....รับบทเป็น.....
 5.....รับบทเป็น.....
 6.....รับบทเป็น.....
 7.....รับบทเป็น.....
 8.....รับบทเป็น.....
 9.....รับบทเป็น.....

สถานการณ์ตัวอย่างที่ 1

ในช่วงโมงเรียนวิชาคณิตศาสตร์ อาจารย์ได้สอนเรื่องเรขาคณิตให้นักเรียนในหัวข้อ “การหาพื้นที่” แต่เนื่องจากภัทรเป็นนักเรียนที่เรียนช้ากว่าเพื่อนๆ อาจารย์จึงมอบหมายให้ดาวซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนคณิตศาสตร์เก่งที่สุดในห้องช่วยสอนเรื่องเรขาคณิตให้แก่ภัทร

ภัทร : ดาว สี่เหลี่ยมผืนผ้าข้อ 1 หาพื้นที่ยังไงหรอ

ดาว : อืม ไม่รู้ คุณในหนังสือเองสิ เรากำลังทำข้อ 5 อยู่

ภัทร : แต่เราไม่เข้าใจว่า มันแทนค่ากว้าง คุณ ขาว ตรงนี้ยังไงนะ

ดาว : เงียบๆ แล้วหัดทำเองบ้างสิ ในหนังสือก็มีวิธีบอกให้ทำ

ภัทร : ก็เราไม่เข้าใจนี่นา

ดาว : ภัทรๆ เอาของเราไปดูนะ รีบๆ ลอกไปเลย

ภัทร : แต่เธอยังไม่อธิบายเลยนะว่า มันแทนค่าหาพื้นที่ยังไง

ดาว : ลอกๆ ไปเถอะ เร็วๆ ด้วย อาจารย์จะเดินมาทางเราแล้ว เดี่ยวอาจารย์ก็ว่าเราหลอก

เมื่ออาจารย์มาถึง

อาจารย์: เพื่อนเข้าใจบ้างรึป่าวดาว

ดาว: ค่ะ ภัทรเค้าเรียนรู้ไว้มากเลยคะอาจารย์ ทำได้หมดทุกข้อเลย

อาจารย์: อืม ดีมากๆ ทำเสร็จแล้วเอามาให้อาจารย์ดูด้วยนะภัทร

ภัทร: ครับ

หลังเลิกเรียน

ภัทร: อาจารย์ครับ ผมทำไม่ได้สักข้อเลยครับอาจารย์ ผมจำไม่ได้ว่ารูปทรงแบบนี้ต้องใช้สูตรแบบไหน แล้วต้องแทนค่ายังไงครับ

อาจารย์: อ้าว แล้วที่ให้เพื่อนสอนล่ะภัทร

ภัทร: คือ ผม... ทำไม่ได้เองครับ

อาจารย์: เอาล่ะ ภัทร ครูเห็นแล้วล่ะว่าดาวไม่ได้สอนเธอ แล้วยังให้เธอลอกงานอีก ดีแล้วล่ะที่เธอมาพูดกับครูตรงๆว่าเธอทำไม่ได้เลย ดีกว่าเธอลอกงานเพื่อนแล้วเอามาส่งอาจทำให้ครูเข้าใจ ผิดคิดว่าเธอทำได้ มา ๆ เดี่ยวครูสอนให้เอง

ใบงานที่ 1

เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนร่วมกันอ่านสถานการณ์ตัวอย่างต่อไปนี้ แล้วร่วมระดมความคิดเห็นภายในกลุ่ม จากนั้นเลือกตัวแทนกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติ

กลุ่มที่.....รายชื่อสมาชิกกลุ่ม.....

รายชื่อสมาชิก 1..... รับบทเป็น.....
 2..... รับบทเป็น.....
 3..... รับบทเป็น.....
 4..... รับบทเป็น.....
 5..... รับบทเป็น.....
 6..... รับบทเป็น.....
 7..... รับบทเป็น.....
 8..... รับบทเป็น.....
 9..... รับบทเป็น.....

สถานการณ์ตัวอย่างที่ 2

ในช่วงเวลาพักกลางวัน น้ามนต์ ตริน และ ฟ้าใส เป็นเพื่อนในกลุ่มเดียวกัน ตรงไป
 โรงอาหารและได้แยกย้ายกันออกไปซื้อขนมเพื่อนำมารับประทานร่วมกันเป็นประจำ

น้ามนต์ : ตริน! ฟ้าใส! เดี่ยวเราไปซื้อขนมโตเกียว ร้านนั้นก่อนนะ

ตริน : โอเค เราซื้อผลไม้

ฟ้าใส : งั้น เราซื้อไอศกรีมนะ แล้วเจอกันที่เดิม

ณ ร้านขนมโตเกียว

น้ามนต์ : ป้าครับ เอาโตเกียวไส้กรอก และก็ไส้ครีม อย่างละ 5 ชิ้นครับ

แม่ค้าร้านโตเกียว : 25 บาทจ้า

น้ำมันต๋ยขึ้นเบงค์ 50 ให้ป้า แต่แล้วก็พบว่า ป้าทอนเงินเกินมา 5 บาท น้ำมันต๋ยเห็นอย่างนั้นก็ทำเป็นเฉยและเดินออกจากร้านไป พร้อมคิดในใจว่า “ไม่เป็นไรหรอก แค่ 5 บาท ถ้าไรเราซัดๆ ป้าคงไม่ขาดทุนหรอก ขายได้ตั้งเยอะแยะ” จากนั้นน้ำมันต๋ยก็รีบเดินกลับไปยังที่ประจำของกลุ่ม เพื่อรอเพื่อนๆ

ณ ร้านผลไม้

ตริน : เอาฝรั่งแซ่บ้วยลูกนึ่งกับแตงโมครับ

พ่อค้าร้านผลไม้ : 15 บาท

ตริน : นี่ครับ 15 บาท ขอบขอบคุณครับ

ณ ร้านไอศกรีม

ฟ้าใส : เอารสมะนาว ช็อคโกแลตชิป และสตอเบอรี่อย่างละ โคนครับ

แม่ค้าร้านไอศกรีม : 30 บาทจ๊ะ

ฟ้าใสให้เบงค์ 100 บาทไป แม่ค้าทอนเงินมาผิดจาก 70 บาทเป็น 80 บาท ฟ้าใสเข้าใจดีว่าลูกค้าที่ร้านเยอะเลย ท้วงกับแม่ค้าว่าทอนเงินให้ผิดเกินมา 10 บาท

แม่ค้าร้านไอศกรีม : ขอบใจนะจ๊ะ ลูกค้าเยอะ จำไม่ค่อยได้ ทอนให้ผิดๆ ถูกๆ อยู่เรื่อยเลย คราวหน้ามาซื้อเดี๋ยวป้าแถมให้เป็นพิเศษเลยนะ

ฟ้าใส : ขอบขอบคุณครับ

ฟ้าใสรู้สึกภาคภูมิใจในกระทำของตนเองที่ทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เมื่อทั้ง 3 คนซื้อของเสร็จจึงมารวมตัวอยู่ที่ประจำ ฟ้าใสจึงอดเล่าให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มให้ฟังไม่ได้ว่า ตอนที่ตนเองซื้อไอศกรีม แม่ค้าทอนเงินเกินมา 10 บาทเลยท้วงกับแม่ค้าและคืนเงินไป น้ำมันต๋ยซึ่งกลับกระทำตรงกันข้ามกับฟ้าใสที่เพิกเฉยไม่คืนเงินให้แม่ค้า ทั้ง ๆ ที่แม่ค้านั้นทอนเงินให้ตนเองผิดเหมือนกัน แต่ทว่าน้ำมันต๋ยและตรินต่างชื่นชม พร้อมให้กำลังใจกับฟ้าใสถึงการกระทำที่ดี นอกจากนี้ฟ้าใสยังพูดคุยกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มว่า “ถ้าเป็นเรานะ เราก็คืนให้ ไม่ใช่ของ ๆ เราจะเก็บไว้ทำไม” แต่ในใจของน้ำมันต๋ยกลับรู้สึกแยะที่ตนเองไม่ได้เอาเงินคืนให้แม่ค้าไป

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....กลุ่มที่.....

ใบงานที่ 2
เรื่อง “ตรงไปตรงมานั้นเป็นอย่างไรกันนะ”

1. ผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลังมีลักษณะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

2. ให้นักเรียนยกตัวอย่างผลดีของการเป็นผู้ที่มีความตรงไปตรงมาทั้งต่อหน้าและลับหลัง
(อย่างน้อย 5 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 4
เรื่อง “บทบาทสมมติอย่างตรงไปตรงมา”

1. ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

รู้สึก/คิดเห็นอย่างไรกับกิจกรรมนี้
บอกกันหน่อยนะ

กิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 7 เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน”

วิชา กิจกรรมแนะแนว

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

แนวคิด

ผู้ที่มีความซื่อตรงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีองค์ประกอบด้านการมีวินัย ซึ่งการมีบุคคลต้นแบบที่เป็นผู้มีวินัยในตนเองนั้น ย่อมก่อให้เกิดผลดีแก่ตนเอง เนื่องจากบุคคลจะได้เรียนรู้และเกิดการสังเกตจากบุคคลที่เป็นต้นแบบ เมื่อบุคคลปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลที่มีวินัยแล้วย่อมส่งผลให้บุคคลนั้นประสบผลสำเร็จแก่ตนเอง อีกทั้งยังได้รับความเชื่อถือจากบุคคลรอบข้างอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเห็นตัวอย่างของบุคคลที่มีวินัย
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกลักษณะของผู้ที่มีวินัยได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนอย่างเป็นกันเอง และทบทวนสาระการเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งที่ 6 (5 นาที)
2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งที่ 7 เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน” (5 นาที)

ขั้นสอน

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน โดยมีเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มตามบุคคลในอุดมคติที่นักเรียนหามาได้ เช่น ดารานักแสดง ผู้ปกครองของตน ครูอาจารย์ เป็นต้น ตามใบงานเรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน” ที่นักเรียนทำการบ้านมา ถ้าหากนักเรียนคนที่ไม่ได้ทำการบ้านมา ผู้วิจัยเตรียมรูปบุคคลที่มีวินัย แล้วประสบความสำเร็จมา 5-6 รูป เพื่อให้นักเรียนดูเป็นแบบ (5 นาที)
4. ผู้วิจัยแจกใบงาน เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ใครหนอที่เราชื่นชม” และให้นักเรียนภายในกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าเหตุใดตนจึงเลือกบุคคลผู้นี้เป็นบุคคลต้นแบบของตนเองในด้านความมีวินัย จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันคัดเลือกบุคคลที่มีเหตุผลหรือผลงานที่สมาชิกในกลุ่มชื่นชอบที่สุดนำมาเสนอหน้าชั้นเรียน (15 นาที)

5. ให้นักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน (10 นาที)

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยกล่าวชมเชยนักเรียนและสรุปให้ข้อคิดแก่นักเรียนว่า “จากที่นักเรียนได้เห็นบุคคลต้นแบบด้านมีวินัยของเพื่อนที่เพื่อนนั้นคัดเลือกมา นักเรียนก็จะได้เรียนรู้ถึงแบบอย่างที่ดีในคามมีวินัยของบุคคลนั้นๆ ว่าบุคคลแต่ละคนจะประสบความสำเร็จหรือแม้กระทั่งเป็นที่ยอมรับนับถือได้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีวินัยในตนเอง” (5 นาที)
7. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 7 เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน” และให้นักเรียนทำ ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักเรียนสำหรับการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม และนัดหมายวัน เวลา ในการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ครั้งต่อไป (5 นาที)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างร่วมกิจกรรม
2. นักเรียนสามารถบอกลักษณะของผู้ที่มีวินัยได้อย่างน้อย 3 ข้อ
3. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมครั้งที่ 7 “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน”

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงาน เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน” เท่ากับจำนวนนักเรียน
2. ใบงาน เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ใครหนอที่เราชื่นชม” เท่ากับจำนวนนักเรียน
3. แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 7 เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน” เท่ากับจำนวนนักเรียน

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงาน
เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉัน”

บุคคลในอุดมคติด้านความมีวินัยของฉันคือ.....

รูปภาพ

1. ประวัติโดยย่อ (ประวัติ ผลงาน ฯลฯ)

.....

.....

.....

.....

2. เหตุผลที่เราเลือกให้เป็นบุคคลในอุดมคติของฉันด้านความมีวินัย เพราะ (ให้เหตุผลอย่างน้อย 5 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

.

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ใครหนอที่เราชื่นชม”

1. รายชื่อบุคคลในอุดมคติของฉัน ภายในกลุ่มได้แก่

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

2. บุคคลที่สมาชิกในกลุ่มคัดเลือก 3 อันดับ ได้แก่

- อันดับที่ 1.....
- อันดับที่ 2.....
- อันดับที่ 3.....

3. เหตุผลที่สมาชิกลงความคิดเห็นชื่นชอบ (ให้เหตุผลอย่างน้อย 5 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

.....

4. ลักษณะของผู้มีวินัยได้แก่อะไรบ้าง (อย่างน้อย 3 ข้อ)

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 7
เรื่อง “ต้นแบบผู้มีวินัย ขวัญใจของฉันทัน”

1. ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

ส.ค.

กิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 11 เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ”

วิชา กิจกรรมแนะแนว

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

จำนวน 1 คาบ/สัปดาห์

แนวคิด

ความอดทนอดกลั้น คือการกระทำทุกอย่างด้วยการยอมรับสภาพความยากลำบาก อีกทั้งยังรู้จักระงับอารมณ์ที่จะเกิดผลกระทบต่อนตนเองและผู้อื่น หากนักเรียนรู้จักอดทนอดกลั้นย่อมส่งผลดีต่อตนเองต่อหน้าที่ และต่อสังคม ไม่ว่าจะกระทำการใดๆที่ตั้งใจแล้วนั้นย่อมเป็นที่น่าเชื่อถือ และมีความภาคภูมิใจในตนเอง ชีวิตมีความสุขและความประสบความสำเร็จในชีวิต ในบางครั้งนักเรียนยังอยู่ในช่วงวัยรุ่นมักประสบปัญหาเกี่ยวกับความอดทน อดกลั้นในตนเอง ดังนั้นเมื่อนักเรียนได้ฝึกเทคนิคการแก้ปัญหา เมื่อเกิดเหตุการณ์บางประการขึ้น อาจจะทำให้นักเรียนสามารถหาแนวทางในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการไม่มีความอดทนอดกลั้นต่อตนเองและผู้อื่น
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาโดยหาแนวทางในการฝึกตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความอดทนอดกลั้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนอย่างเป็นกันเอง และทบทวนสาระการเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งที่ 11 (3 นาที)

ขั้นสอน

2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของกิจกรรมครั้งที่ 11 เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ” พร้อมทั้งแบ่งนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม กลุ่มละ 6-7 คน ผู้วิจัยทำใบฉลากชื่อสิ่งของ ได้แก่ ไม้บรรทัด ขางลบ ปากกา ดินสอ กระเป๋ สร้อย กำไล และนาฬิกา นักเรียนที่จับฉลากชื่อสิ่งของเหมือนกันก็มารวมกลุ่มเดียวกัน (5 นาที)
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับกลุ่มเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน ผู้วิจัยอธิบายวิธีการแข่งขัน “ยื่นเก้าอี้เปล่า” โดยแสดงเป็นตัวอย่างหน้าชั้นเรียนให้นักเรียนดู ซึ่งหากนักเรียนคนใดล้มหรือทนความเมื่อยไม่ได้ ให้คัดนักเรียนออก จนเหลือคนคนสุดท้าย (5 นาที)

4. เริ่มการแข่งขัน โดยมีอาจารย์แนะแนวอีกท่านเป็นกรรมการในการตัดสินร่วมด้วย (10 นาที)

5. ผู้วิจัยสัมภาษณ์นักเรียนที่ชนะการแข่งขัน ว่ามีความรู้สึกอย่างไรบ้าง และมีเคล็ดลับอย่างไรในฝึกความอดทน อดกลั้น (5 นาที)

6. ผู้วิจัยแจกใบงาน เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ” (10 นาที)

7. ผู้วิจัยคัดเลือกตัวแทนนักเรียน 2 คนออกมารายงานหน้าชั้นเรียน (5 นาที)

ขั้นสรุป

6. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปและให้ข้อคิดแก่นักเรียนว่า “การที่นักเรียนได้สำรวจตนเองจะทำให้ให้นักเรียนได้ตระหนักว่าตนเองเป็นคนที่มีความอดทนอดกลั้นต่อสิ่งต่างๆ มากหรือน้อยเพียงใดแล้วนั้น นอกจากนี้นักเรียนยังได้ร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหา ทำให้ตนเองเป็นผู้มีความอดทน อดกลั้นมากยิ่งขึ้น ทำให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยกันระดมความคิดในการหาวิธีฝึกตนเองให้เป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นมากกว่านี้ได้อย่างไรด้วย” (2 นาที)

7. ผู้วิจัยแจกแบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 11 เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ” ให้นักเรียนบันทึก และกล่าวขอบคุณนักเรียนสำหรับการให้ความร่วมมือและนัดหมายวัน เวลา ในการเข้าโปรแกรมฯ ครั้งต่อไป (5 นาที)

การประเมินผล

1. สังเกตจากการให้ความร่วมมือ การแสดงความคิดเห็น และพฤติกรรมของนักเรียน ระหว่างร่วมกิจกรรม
2. นักเรียนสามารถบอกผลเสียของการไม่มีความอดทนอดกลั้นต่อตนเองและผู้อื่น และสามารถแก้ปัญหาโดยหาแนวทางในการฝึกตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความอดทนอดกลั้น
3. พิจารณาคำตอบจากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมครั้งที่ 11 “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ”

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงาน เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ” เท่ากับจำนวนนักเรียน
2. แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 11 เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ” เท่ากับจำนวนนักเรียน
3. ใบฉลากชื่อสิ่งของ ได้แก่ ไม้บรรทัด ยางลบ ปากกา ดินสอ กระเป๋าสร้อย กำไล และนาฬิกาละกันอย่างละ 6-7 ใบ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั้นกันเถอะ”

คำชี้แจง : ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติกิจกรรมตามความคิดเห็นของนักเรียน

1. ให้นักเรียนสำรวจว่าตนเองนั้นเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นต่อสิ่งต่างๆหรือไม่ และมีความอดทนอดกลั้นมากหรือน้อยเพียงใด ฉันคิดว่า

.....

.....

.....

2. ผลดีของการเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น และผลเสียของการเป็นผู้ที่ไม่มีความอดทน อดกลั้น ทั้งต่อตัวนักเรียน และผู้อื่นอย่างไร

ผลดีจากการเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้น

.....ต่อตนเอง.....	ต่อผู้อื่น.....
.....	
.....	
.....	

ผลเสียจากการเป็นผู้ที่ไม่มีความอดทน อดกลั้น

.....ต่อตนเอง.....	ต่อผู้อื่น.....
.....	
.....	
.....	

3. หากนักเรียนพบบุคคลที่ไม่มีความอดทนอดกลั้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียน นักเรียนจะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรบ้าง หรือมีคำแนะนำให้บุคคลนั้นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....

แบบบันทึกการเรียนรู้ครั้งที่ 11
เรื่อง “มาเป็นคนรู้จักอดทน อดกลั่นกันเถอะ”

1. ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้และประสบการณ์จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่นักเรียนมีต่อกิจกรรมในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างแบบวัดความซื่อตรง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ จัดขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความซื่อตรงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนิสิตปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยขอความร่วมมือผู้ตอบแบบวัดนี้ กรุณาตอบตามความเป็นจริง ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลเหล่านี้ไว้เป็นความลับ และไม่เกิดผลเสียต่อท่านแต่ประการใด โดยจะนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อเสนอผลการประเมินความซื่อตรงของนักเรียนในภาพรวมเท่านั้น

2. แบบวัดความซื่อตรงประกอบด้วย 2 ส่วนคือ

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เรื่องการซื่อตรง จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะของความซื่อตรง จำนวน 45 ข้อ

แบบวัดความซื่อตรง

ตอนที่ 1 แบบทดสอบความรู้เรื่องการซื่อตรงมีข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ โดยใส่เครื่องหมาย “X” ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อความในข้อใดต่อไปนี้มี ความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “ซื่อสัตย์” มากที่สุด ?
 - ก. เสียสละ
 - ข. อดทน
 - ค. กล้าหาญ
 - ง. จริงใจ
2. ใครต่อไปนี้ที่ถือว่ามีความซื่อสัตย์มากที่สุด ?
 - ก. แดงได้รับอนุญาตให้ยืมจักรยานแล้วจึงนำไป
 - ข. โอ้หิบบเงินนวลไปซื้อขนมแล้วแบ่งขนมให้นวลกินครึ่งหนึ่ง
 - ค. ฝ่ายใส่รองเท้าของน้อมไปเข้าห้องน้ำเสร็จแล้วนำมาเก็บไว้ที่เดิม
 - ง. สุดาหยิบปากกาของรัตนมาเขียน เมื่อรัตนเห็นสุดาจึงเอ่ยปากขอยืม
3. บุคคลที่มีความซื่อสัตย์จะได้รับ ผลดี อย่างไร ?
 - ก. ได้รับการยกย่อง
 - ข. ได้รับความไว้วางใจ
 - ค. เกิดความสงบสุขในตนเอง
 - ง. ถูกทุกข้อ
4. คนในสังคม ต้องการคบกับคนที่มีความซื่อสัตย์ เพราะเหตุใด ?
 - ก. เพราะ บุคคลนั้นมีความฉลาด
 - ข. เพราะ บุคคลนั้นมีความจริงใจ
 - ค. เพราะ บุคคลนั้นมีความเป็นกันเอง
 - ง. เพราะ บุคคลนั้นมีความอ่อนน้อมอ่อนโยน

5. พาสีที่สบายใจที่ได้บอกความจริงเรื่องที่พาสีที่หยาบปากกาของกานดาไป ถึงแม้ว่าความจริงนั้นอาจทำให้พาสีที่ถูกตำหนิได้ นักเรียนคิดว่าพาสีเป็นคนที่มึลักษณะในข้อใดต่อไปนี้มากที่สุด ?
- มีวินัย
 - มีความอดทนอดกลืน
 - มีความรับผิดชอบตอืบทบาทและหน้าที่ของตนเอง
 - มีความตรงไปตรงมาทั้งตอืหน้าและลับหลัง
6. คนที่มีลักษณะตรงไปตรงมาทั้งตอืหน้าและลับหลัง ควรมีลักษณะในข้อใดมากที่สุด ?
- เปิดเผย จริ่งใจ
 - เสียสละ อดทน
 - ละเอียด รอบคอบ
 - ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดต่อไปนี้คือ ผลดี ของผู้ที่มึลักษณะตรงไปตรงมาทั้งตอืหน้าและลับหลัง ?
- ทำให้เป็นผู้ที่มีวินัยตอืตนเอง
 - ทำให้เป็นผู้ที่รู้จักหน้าที่ของตนเอง
 - ทำให้เป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจากบุคคลอื่น ๆ
 - ถูกเฉพาะข้อ ข. และข้อ ค.
8. มาวิน เห็นพ่ายพขโมยของเพื่อนจึงไปรายงานครูประจำชั้น ทำให้พ่ายพถูกครูประจำชั้นเรียกไปลงโทษ มาวิน มีลักษณะ ในข้อใด ?
- หวังดี
 - รักเพื่อน
 - กล้าหาญ
 - ตรงไปตรงมา

9. พาทิ ได้ทำทายกับยูวดีว่า หากพาทิแข่งขันแพ้พาทิจะซื้อไอศกรีมให้ เมื่อผลการแข่งขันปรากฏว่าพาทิแพ้ พาทิกลับทำเฉย นักเรียนคิดว่าพาทิ **ขาดคุณธรรม** ตามข้อใด ?
- ก. ไม่ซื่อสัตย์
 - ข. ไม่รักษาคำพูด
 - ค. ไม่เพียรพยายาม
 - ง. ไม่ตรงไปตรงมา
10. ข้อใดคือ **ผลเสีย** ของการไม่รักษาคำพูดมากที่สุด ?
- ก. เพื่อนไม่เชื่อถือ
 - ข. เพื่อนไม่เล่นด้วย
 - ค. เพื่อนไม่ชอบหน้า
 - ง. เพื่อนไม่แบ่งขนมให้
11. **เฟื่องฟ้า** ขอยืมเงินกับศักดิ์ดาและบอกกับศักดิ์ดาว่าจะคืนให้ภายในวันศุกร์ เมื่อถึงวันศุกร์เฟื่องฟ้าจึงรีบนำ เงินจำนวนนี้ไปคืนกับศักดิ์ดาและกล่าวคำขอบคุณ เฟื่องฟ้ามีคุณลักษณะที่ควร **เอาแบบอย่าง** ในเรื่องใด ?
- ก. จริงใจ
 - ข. มีน้ำใจ
 - ค. กตัญญู
 - ง. รักษาคำพูด
12. คนเช่นใด **ไม่น่าคบ** เป็นเพื่อนมากที่สุด ?
- ก. คนจน
 - ข. คนพิการ
 - ค. คนไม่รักษาคำพูด
 - ง. คนไม่มีการศึกษา

13. จำนวนที่ว่า “เด็กเลี้ยงแกะ” มีความหมายตรงกับข้อใด ?

- ก. คนที่เนรคุณ
- ข. คนที่ได้ดี ลืมตัว ลืมอดีต
- ค. คนเราจะสวยได้ก็ด้วยการรู้จักแต่งตัว
- ง. คนที่ชอบพูดจาโกหก พูดแต่เรื่องไม่จริง

14. การพูดโกหก คือคำพูดในลักษณะใด ?

- ก. น้ำบอฝนให้โคดเรียนพร้อมกับตนเอง
- ข. นิดบอกกับครูว่าพลอยทำงานแตกโดยที่นิดไม่เห็น
- ค. วานตะโกนใส่ดาวที่กำลังร้องเพลงว่าร้องไม่ได้เรื่อง
- ง. มินบอกให้แมนกินขนมเป็นเพื่อนตนเองในขณะที่ครูกำลังสอน

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ตอนที่ 2 แบบวัดลักษณะของความซื่อตรงมีข้อคำถามจำนวน 45 ข้อ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย “✓” ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกความคิดเห็นและการกระทำที่แท้จริงของนักเรียนมากที่สุด โดยเลือกเพียง 1 ช่อง ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ทำเป็นประจำ	หมายถึง นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นอย่างสม่ำเสมอหรือทำทุกครั้ง
ทำบ่อย	หมายถึง นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นเป็นส่วนใหญ่ แต่อาจไม่ทำบ้างบางครั้ง
ทำเป็นบางครั้ง	หมายถึง นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นเป็นครั้งคราว
นาน ๆ ทำครั้ง	หมายถึง นักเรียนทำพฤติกรรมนั้นบ้างแต่น้อย
ไม่เคยทำเลย	หมายถึง นักเรียนไม่เคยทำพฤติกรรมนั้นเลย

ตัวอย่างการตอบ

ข้อที่	คำถาม	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำเป็นบางครั้ง	นาน ๆ ทำครั้ง	ไม่เคยทำเลย
0	ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน	✓				
00	ข้าพเจ้าลุกเดินขณะครูสอน			✓		

จากตารางในแต่ละข้อมีความหมายดังนี้

ข้อที่ 0 ข้าพเจ้าแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน “ทำเป็นประจำ” หมายถึง โรงเรียนมีกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายนักเรียนว่าจะต้องแต่งกายอย่างไร จึงจะถูกต้องเหมาะสม ซึ่งเมื่อนักเรียนมาโรงเรียน นักเรียนจึงแต่งกายถูกต้องตามที่โรงเรียนตั้งกฎระเบียบข้อบังคับไว้เป็นประจำ

ข้อที่ 00 ข้าพเจ้าลุกเดินขณะครูสอน “ทำเป็นบางครั้ง” หมายถึง ขณะครูสอนนักเรียนลุกเดินเป็นครั้งคราว

ข้อที่	คำถาม	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำเป็นบางครั้ง	นาน ๆ ทำครั้ง	ไม่เคยทำเลย
1.	ข้าพเจ้าไม่เคยลอกข้อสอบเลย แม้มีโอกา					
2.	เมื่อข้าพเจ้าผลสอบของเพื่อนไป ข้าพเจ้าจึงเอาไปคืนเพื่อนเสมอ					
3.	ข้าพเจ้าคืนเงินที่เหลือจากการซื้อของทั้งหมดให้ผู้ใหญ่ทำให้เงินไปซื้อของ					
4.	ข้าพเจ้าไม่เคยขโมยของของเพื่อน					
5.	ข้าพเจ้าเคยแอบเอาเงินของพ่อแม่ไปโดยไม่ได้อนุญาตท่าน					
6.	ข้าพเจ้ารู้สึกสบายใจเมื่อพูดความจริง ถึงแม้ว่าบางครั้ง ทำให้ข้าพเจ้าถูกตำหนิ					
7.	ข้าพเจ้าพูดในสิ่งที่ตรงกับใจของข้าพเจ้าเสมอ					
8.	ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยและจริงใจทั้งต่อหน้าและลับหลัง					
9.	หากเพื่อนกระทำการสิ่งที่ไม่ดี ข้าพเจ้าก็จะพูดตรง ๆ กับเขา					
10.	เมื่อเพื่อนดัดผมทรงใหม่ไม่เข้ากับหน้าเขา แต่ข้าพเจ้าก็ชมว่าทรงผมสวยดี					
11.	ข้าพเจ้ารักษาสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นเสมอ					
12.	ข้าพเจ้าไม่เล่าความลับของเพื่อนให้คนอื่นฟัง					
13.	ข้าพเจ้ายอมโดนตำหนิดีกว่าผิดคำพูดของตนเอง					
14.	ข้าพเจ้ารับปากกับพ่อแม่ว่าจะช่วยงานบ้าน แต่ข้าพเจ้าก็ไม่ทำ					
15.	ข้าพเจ้าเคยนัดและรับปากกับเพื่อนแต่กลับผิดนัดเป็นประจำ					

ข้อที่	คำถาม	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อย	ทำเป็นบางครั้ง	นาน ๆ ทำครั้ง	ไม่เคยทำเลย
16.	ข้าพเจ้าพูดแต่ความจริง					
17.	ข้าพเจ้าโกหกคุณครูเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ					
18.	เมื่อข้าพเจ้าถูกจับได้ว่าทำความผิด ข้าพเจ้าจะยอมรับผิดเสมอ					
19.	ข้าพเจ้าแกล้งเพื่อนด้วยการพูดในเรื่องที่ไม่เป็นความจริง					
20.	การพูดความจริงทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจในตนเอง					
21.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามกฎของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด					
22.	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามแผนที่ข้าพเจ้าวางไว้เสมอ					
23.	ข้าพเจ้าเข้าแถวตามลำดับก่อนและหลังทุกครั้ง เพื่อรอรับบริการต่าง ๆ					
24.	ข้าพเจ้าแอบรับประทานขนมในชั่วโมงเรียน					
25.	ข้าพเจ้ามาโรงเรียนสาย					
26.	ข้าพเจ้ารับผิดชอบถึงการกระทำของตนเองเสมอ					
27.	ข้าพเจ้าทำและส่งการบ้านตามที่ครูมอบหมาย					
28.	เมื่อถึงเวรทำความสะอาดข้าพเจ้ามักจะหลีกเลี่ยงเมื่อมีโอกาส					
29.	ข้าพเจ้าลืมนำอุปกรณ์การเรียนมาโรงเรียน					
30.	เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้ทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะทำอย่างเต็มความสามารถ					

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญา
ต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการชั่งตวงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง
ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนลาซาล**

คำชี้แจง แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่ม
ความรู้เรื่องการชั่งตวงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง มี 2 ตอน ขอให้นักเรียนตอบ
คำถามตามความจริง

ตอนที่ 1 ขอให้นักเรียนประเมินความรู้สึกลงและการรับรู้ของตนเองที่มีต่อการเข้าร่วมโปรแกรมการ
ปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่มความรู้เรื่องการชั่งตวงและพัฒนาลักษณะของความซื่อตรง

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ฉันเข้าใจวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ และ วิธีการดำเนินการเข้าร่วมโปรแกรมฯ					
2.	ฉันมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ใน การเข้าร่วมโปรแกรมฯ ในครั้งนี้					
3.	ฉันได้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของฉัน ต่อเพื่อนนักเรียน					
4.	ฉันตระหนักถึงความสำคัญของการมีความ ซื่อตรง					
5.	จากการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ส่งผลให้ฉันมีความรู้ และความเข้าใจเรื่องความซื่อตรง					
6.	ฉันได้รับประสบการณ์และการเรียนรู้ที่ช่วยให้ ฉันสามารถมีความซื่อตรงมากขึ้น					
7.	ฉันคิดว่าการมีความซื่อตรงจะทำให้สังคมน่าอยู่					
8.	ฉันอยากให้จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง					
9.	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันสามารถบอกได้ ว่าความซื่อตรงคืออะไร					

ข้อที่	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10.	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำให้ฉันสามารถบอกได้ว่าความซื่อตรงคืออะไร					
11.	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื่อตรง					
12.	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ทำให้ฉันสามารถเข้าใจถึงประโยชน์ของความซื่อตรง					
13.	ก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันมีความซื่อตรง					
14.	หลังการเข้าร่วมโปรแกรมฯ ฉันมีความซื่อตรง					
15.	ผู้วิจัยพูดและอธิบายสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน					
16.	ผู้วิจัยสามารถจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับเวลา					
17.	ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกรู้สึกต่อประเด็นต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน					
18.	ผู้วิจัยให้การยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน					
19.	ผู้วิจัยสามารถตั้งประเด็นคำถามที่น่าสนใจ เพื่อจูงใจให้นักเรียนได้แสดงความคิด ความรู้สึก ระหว่างการเข้าร่วมโปรแกรมฯ แต่ละครั้ง					

ตอนที่ 2 ขอให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อการ
เพิ่มความรู้ เรื่องการเชื่อตรงและพัฒนาลักษณะของความเชื่อตรง

1. จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ นักเรียนมีความคิดและความรู้สึก
อย่างไร

.....

.....

.....

2. สิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้/ประสบการณ์จากการเข้าร่วมโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเกิดขึ้นกับตัวนักเรียน ภายหลังจากการเข้าร่วม
โปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ

.....

.....

.....

4. นักเรียนมีความคิดและความรู้สึกต่อผู้วิจัยอย่างไร (ในด้านทักษะการเป็นผู้นำ การดำเนินการจัด
กิจกรรม การมีมนุษยสัมพันธ์ ฯลฯ)

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

คะแนนการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาต่อการเพิ่ม
ความรู้เรื่องการซื้อตรงและพัฒนาลักษณะของความซื้อตรง จากแบบวัดความซื้อตรง

ตารางผนวกที่ 1 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดความซื้อตรง
ก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียน
กลุ่มทดลอง

คะแนนจากแบบวัดความซื้อตรง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	140	152
2	131	144
3	87	140
4	115	154
5	139	140
6	177	184
7	137	147
8	166	171
9	144	147
10	137	138
11	175	185
12	137	145
13	130	151
14	135	158
15	138	162
16	147	148
17	140	142
18	138	148
19	145	146
20	154	171
21	125	147
22	130	168
23	135	140

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

คะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
24	139	140
25	143	146
26	128	177
27	130	154
28	89	143
29	140	157
30	164	186
31	137	144
32	151	152
33	102	140
34	144	145
35	196	197
36	167	170
37	157	172
38	151	153
39	132	139
40	179	182
41	132	160
42	119	143
43	161	163
44	137	144
45	126	131
46	178	189
47	130	143
48	136	141
49	153	160
ค่าเฉลี่ย	141.29	155.08
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	21.05	16.01

ตารางผนวกที่ 2 แสดงคะแนน ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบวัดความซื่อตรง
ก่อนและหลังการทดลองโปรแกรมการปรับพฤติกรรมทางปัญญาฯ ของนักเรียน
กลุ่มควบคุม

คะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	153	167
2	136	163
3	117	99
4	121	155
5	145	143
6	157	160
7	117	142
8	145	133
9	176	186
10	149	131
11	179	178
12	154	145
13	161	164
14	168	158
15	141	146
16	160	125
17	117	156
18	143	152
19	154	131
20	136	131
21	108	108
22	130	100
23	158	181
24	150	149
25	88	106

ตารางผนวกที่ 2 (ต่อ)

คะแนนจากแบบวัดความซื่อตรง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
26	148	157
27	145	153
28	125	128
29	151	132
30	119	121
31	130	124
32	140	139
33	146	153
34	155	148
35	153	154
36	147	143
37	173	185
38	155	166
39	95	122
40	125	121
41	145	124
42	181	161
43	162	167
44	146	132
45	138	128
46	148	143
47	154	151
48	117	120
49	153	150
ค่าเฉลี่ย	143.14	143.49
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	20.10	21.08

ประวัติการศึกษา และการทำงาน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวจิตตโสภณ วิปุลากร
วัน เดือน ปี ที่เกิด	28 พฤศจิกายน 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (การแนะแนว) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2551
ประวัติการทำงาน	พ.ศ.2552 ครูแนะแนว โรงเรียนลาซาล พ.ศ.2556 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ โครงการการศึกษาพหุภาษา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา